

T.C
İSTANBUL NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KADIN KOSTÜMLERİNİN TARİHİ FİLMER
ÜZERİNDEN RÖNESANS DÖNEMİNE
UYGUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Elif POYRAZ

Enstitü Anasanat Dalı : Tekstil ve Moda Tasarımı
Enstitü Sanat Dalı : Tekstil ve Moda Tasarımı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Nursen GEYİK DEĞERLİ

MART- 2023

T.C.
İSTANBUL NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**KADIN KOSTÜMLERİNİN TARİHİ FİLMLER
ÜZERİNDEN RÖNESANS DÖNEMİNE
UYGUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Elif POYRAZ

ORCID ID: 000-0002-9798-5736

Enstitü Anasanat Dalı: Tekstil ve Moda Tasarımı
Enstitü Sanat Dalı : Tekstil ve Moda Tasarımı

Bu tez 09/03/23 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
Dr. Öğr. Üyesi Nursen GEYİK DEĞERLİ	BAŞARILI	
Dr. Öğr. Üyesi Bahar YILDIZ	BAŞARILI	
Doç. Duygu ATALAY ONUR	BAŞARILI	

Enstitü Müdürü
Onay

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Elif POYRAZ

09/03/2023

ÖNSÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında, çalışmamı sahiplenerek titizlikle takip eden, katkı ve emeklerini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Nursen GEYİK DEĞERLİ' ye tüm içten teşekkürlerimi sunarım.

Elif POYRAZ

09/03/2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iv
ŞEKİL LİSTESİ.....	v
TABLO LİSTESİ	xi
ÖZET.....	xii
ABSTRACT	xiii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: RÖNESANS KELİMESİNİN TANIMI VE RÖNESANS DÖNEM	
ÖZELLİKLERİ	3
1.1. Rönesans Kelimesinin Tanımı	3
1.2. Ekonomi.....	4
1.3. Siyaset.....	7
1.4. Sosyal sınıflar.....	8
1.5. Mimari.....	9
1.6. Resim.. ..	12
1.7. Heykel	12
BÖLÜM 2: RÖNESANS DÖNEMİNDE TEKSTİL.....	14
2.1. Rönesans Döneminde Kumaşlar	14
2.2. Rönesans Döneminde Renkler	16
2.3. Rönesans Döneminde Desenler	17
2.4. Rönesans Döneminde Süsleme ve Dikiş Teknikleri.....	20
2.4.1. Süsleme Teknikleri.....	20
2.4.2. Dikiş Teknikleri	22
BÖLÜM 3: RÖNESANS DÖNEMİNDE KADIN GİYİM KUŞAM	
ÖZELLİKLERİ	25
3.1. İç Giyim	25
3.1.1. İç Gömlek.....	25
3.1.2. Külot.....	28
3.1.3. Korse	30
3.1.4. Petticoat.....	32
3.1.5. Stomacher.....	34
3.1.6. Çemberli İç Etek	35
3.1.7. Çorap	39
3.2. Rönesans Döneminde Avrupa’da Üst Elbise.....	40
3.2.1. İtalya’da Üst Elbise	40
3.2.2. İngiltere’de Üst Elbise.....	44
3.2.3. Fransa’da Üst Elbise	50

3.2.4.	İspanya’da Üst Elbise.....	55
3.2.5.	Almanya’da Üst Elbise	58
3.3.	Partlet	61
3.4.	Yakalar.....	62
3.5.	Başlıklar	65
3.6.	Bileklik ve Manşetler	70
3.7.	Aksesuarlar	71
3.8.	Ayakkabılar.....	77
3.9.	Saç Modelleri ve Makyaj	81
BÖLÜM 4: KADIN KOSTÜMLERİNİN TARİHİ FİLMLER ÜZERİNDEN RÖNESANS DÖNEMİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ		89
4.1.	The Other Boleyn Girl (2008).....	90
4.1.1.	The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise.....	90
4.1.2.	The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise.....	94
4.1.3.	The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise	97
4.1.4.	The Other Boleyn Girl Mavi Elbise	99
4.1.5.	The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise	102
4.1.6.	The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise	105
4.2.	Elizabeth: The Golden Age (2008).....	108
4.2.1.	Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise	108
4.2.2.	Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise.....	110
4.2.3.	Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise	112
4.2.4.	Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise	114
4.2.5.	Elizabeth: The Golden Age Bej Elbise	117
4.3.	Mary Queen of Scots (2018).....	120
4.3.1.	Mary Queen of Scots Mavi Elbise	120
4.3.2.	Mary Queen of Scots Gri Elbise	123
4.3.3.	Mary Queen of Scots Yeşil Elbise	126
4.3.4.	Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise	128
4.3.5.	Mary Queen of Scots Siyah Elbise.....	130
4.3.6.	Mary Queen of Scots Mavi Denim Elbise	133
4.4.	Anne of the Thousand Day (1969).....	134
4.4.1.	Anne of the Thousand Day Bej Elbise.....	134
4.4.2.	Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise.....	137
4.4.3.	Anne of the Thousand Day Mavi Elbise	139

4.4.4.	Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise	142
4.4.5.	Anne of the Thousand Day Kahve Elbise	145
4.4.6.	Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise	148
4.5.	Shakespeare in Love (1998).....	151
4.5.1.	Shakespeare in Love Renkli Elbise.....	151
4.5.2.	Shakespeare in Love Mavi Elbise	154
4.5.3.	Shakespeare in Love Sarı Elbise	156
4.5.4.	Shakespeare in Love Desenli Elbise	158
4.5.5.	Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise	160
4.5.6.	Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise	162
4.5.7.	Shakespeare in Love Turuncu Elbise	165
4.6.	La Reine Margot (1994).....	168
4.6.1.	La Reine Margot Siyah Elbise	168
4.6.2.	La Reine Margot Kırmızı Elbise	169
4.6.3.	La Reine Margot Yeşil Elbise	172
4.6.4.	La Reine Margot Lacivert Desenli Elbise.....	174
4.6.5.	La Reine Margot Beyaz Elbise	177
	La Reine Margot Yeşil Desenli ve Ruff Yakalı Elbise.....	180
4.6.7.	La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise.....	181
4.6.8.	La Reine Margot Kahve Elbise	183
BÖLÜM 5: TARİHİ FİLMLERE UYGUN KADIN KOSTÜM TASARIMLARI		
.....		185
5.1.	1570’li Yıllara Uygun Kadın Kostüm Tasarımları	185
5.2.	1530’lu yıllara Uygun Kadın Kostüm Tasarımları	188
5.2.1.	1530’lu Yıllara ait Siyah Kadın Kostümünün Detayları ve Çizimleri	191
SONUÇ.....		215
KAYNAKÇA		219

KISALTMALAR

T.C. : Türkiye Cumhuriyeti

Ünv. : Üniversite

Cm : Santimetre

Doç. : Doçent

Öğr. Gör. : Öğretim Görevlisi

M.Ö : Milattan önce

M.S : Milattan sonra

YL : Yüksek Lisans

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Aedicula Çizimi.....	10
Şekil 2: Floransa Katedrali, İtalya	11
Şekil 3: Santa Maria Novella Bazilikası, İtalya.....	12
Şekil 4: Döneme Ait Kumaşlar.....	14
Şekil 5: Kordonlar ve Cam Boncuklarla İşlemiş Kumaş.....	16
Şekil 6: Gümüş ve Altın Brokar Efektli Gümüş Zemin Üzerine Desenli Kadife.....	17
Şekil 7: Toledo'lu Eleanora'un Elbisesindeki Nar Desenler	18
Şekil 8: Çam ve Nar Desenleri	18
Şekil 9: Zakkum Çiçeği Desenleri.....	19
Şekil 10: Zakkum ve Akantus Dalı-Yaprağı	19
Şekil 11: Rönesans Döneme Ait Desenler.....	20
Şekil 12: Nakış Detayı -1615-1630	21
Şekil 13: İç Gömlek Nakış Detayı.....	21
Şekil 14: Düğme Yapımı	22
Şekil 15: İlik Yapımı	22
Şekil 16: İç Gömlekte Kullanılan Dikiş Örnekleri	23
Şekil 17: Kumaştan Düğme Yapımı.....	23
Şekil 18: Slashing örneği	24
Şekil 19: İskoç Kraliçesi Mary'ye Ait İç Gömlek-1580.....	25
Şekil 20: İç Gömlek-1615-1630	26
Şekil 21: İç Gömlek Örneği 16. Yüzyıl Sonları -İtalya.....	27
Şekil 22: İç Gömlek Örneği 16.Yüzyıl Sonları -İtalya.....	27
Şekil 23: Külotta Kullanılan Köşebentler.....	28
Şekil 24: Külotun Belindeki Bağlama Detayı	28
Şekil 25: Kadın Külot Örneği-İtalya,1600.....	29
Şekil 26: Döneme Ait Kadın Külot Örneği- İtalya.....	29
Şekil 27: Elizabeth Dönemi Korse	30
Şekil 28: Çelik Korse Çizimi.....	31
Şekil 29: Catherine Mecidi'nin Çelik Korsesi -1590	31
Şekil 30: Kraliçe Elizabeth'in Korsesi-1603.....	32
Şekil 31: Petticoat Örneği.....	33
Şekil 32: Günümüzde Yapılan Petticoat Örneği.....	33
Şekil 33: Tudor Dönemi Stomacher Çizimi	34
Şekil 34: Stomacher Örneği, 1540 -1602	34
Şekil 35: Stomacher Örneği-1516	35
Şekil 36: Çemberli İç Etek Örneği.....	35
Şekil 37: Rönesans Döneme Ait İspanyol Çemberli İç Etek Örneği.....	36
Şekil 38: Bom Roll Çizimi	37
Şekil 39: Çemberli İç Etek ve Bom Roll	37
Şekil 40: Drum/Barrel/Wheel Farthingale- Tekerlek Şeklinde Çemberli İç Etek Örneği	38
Şekil 41: Çemberli İç Eteklerin Zaman İçerisindeki Değişimi	39
Şekil 42: Rönesans Döneme Ait Çorap Örneği	39
Şekil 43: 1500 ve 1530 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri.....	40
Şekil 44: İtalyan Tarzı Elbiselerin Kol Çizimleri	40
Şekil 45:1550'li Yıllara Ait Kadın Elbise Örnekleri.....	41

Şekil 46: Toledo'lu Eleonora'un Portresi-1560.....	41
Şekil 47: Toledo'lu Eleonora'un Mezarındaki Elbise	42
Şekil 48: Toledo'lu Eleonora'un Mezarındaki Elbise	42
Şekil 49: 1560-1570 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri	43
Şekil 50: 1570-1580 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri	43
Şekil 51: 1590 Yılına Ait Kadın Tablosu, Venedik.....	44
Şekil 52: 1500-1509 Yılları Arasında Kadın Giyim Örneği.....	44
Şekil 53: 1527 Yılına Ait Kadın Elbise Çizimi	45
Şekil 54: 1530-1540 Yılları Arası Tudor Giyim ve Jane Grey 1553.....	45
Şekil 55: Sahte Kol Örnekleri.....	46
Şekil 56: 1575 Yılına ait Elbise Çizimi	47
Şekil 57: 1575 Yılına Ait Elbise Çizimi	47
Şekil 58: Kraliçe Elizabeth'in Taç Giyme Törenine ait Tablo	48
Şekil 59: Kraliçe Elizabeth 1560-1570.....	49
Şekil 60: Kraliçe Elizabeth-1589.....	49
Şekil 61: 1500 Yıllarında Fransız Kadın Giyimi	50
Şekil 62: Kare Kol ve Sivri Kol Çizimi.....	51
Şekil 63: 1510-1520 Yılları Arası Fransız Kadın Giyimi.....	51
Şekil 64: Beden ve Sahte Kol Detayı	52
Şekil 65: Fransız Elbiselerindeki Kol Detayı	52
Şekil 66: 1550 Yılına Ait Kadın Portresi, Fransa	53
Şekil 67: Fransız Kadın Elbisesi-1572	54
Şekil 68: Fransız Kadın Tabloları- 1600	55
Şekil 69: Kraliçe Eleanor, 1503	55
Şekil 70: İspanyol Elbiselerindeki Kol Detayları	56
Şekil 71: Fransa Kraliçesi Eleanora'un İspanyol Giyim Stili, 1530.....	56
Şekil 72: 1530 Yılına Ait Kadın Tablosu	57
Şekil 73: İspanya Kraliçesi, 1571	57
Şekil 74: Infanta Anna, 1617- İspanya	58
Şekil 75: Slashing Detayı, 1526	58
Şekil 76: Alman Stili Kadın Elbise -Ön Detay	59
Şekil 77: Alman Elbiselerinde Kullanılan Ön Parça	59
Şekil 78: Rönesans Dönemine Ait Alman Kadın Tablosu	60
Şekil 79: Goller Örneği, 1506-1554	60
Şekil 80: 16. Yüzyıla Ait Partlet Örneği- İspanya.....	61
Şekil 81: Partlet Örnekleri	62
Şekil 82: Partlet Örneği	62
Şekil 83: Ruff Yaka Örneği (Küçük).....	63
Şekil 84: Ruff Yaka Örneği, 1620-1630.....	63
Şekil 85: Supportasse Örneği.....	64
Şekil 86: Pickadil Örneği, 1600-1615	64
Şekil 88: Fransız Stili Rebatos Yaka	65
Şekil 89: İspanya ve İtalya Başlık Örnekleri	66
Şekil 90: Türban Örnekleri	66
Şekil 91: Gece ve Gündüz Kullanılan İşlemeli Şapkalar	67
Şekil 92: Gable-Kennel Adlı Başlık	67
Şekil 93: Gable - Kennel Adlı Başlık	68
Şekil 94: French Hood Örnekleri.....	68

Şekil 95: Attifet Örneği	69
Şekil 96: Attifet Örneği	69
Şekil 97: 1560-1580 Yılları Arası Kadın Şapkalar	70
Şekil 98: Bileklik ve Manşet Örnekleri	71
Şekil 99: Yelpaze Örneği	71
Şekil 100: Mendilli Kadın Tablosu	72
Şekil 101: Rönesans Dönemine Ait Eldiven Örneği, 1610-1620	73
Şekil 102: Altın Emaye Üzerine İnciler ve Ametist ile Süslenmiş Aksesuar-1560	74
Şekil 103: Flea Fur Çizimi	75
Şekil 104: Flea Fur Kullanan Kadın Tablosu	75
Şekil 105: Mücevherlerle Süslenmiş Emaye Ağletler	76
Şekil 106: Pandantif Çizimi, 1570-1590	76
Şekil 107: Pandantif Kullanan Kadın Tablosu	77
Şekil 108: Rönesans Dönemine ait Ayakkabı Çeşitleri	77
Şekil 109: Kadın Ayakkabı Çizimleri	78
Şekil 110: Rönesans Döneme Ait Kadın Ayakkabı Örneği	78
Şekil 111: Chopin Giyen Kadın Tablosu	79
Şekil 112: Chopin Örneği	79
Şekil 113: 16. Yüzyıl Osmanlı Nalın Örneği	80
Şekil 114: 1500 Yılında Kadın Başlık –İngiltere	81
Şekil 115: 1500-1530 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık	82
Şekil 116: 1540-1560 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık	82
Şekil 117: 1570-1600 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık	82
Şekil 118: Fransa'da 1500-1520 Arası Saç ve Başlık Örnekleri	83
Şekil 119: Fransa'da 1530-1560 Arası Saç ve Başlık Örnekleri	84
Şekil 120: Fransa'da 1570-1600 Arası Saç Örnekleri	84
Şekil 121: 1500-1520 Arası İspanya'da Saç ve Başlık	84
Şekil 122: 1530-1560 Arası İspanya'da Saç ve Başlık	85
Şekil 123: 1570-1600 Arası İspanya'da Saç ve Başlık	85
Şekil 124: 1500-1520 Arası İtalya'da Saç ve Başlık	86
Şekil 125: 1530-1550 Arası İtalya'da Saç ve Başlık	86
Şekil 126: 1560-1580 Arası İtalya'da Saç ve Başlık	86
Şekil 127: 1600 Yılında İtalya'da Saç ve Başlık	87
Şekil 128: Saç Açan Kadın Tablosu	87
Şekil 129: Rönesans Dönemde Saçını Boyayan Kadınlar	88
Şekil 130: The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise	90
Şekil 131: The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise Detay	91
Şekil 132: Döneme Ait Elbiselerde Beldeki Sivri Bitiş Detay	93
Şekil 133: The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise Detayı	94
Şekil 134: The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise	95
Şekil 135: Rönesans Dönem Alman Elbisesi	96
Şekil 136: The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise	97
Şekil 137: The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise Detayı	97
Şekil 138: İğnelerle Kapanmış Elbisenin Detayı	98
Şekil 139: The Other Boleyn Girl Mavi Elbise	99
Şekil 140: The Other Boleyn Girl Mavi Elbise Arka	99
Şekil 141: Şeritlerle Süslenmiş Fransız Elbisesi-1560	101
Şekil 142: The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise	102

Şekil 143: The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise Detayı.....	102
Şekil 144: Yaka Detayı.....	104
Şekil 145: The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise Detayı	105
Şekil 146: The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise	105
Şekil 147: Rönesans Dönem Alman Kadın Elbisesi	107
Şekil 148: Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise.....	108
Şekil 149: Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise Detayı	108
Şekil 150: Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise.....	110
Şekil 151: Çemberli İç Etek.....	111
Şekil 152: Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise.....	112
Şekil 153: Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise.....	114
Şekil 154: Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise Yandan Görünüşü	115
Şekil 155: Kraliçe Elizabeth	116
Şekil 156: Elizabeth: The Golden Age Bej Elbise.....	117
Şekil 157: Kraliçe Elizabeth	119
Şekil 158: Mary Queen of Scots Mavi Elbise	120
Şekil 159: Denim Kumaş.....	122
Şekil 160: Mary Queen of Scots Gri Elbise.....	123
Şekil 161: Mary Queen of Scots Gri Elbise Detayı.....	123
Şekil 162: Partlet Örneği	125
Şekil 163: Mary Queen of Scots Yeşil Elbise	126
Şekil 164: Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise.....	128
Şekil 165: Spencer Örneği.....	129
Şekil 166: Mary Queen of Scots Siyah Elbise.....	130
Şekil 167: Mary Queen of Scots Siyah Elbisenin Detayı.....	131
Şekil 168: Kraliçe Elizabeth -1583.....	132
Şekil 169: Mary Queen of Scots Mavi Denim Elbise.....	133
Şekil 170: Anne of the Thousand Day Bej Elbise	134
Şekil 171: Anne of the Thousand Day Bej Elbise Detayı	135
Şekil 172: Dönemde Yaka Süslemesi, Kolye ve French Hood Örneği	136
Şekil 173: Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise	137
Şekil 174: Anne of the Thousand Day Mavi Elbise	139
Şekil 175: Anne of the Thousand Day Mavi Elbise Detayı	139
Şekil 176: 1570-1573 Yılları Arası Kadın Giyim Kol Detayı.....	141
Şekil 177: Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise	142
Şekil 178: Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise Detayı.....	143
Şekil 179: 1520-1529 Yılları Arası İtalya'da Kollar ve İç gömlek	144
Şekil 180: Anne of the Thousand Day Kahve Elbise	145
Şekil 181: Anne of the Thousand Day Kahve Elbise Detayı	145
Şekil 182: Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise.....	148
Şekil 183: Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise Yandan Görünüş.....	148
Şekil 184: 1540 Yılında Kullanılan Kol Detayı	150
Şekil 185: Shakespeare in Love Renkli Elbise Detay	151
Şekil 186: Shakespeare in Love Renkli Elbise	151
Şekil 187: Kraliçe Elizabeth	153
Şekil 188: Shakespeare in Love Mavi Elbise Detayı.....	154
Şekil 189: Shakespeare in Love Mavi Elbise	154
Şekil 190: Shakespeare in Love Sarı Elbise Detayı.....	156

Şekil 191: Shakespeare in Love Sarı Elbise	156
Şekil 192: Shakespeare in Love Desenli Elbise	158
Şekil 193: Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise	160
Şekil 194: Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise Detay	160
Şekil 195: Elbise ve Kol Detayı	161
Şekil 196: Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise.....	162
Şekil 197: Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise Detay	162
Şekil 198: Yaka ve Kol Örneği- 1500	164
Şekil 199: Shakespeare in Love Turuncu Elbise Detayı	165
Şekil 200: Shakespeare in Love Turuncu Elbise	165
Şekil 201: Yaka ve Kol Örneği.....	167
Şekil 202: La Reine Margot Siyah Elbise.....	168
Şekil 203: La Reine Margot Kırmızı Elbise Ön	169
Şekil 204: La Reine Margot Kırmızı Elbise Detay.....	169
Şekil 205: La Reine Margot Kırmızı Elbise	170
Şekil 206: Rebatos Yaka Örneği	171
Şekil 207: La Reine Margot Yeşil Elbise	172
Şekil 208: La Reine Margot Lacivert Desenli Elbisenin Detayı	174
Şekil 209: La Reine Margot Lacivert Elbise	174
Şekil 210: Midelik Örneği	176
Şekil 211: Dönemde Kullanılan Kol Örneği	176
Şekil 212: La Reine Margot Beyaz Elbise.....	177
Şekil 213: La Reine Margot Beyaz Elbise Detay	177
Şekil 214: 1500 Yılında Kullanılan Saç Aksesuarı	179
Şekil 215: Kraliçe Margot	179
Şekil 217: La Reine Margot Yeşil Desenli ve Partletli Elbise	180
Şekil 218: La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise	181
Şekil 219: Partlet, Yaka ve Kol Örneği	182
Şekil 220: La Reine Margot Kahve Elbise	183
Şekil 221: La Reine Margot Kahve Elbise Detay.....	183
Şekil 222: Hikâye Panosu 1	185
Şekil 223: Kırmızı Renkli Kadın Kostüm Tasarımı	186
Şekil 224: Siyah Renkli Kadın Kostüm Tasarımı	187
Şekil 225: Hikâye Panosu 2	188
Şekil 226: Siyah Renkli Kadın Kostüm Tasarımı	189
Şekil 227: Kırmızı Renkli Kadın Kostüm Tasarımı	190
Şekil 228: Siyah Kostümün Ön Çizimi	191
Şekil 229: Siyah Kostümün Arka Çizimi	192
Şekil 230: İç Gömlek, Çemberli İç Etek ve Çorap Çizimi	193
Şekil 231: Petticoat ve Takma Kolların Çizimi	194
Şekil 232: Üst Elbise ve Midelik Çizimi	195
Şekil 233: İç Gömlek ve Çemberli İç Etek Teknik Çizimi.....	196
Şekil 234: Petticoat ve Takma Kollar Teknik Çizimi.....	197
Şekil 235: Üst Elbise ve Midelik Teknik Çizimi.....	198
Şekil 236: İç Gömlek Ön ve Arka	199
Şekil 237: İç Gömleğin Yaka Detayı.....	200
Şekil 238: İç Gömleğin Nakış Detayı.....	200
Şekil 239: Çemberli İç Etek Ön ve Arka	201

Şekil 240: Petticoat Ön ve Arkadan Görünüşü.....	202
Şekil 241: Petticoat Süsleme Detayı.....	202
Şekil 242: Petticoat Ön Detay	203
Şekil 243: Petticoat Yandan Görünüş.....	203
Şekil 244: Üst Elbisenin Önden Görünüşü.....	204
Şekil 245: Üst Elbisenin Arkadan Görünüşü.....	205
Şekil 246: Üst Elbisenin Ön Detayı.....	206
Şekil 247: Üst Elbisenin Yandan Görünüşü	207
Şekil 248: Stomacher.....	208
Şekil 249: Stomacher Ön-Arka.....	209
Şekil 250: Takma (sahte) Kollar.....	209
Şekil 251: Takma Kollar.....	210
Şekil 252: Çorap	210
Şekil 253: Bone	211
Şekil 254: Başlık.....	211
Şekil 255: Kostüm Önden Görünüşü.....	212
Şekil 256: Kostüm Arkadan Görünüşü.....	213
Şekil 257: Kostüm Yandan Görünüşü	214

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise.....	92
Tablo 2:	The Other Boleyn Girl Altın Rengi Elbise	95
Tablo 3:	The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise.....	98
Tablo 4:	The Other Boleyn Girl Mavi Elbise.....	100
Tablo 5:	The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise.....	103
Tablo 6:	The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise.....	106
Tablo 7:	Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise	109
Tablo 8:	Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise	110
Tablo 9:	Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise	113
Tablo 10:	Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise	115
Tablo 11:	Elizabeth: Golden Age Bej Elbise	118
Tablo 12:	Mary Queen of Scots Mavi Elbise	121
Tablo 13:	Mary Queen of Scots Gri Elbise	124
Tablo 14:	Mary Queen of Scots Yeşil Elbise.....	127
Tablo 15:	Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise	128
Tablo 16:	Mary Queen of Scots Siyah Elbise	131
Tablo 17:	Mary Queen Of Scots Mavi Denim Elbise	133
Tablo 18:	Anne of the Thousand Day Bej Elbise	135
Tablo 19:	Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise.....	137
Tablo 20:	Anne of the Thousand Day Mavi Elbise.....	140
Tablo 21:	Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise.....	143
Tablo 22:	Anne of the Thoussnd Day Kahve Elbise	146
Tablo 23:	Anne of the Thousand Day Altın Rengi Elbise	149
Tablo 24:	Shakespeare in Love Renkli Elbise	152
Tablo 25:	Shakespeare in Love Mavi Elbise.....	155
Tablo 26:	Shakespeare in Love Sarı Elbise.....	157
Tablo 27:	Shakespeare in Love Desenli Elbise	158
Tablo 28:	Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise	161
Tablo 29:	Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise	163
Tablo 30:	Shakespeare in Love Turuncu Elbise.....	166
Tablo 31:	La Reine Margot Siyah Elbise	168
Tablo 32:	La Reine Margot Kırmızı Elbise.....	170
Tablo 33:	La Reine Margot Yeşil Elbise.....	173
Tablo 34:	La Reine Margot Lacivert Desenli Elbise.....	175
Tablo 35:	La Reine Margot Beyaz Elbise	178
Tablo 36:	La Reine Margot Yeşil Desenli ve Ruff Yakalı Elbise.....	180
Tablo 37:	La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise	181
Tablo 38:	La Reine Margot Kahve Elbise.....	184

Tezin Başlığı: KADIN KOSTÜMLERİNİN TARİHİ FİLMLER ÜZERİNDEN RÖNESANS DÖNEMİNE UYGUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Tezin Yazarı: Elif POYRAZ	Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Nursen GEYİK DEĞERLİ
Kabul Tarihi: 09.03.2023	Sayfa Sayısı: xiii +222
Anasanat Dalı: Tekstil ve Moda Tasarımı	Sanat Dalı: Tekstil ve Moda Tasarımı
Giyim ilk çağlarda örtünmek, doğa şartlarından korunmak amaçlı ortaya çıkmış, zaman ilerledikçe gelişmiş ve etnik köken, cinsiyet, statü gibi unsurlarla şekillenmeye başlamıştır. Sinema sektöründe dekor ve mekânın yanı sıra en önemli unsurlardan biri de kostümdür. Kostümler izleyiciye dönem ve karakterler hakkında bilgi vermektedir. The Other Boleyn Girl, Mary Queen of Scots, Anne of the Thousand Day, Shakespeare in Love, Elizabeth: The Golden Age ve La Reine Margot adlı filmler seçilmiştir. Moda, kraliyet ailesi ve soylular tarafından takip edildiği için kraliyet ailesi ve soyluları konu alan filmler seçilmiştir. Rönesans dönemde kadınların giyim kuşamları araştırılmıştır. Elde edilen bilgiler doğrultusunda seçilen filmlerden alınan görseller üzerinden filmlerdeki kostümlerin döneme uygunluğu incelenmiştir. The Other Boleyn Girl filminde Mary ve Anne Boleyn, Mary Queen of Scots filminde, Mary ve Kraliçe Elizabeth, Elizabeth: The Golden Age filminde Kraliçe Elizabeth, Anne of the Thousand Day filminde Anne Boleyn, Shakespeare in Love filminde Kraliçe Elizabeth ve Viola ve La Reine Margot filminde Kraliçe Margot, annesi, yardımcısı ve kız kardeşinin kostümleri ele alınmıştır. İnceleme sonucunda, kostüm tasarımları ait olduğu dönem araştırılarak yapılan filmlerde Rönesans dönemi yansıtırken, diğer filmlerde başka döneme ait parçalar veya eksikler bulunduğu gözlemlenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda tasarımcının döneme ait bilgisi olsa da filmlerin kostüm için ayrılan bütçesinin tasarımları etkilediği gözlemlenmiştir. Filmlerdeki kadın kostümlerinin incelenmesinin ardından öneri olarak Rönesans dönemine uygun kostüm tasarımları yapılmıştır. Tasarımların arasından bir tanesi seçilerek dikilmiştir.	
Anahtar Sözcükler: Tarihi Film, Kadın Kostümü, Rönesans Dönemi	

The Title of Thesis: EVALUATION OF THE SUITABILITY OF WOMEN'S COSTUMES TO THE RENAISSANCE PERIOD THROUGH HISTORICAL MOVIES	
Author: Elif POYRAZ	Supervisor: Asst. Prof. Dr. Nursen GEYİK DEĞERLİ
Date: 09.03.2023	Nu. of Pages: xiii +222
Department: Textile and Fashion Design Subfield: Textile and Fashion Design	
Clothing emerged in the early ages for the purpose of covering and protecting from natural conditions, developed as time progressed and began to be shaped by elements such as ethnicity, gender and status. One of the most important elements of the cinema sector, as well as the decor and space, is the costume. The costumes provide information about the period and characters to watch. Other films such as The Boleyn Girl, Mary Queen of Scots, Anne of the Thousand Day, Shakespeare in Love, Elizabeth: The Golden Age and La Reine Margot were selected. Since fashion is followed by the family family and nobles, films about the royal family and nobles were chosen. During the Renaissance, women's clothing was researched. Against the deviation from the gaze in the films through the images taken from the films collected from the information obtained. The Other Boleyn Girl marriage Mary and Anne Boleyn, Mary Queen of Scots film Mary and Queen Elizabeth, Elizabeth: The Golden Age film Queen Elizabeth, Anne of the Thousand Day Anne Boleyn, Shakespeare in Love Queen Elizabeth and Viola and La Reine Margot's house The rights of Queen Margot, her mother, aide and sister are discussed. In the film, which was made by conducting a research period, it was observed that while the costumes finished the Renaissance period, other films had parts and deficiencies from other periods. Although the result guard of the collections made has knowledge of the period, the pictures of the budget allocated for the costumes of the films were observed. After examining the female appearances in the movies, costume pictures suitable for the Renaissance period were made as suggested. It was sewn by choosing a piece from among the designs.	
Keywords: Historical Film, Women's Costume, Renaissance Period	

GİRİŞ

Konusunu veya karakterlerini geçmiş zaman diliminde yaşanmış olay veya kişilerden alan ya da tamamen kurgu senaryo ve hayal ürünü karakterle olayı, durumu dönemin şartlarını yansıtacak şekilde aktaran film türüne dönem filmi denilmektedir (Muratalan, 2011: 64). Dönem filmleri, geçmiş zaman diliminden kişileri ve olayları aktardığı için belgesel niteliği taşıyabilmektedir. Fakat izlenme kaygısı ile senaryoda ve kostümlerde yapılan değişiklikler nedeniyle bu özelliğini yitirmiştir (Özön, 2008: 206-208).

Bir dönemi yansıtan giysilere kostüm adı verilmektedir. Türk dil kurumuna göre kostüm, “Ceket, pantolon ve bazen de yelekten oluşan erkek takım giysisi, çoğunlukla sokakta giyilmek için dikilmiş kadın giysisi” olarak tanımlanmıştır (<https://sozluk.gov.tr>, 2021). Filmlerde kostüm oyuncuların ikinci teni gibidir. Kostüm, sahne ve görüntü sanatlarında ışık, mekân, dekor kadar önemli bir yer tutmaktadır. Oyuncunun karakteri girmesini sağlarken, izleyiciye de karakter hakkında önemli bilgiler vermektedir. Karakterin yaşı, statüsü, psikolojik durumu, diğer karakterlerle arasında ki ilişkiyi de göstermektedir. Kostümler olayın yaşandığı zaman dilimi, ülkenin ekonomik durumunu da yansıtmaktadır. Bazı filmler sadece kostümleri ile hafızalara yer etmiştir. Dönem özelliğini yansıtmayan kostümler, izleyiciye dönem hakkında yanlış bilgi aktarabilmektedir.

Tarihi filmlerde dekor, kostümler, saç ve makyajın döneme uygun olması için titizlikle çalışılmalıdır. Filmlerde dekor, mekân, kostüm, makyaj ve saçlar olayın geçtiği dönemi yansıtan bir anlatım aracı olarak görülmektedir. Bu konular ise sanat yönetmeninin sorumluluğu altındadır. Sanat yönetmeni kostüm tasarımcısını belirleyen kişidir. Karakterin ve dönemin özelliklerine uygun kostümler tasarlanmasından ya da kiralanmasından kostüm tasarımcısı sorumludur. Kostümler bir topluluğun, ülkenin şartlarına göre şekillendiği için o topluluğa özgüdür. Dönem filmlerine kostüm hazırlanırken dönemin politik, siyasi, mimari ve inançları da ele alınmalıdır. Yazılı ve görsel kaynakları detaylıca incelenmelidir. Döneme ait heykeller ve resimler kostümler hakkında önemli ipuçları vermektedir. Dönemi araştırmak, gözlemlemek ve karakteri yansıtacak şekilde tasarım yapmak için uzun süreç gerekmektedir (Koç, Koca, Kaya, 2011: 54-57). Süslemeler, dikiş teknikleri, kullanılan kumaşlar ve desenler araştırılmalıdır. Dönem filmlerinde oyuncuların kostümlerine ayrılan bütçe ve zaman

kostüm tasarımı etkilemektedir. Kısıtlı bütçe ile dönemi yansıtacak zengin ve gösterişli tasarımlar hayata geçememektedir. Dönemde kullanılan kumaşlara, aksesuarlara benzer ürünler temin etmek gerekirse üretim sürecini beklemek kostüm tasarımı geciktirmektedir. Kostüm tasarımcısının kalıp ve dikiş bilgisinin olması gerekli durumlarda değişikliği hızlandıran etkenler arasında yer almaktadır (Koç, Koca, Kaya, 2011: 54-57).

Araştırmanın Amacı

Dönem filmlerinde kullanılan kostümler izleyici tarafından yoğun ilgi görmektedir. Kostümler kültüre, döneme, gelenek ve göreneklere ait izler taşımaktadır. Tez çalışmasının amacı, kadınların Rönesans dönemi kadın giyim kuşamı hakkında bilgi vermek ve kostüm tasarımcılarında farkındalık oluşturmaktır.

Araştırmanın Önemi

Kostüm, bir dönemin veya karakterin ruhunu yansıtmakta en büyük destekleyicidir. Çekilen filmler birer tarihi belgesel niteliği taşıyabilmektedir. İzleyiciye öykünün doğru aktarılmasında sadece mekân, dekor ve olayların kurgulanışı yeterli olmayacaktır. Bu nedenle kostümlerin döneme uygun tasarlanması önem teşkil etmektedir. Kostümler bir ülkenin, dönemin, kültürünün, ekonomik durumunun sessiz şahitleridir. Gelecek nesillere dönem hakkında bilgi aktarımında bulunmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma nitel araştırma tekniği kullanılmıştır. Kaynak tarama yönteminden yararlanılmıştır. Tarihi belge, kitap, resim, yazma, mozaik, minyatür, heykeller, online kaynaklar ve tablolardan yararlanılmıştır. Filmlerdeki kostümlerin görsellerini elde edebilmek için ise online film hizmeti veren sitelerden yararlanılmıştır. Elde edilen bilgiler filmlerden alınan görseller üzerinden analiz edilerek kostümlerin döneme uygunluğu değerlendirilmiştir.

BÖLÜM 1: RÖNESANS KELİMESİNİN TANIMI VE RÖNESANS DÖNEM ÖZELLİKLERİ

1.1. Rönesans Kelimesinin Tanımı

Rönesans, Avrupa'da 15. yüzyılın başlarında başlayan bir yeniden doğuş dönemidir. Yunan ve Roma klasik ideallerinin yeniden keşfi ile karakterizedir. Bilim, sanat, edebiyat, din, felsefe ve tıp alanında klasik ideallerden etkilenen çalışma ve ilerlemeler görülmüştür. Marilyn Stokstad'ın yazdığı gibi klasisizm, sanat, edebiyat ve tarihleriyle Yunanlılar ve Romalılarından esinlenmiştir. Rönesans eski tarzlarda sanat, edebiyat veya mimari üretme çabasıdır. Klasik idealleri karakterize eden üç genel kavram vardır: hümanizm-insan biçimine dayalı bir ideal; duygu üzerinde akılcılık-akıl ve idealizm-doğayı gerçek ayrıntılardan ziyade evrensel idealde tasvir etmektedir (Stokstad, 2008).

Rönesans döneminde Michelangelo, Leonardo Da Vinci, Donatello, Botticelli ve diğerleri gibi bir dizi sanatçı, bilim adamı ve düşünür ortaya çıkmıştır. Rönesans entelektüel üretim ve yaratma açısından son derece verimli olmuştur. Rönesans yaklaşık 1500 – 1625 yılları arasında sürmüş ve 16. yüzyılın başlarında, Kuzey İtalya'nın kalbinin ekonomik öneminin azalması, sanatta, öğrenmede değişim ve ilerleme hızının yavaşlamasıyla sona ermiştir. Ancak gerçek anlamda Rönesans hiçbir zaman gerçekten bitmemiş, yenilikler ve ilerlemeler Avrupa'nın çoğuna yayılmıştır. İtalya'da başlayan kalıplar başka yerlerde de devam etmiştir (Brooks, 2022). Ayrıca Avrupalılar yeni kıtalar keşfetmiştir. Orta sınıf zenginlik ve statü açısından yükselirken Medici gibi bazı önde gelen aileler bankacılık ve ticaret yoluyla İtalyan şehir devletlerinin ekonomik yöneticileri haline gelmişlerdir. Asil soy, Orta Çağ şövalyelerinin feodal bağlılığı yerine yavaş yavaş paralı orduların desteklediği ekonomik güçlerle değişmiştir. Sanat dışındaki birçok alan, Rönesans boyunca Avrupa'yı değiştirecek atılımlara, keşiflere ve yenilikçi yeni fikirlere ev sahipliği yapmıştır (Hartley, 2010). Rönesans, İtalyan ve Kuzey olmak üzere iki ana coğrafi alana bölünmüştür.

İtalyan Rönesansı (1400-1600), özellikle Venedik ve Floransa olmak üzere İtalyan şehir devletlerine odaklanmakta ve Medici gibi zengin orta sınıf ailelerden etkilenmiştir. Sanat yeni yöntem ve tekniklerle gelişmiştir. İtalyan Rönesans'ı, bugün tanıdığımız en ünlü

ressam ve heykeltıraşlardan bazılarını üretmiştir. Leonardo da Vinci, Michelangelo, Botticelli, Raphael, Titan, Pignoni ve Puligo birkaç ünlü isimdir. İtalyanlardan bağımsız olarak, Kuzey Avrupa ülkeleri, özellikle Almanya, Hollanda, Fransa, İngiltere ve Polonya, klasik gelenekleri ve daha da önemlisi doğayı yeniden ziyaret ederek kendi kültürel doğuşunu yaşamışlardır. Kuzey Rönesansı (1400-1600), yağlı boya kullanımı ve ilk gerçek manzaralar için dikkate değerdir. Kuzey Rönesansı, Jan Van Eyck, Bosch, Holbein, DOrer ve Aertsen gibi sanatçılar üretmiştir. Alman Rönesansı sanatçıları, baskılar, gravürler gibi teknikleri sanatsal ifadenin çıkışları olarak da kullanmışlardır (Strickland, Boswell, 2007).

1.2. Ekonomi

İtalya, Avrupa ile Orta Doğu arasındaki yüksek derecede kazançlı ticaretin merkezindedir. İtalyanların haçlı döneminde mal ve insan taşımacılığında önemli bir rol oynamaktadır. Ticaretin kendisiyle birlikte, Avrupa'da ilk kez kilit ticari uygulamaların ortaya çıktığı ülke İtalya'dır. Arap dünyasından, İtalyan tüccarlar, bir bütün olarak Avrupa ekonomisinin ön saflarında kalmalarına yardımcı olan bir dizi ticari uygulama ve tekniği öğrenmişler ve benimsemişlerdir. Örneğin, İtalyan muhasebeciler çift girişli defter tutmayı (borç hesapları ve alacak hesapları) benimsemişlerdir. Ayrıca İtalyan tüccarlar tarafından, pahalı ve riskli iş girişimleri için erken bir sigorta şekli olan ticari girişimlerle ilişkili riski birkaç ortak arasında yaymanın bir yolu olan commenda icat edilmiştir. İtalyan bankalarının, Avrupa'nın her yerinde, güvenilir kredi ve kambiyo senetleri sağlayan, tüccarların yeni mallara ödeme yapmak için madeni paralarla dolu sandıkları taşımak zorunda kalmadan tüm Akdeniz bölgesini dolaşmalarına izin veren acentaları bulunmaktadır (Brooks, 2022).

Avrupa'da İtalyanlar tarafından ilk kez kullanılan bir diğer kayda değer yenilik, Roma rakamları yerine Arap rakamlarının kullanılması olmuştur. Çünkü birincisiyle çalışmak çok daha kolaydır. Örneğin, Arap rakamlarında 168x38 ile çarpılma işlemi Romen rakamlarla CLXVIII. XXXVIII ile çarpılmaktadır. Genel olarak, Arap ve Türk ticaret ortaklarından borç alan İtalyan tüccarlar, daha öngörülebilir ve güvenilir hale getirmek için işin kendisini rasyonelleştirme ve sistematikleştirme çabalarına öncülük etmişlerdir. Babil Esareti ve Büyük Batı Bölünmesi döneminde kilisenin parçalanmasından yararlanan İtalyan bankacılar, kilisenin "tefecilik" yasağına devam eden, düzenli bir

şekilde meydan okuyan ilk Hristiyanlar olarak, kredilere faiz talep etmeye başlamışlardır. Tefecilikle ilgili damgalama devam etmiş, ancak bankacılar (15. yüzyılda Floransa siyasetine tamamen egemen olan Medici ailesi dahil) o kadar zengin hale gelmiştir ki, sosyal ve dini damgalama tek başına uygulamanın yayılmasını önlemek için yeterli olmamıştır.

Kuzey İtalya'nın refahının çoğu, İtalya'nın Orta Doğu ile sürdürdüğü ticari bağlara dayanmakta olup bu da 14. yüzyılda hem Konstantinopolis'teki Bizans İmparatorluğu'nun kalıntıları hem de doğudaki yükselen güç Osmanlı Türk İmparatorluğu anlamına gelmektedir. Türklerden, İtalyanlar (özellikle Venedik tarafından kontrol edilen büyük ticaret imparatorluğu), Avrupa yünleri, el sanatları ve külçe karşılığında baharat, ipek, porselen ve kahve gibi değerli kargolar satın almışlardır. İtalyanlar aynı zamanda Orta Doğu yoluyla Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlamıştır. İtalyan şehir devletleri de üretim alanlarıdır. İngiltere ve İspanya'dan gelen ham yün, kumaş haline getirilmek üzere İtalya'ya gönderilmektedir. İtalyan atölyeleri, Avrupa'nın her yerinde aranan lüks mallar üretmiştir. İtalyan lüks malları, Avrupa'nın geri kalanında üretilenlerden daha üstündür. İtalyan ticari başarısının yarattığı refahın bir sonucu, göze çarpan bir tüketim kültürünün yükselişi olmuştur. Hem soylular hem de soylu olmayan zenginler, zenginliklerini, kültürlerini ve öğrenmelerini sergilemek için cömertçe harcamışlardır. Tüm ünlü Rönesans düşünürleri ve sanatçıları zenginler tarafından himaye edilmiş, bu da sanatçıların ve akademisyenlerin çalışmalarına konsantre olmalarını sağlanmıştır. Buna karşılık, patronlar "kendi" sanatçılarından, kültürel başarının sembolleri olarak hizmet etmelerini beklemiştir. Rönesans sanatının ve öğreniminin bu şekilde kullanımının bir sonucu olarak, sanat, mimarlık, bilim yoluyla sosyal ve politik statüye çevrilmiştir.

1350-1400 yılları arasında yaşanan veba salgınında nüfusun %30-50 arası azalmasının ise kalıcı olarak demografik, siyasi ve ekonomik etkileri olmuştur (Carmichael, 2003). Bu nüfus düşüşü sonrası yeniden canlanma yaşanmıştır. 15. yüzyıla gelindiğinde yeni coğrafi keşiflerle birlikte ekonomiye giren yeni hammaddeler ve bitkilerle birlikte üretim hızla yeniden canlanmıştır. Bu da kapitalin artmasıyla bankacılık ve sanayici sermayedar sınıfın gelişmesine yol açarak burjuvazi sınıfını temellendirmeye başlamıştır. Bu kişiler kendilerini Rönesans ve reform hareketleriyle özdeşleştirmektedir. Rönesans ve reformu bir tür eski altın çağı yakalayıp tamamlamak, erken Orta Çağ'da Avrupa felsefesine giren pagan felsefesiyle birlikte gelişen hümanist/seküler anlayışın kendi hürriyetlerinin bir

ifadesi olarak görülmekte ve yavaş yavaş milliyetçiliğin ön adımlarını oluşturmaya başlamaktadırlar. Burjuvazi, tüccar sınıf ve sanayiciler artık militarist yönünü bırakmış olan aristokrasiye karşı güçlenip ve cesaretlenmektedir. Bu kültürlerine ve dolayısıyla moda anlayışlarına da yansımıştır. Bu dönüşüm yüzyıllarca devam etmiştir. Buna örnek olarak ileride Moliere'in Kibarlık Budalası adlı kitabında aristokrat olmaya çalışan bir burjuvanın hikayesini anlatarak eleştirilmesi gösterilebilir. Bu sanayi dönüşümü 15. ve 16. yüzyıllarda insanların şehirlerden kırsala doğru göçmesine yol açmıştır (Henri, 2014: 54-55).

Bu sebepten çoğu şehir kendi kendine yetemez hale gelmiştir. 16. yüzyıla gelindiğinde Avrupa nüfusunun % 90'ı artık kırsalda yaşamını sürdürmektedir. Bu ekonomik hareketlilik doğrudan refahı ifade etmemektedir. İspanya 16. yüzyılda iflaslar yaşamıştır. Bununla gelişen yoksunluk beraberinde kapitalizmi getirmiştir ve serbest yaşamaya alışmış köylüler kapitalizmin yayılmasıyla serfliğe geçmiştir.

Köylülerin kırsalda yaşaması sanayinin de kırsala kaymasına sebep olmuştur. Buna putting-out ya da verslagsystem denilmektedir. Bu sistemde bir girişimci kırsalda hangi hammaddenin nerede üretildiğini ve bunu nerede işleyeceğini bilmekte ve üretim organizasyonunu sağlamaktadır. Şehirdeki ticari loncaların ekonomiyi tekellerine almalarından bu şekilde kaçmışlardır ve loncalarla rekabet ederek kasaba ve şehirlerin içine girebilmişlerdir (Malowist, 1981).

Fransa'da bu durumu önlemek için kraliyet her üreticinin lonca üyesi olması zorunluluğunu koymuştur (Prak, 2006). Bu şekilde ekonomi üzerindeki kontrolünü güçlendirmiştir. Bu putting-out sisteminde girişimciye malzeme sağlayan üreticiler genelde evlerinde ya da çiftliklerinde üretim yapmaktadırlar. Bu da sanayinin büyük bir bölümünün domestik hale gelmesi anlamına gelecektir. Kendi malikanesinde yaşama geleneği burjuvazi için de geçerlidir. Nitekim soyluların hesap kitap işlerini yapan burjuvazi onların kapalı kalelerinde ve şatolarında yaşamaya, bir tür dış ekonomiden istifade eden kendi içinde kapalı ekonomilere alışkınlardır. Bütün bunlar burjuvazinin ve ayak takımının felsefi olarak birleşmesine başka bir örnektir ve daha sonraki dönemlerde daha devrimsel ittifaklarına önayak olmuştur.

Prenslüklerle yönetilen Avrupa'da prenslikler bürokrasi, ordu ve saraydan oluşmaktadır. Savaşa ve soylulukla eşdeğer olan devlet sermayesine o kadar çok para harcanmaktadır ki imparatorluklar iflasın eşiğine gelmektedir. Bu iflas dönemlerinde sermayeyi kontrol

etmekte elzem rol oynayan bankacılar ve sermayedarlar çok kıymetlenmiştir. Bazıları soylu yapılmıştır. Bu dönemde merkantilizm siyasi felsefe haline gelmiştir. Fakat 1650'li yıllardan önce doğru düzgün uygulanamamıştır (Aydemir, Güneş, 2006: 137-158).

Kalvinizm bu dönemde ticaretle ilgili fetvalar vermektedir, aynı zamanda da ayak takımının mezhebidir (Gordon, 2010). Bu da burjuva- ayak takımı yakınlaşmasının başka bir örneği olmaktadır.

1.3. Siyaset

Rönesans, zenginliğin yoğunlaşması ve Kuzey İtalya'nın şehir devletlerinin göreceli gücü nedeniyle başlangıçta bir İtalyan fenomeni olmuştur. Bununla birlikte, Rönesans düşüncesi, Avrupa'nın geri kalanının kralları ve soyluları ile İtalyan şehir devletlerinin seçkinleri arasındaki etkileşimler sayesinde, özellikle 15. yüzyılın sonunda ve 16. yüzyılın başında Avrupa'nın daha büyük monarşilerinin İtalya'da doğrudan siyasi kontrol uyguladığını gören bir dizi savaştan sonra yayılmıştır.

Ortadoğu'da yeni bir bölgesel güç ortaya çıkmış ve 14. yüzyıldan itibaren Avrupa'ya yayılmıştır. 1453'te, antik Roma kenti Konstantinopolis'i Türkler almış, bu zamana kadar Türkler tüm Balkan bölgesinin kontrolünü ele geçirmişlerdir. Doğudaki Türk gücünün yükselişi, İtalyan şehirlerinin Haçlı Seferleri döneminden beri çok yararlandığı doğudan batıya ticaret yolları için sorun yaratmıştır. Venedik ile Osmanlı arasında yapılan anlaşmalara rağmen, baharat ve lüks ticaretten elde edilecek karlar zamanla İtalyanlar için azalmıştır.

15. yüzyılın ortalarına gelindiğinde, Kuzey üretimi İtalyan üretimi ile de rekabet etmeye başlamış ve özellikle İngiltere ve Hollanda'da, İtalyan ürünlerine rakip olan ve ikincisine olan talebi baltalayan Kuzey Avrupa el sanatları üretilmiştir. Böylece, İtalya'daki göreceli refah derecesi, Avrupa'nın geri kalanına karşı 16. yüzyıla girerken azalmıştır. İtalyan Rönesans'ın gerçek öldürücü darbesi, Lodi Barışı tarafından başlatılan güç dengesinin çöküşüdür. İtalyan bağımsızlığına yönelik tehdit, Fransa Krallığı'nın ve zaten kuzeyde aralıklı savaşa giren Kutsal Roma İmparatorluğu'nun artan gücünden kaynaklanmaktadır. Fransız kralı VIII. Charles, hanedan evliliği ağına bağlı şüpheli bir iddiayı gerekçe göstererek Milano'nun kontrolünü ele geçirmeye karar vermiş ve Milanolu bir kişi tarafından, 1494'te despotizmin kontrolünü ele geçirmesine yardımcı olmak için Fransızları davet etmiştir. Kuzey İtalya'nın tüm şehir devletleri, ortaya çıkan ittifakların

ve karşı ittifakların çapraz ateşine yakalanmıştır. Mediciler, Floransa'yı yalnız bırakmalarını sağlamak amacıyla Fransızlara toprak teklif ettikleri için aynı yıl Floransa'dan sürgün edilmiştir.

İtalyan Rönesans'ının en büyük başarısı, Rönesans sanatına verilen daha yüksek profile rağmen, hümanist eğitimidir. Klasiklerin incelenmesi, yüksek düzeyde edebi karmaşıklık ve pratik ticari bilgide (matematik ve muhasebe) sağlam bir temel, hümanist eğitimde birleştirilmiştir. Avrupa'daki kraliyet hükümetleri, bürokrat ve memur olarak hizmet etmek için hümanist eğitime sahip insanları aramışlar, hatta her yerdeki tüccarlar İtalyan ticari uygulamalarını bariz çıkarları için benimsemişlerdir. Bu nedenle, güzel resimler veya yükselen binalar kadar göz alıcı olmasa da hümanist eğitimin pratik etkileri, Avrupa'nın hemen hemen her yerinde yaygın olarak benimsenmesine yol açmıştır.

Kuzey İtalya'nın şehir devletleri 14. ve 15. yüzyıllarda refah seviyesini yükseltirken, Kuzey ve Batı Avrupa çok sayıda küçük prenslik, kilise toprakları, özgür şehirler ve zayıf krallıklar arasında bölünmüştür. Orta Çağ monarşi sisteminde kral ve soylular güçlerini, diğer soylulardan veya halktan aldıkları vergilere veya saygıya değil, öncelikle aile hanedanları aracılığıyla sahip oldukları topraklara dayanmaktadır. Birçok durumda, güçlü soylular, kralın orduları kadar büyük olan kişisel orduları sahaya sürebilirler, özellikle de ordular neredeyse her zaman at sırtında sadık şövalyelerin bir kombinasyonu olduğundan, köylü vergileri ve paralı askerlerle desteklenmektedir. Sürekli ordular bulunmamaktadır ve sonuç olarak savaşlar oldukça sınırlı olma eğilimi göstermiştir.

Geç Orta Çağ ve Rönesans dönemlerinde, hükümdarlar daha fazla güç ve etki kullanmaya başlamıştır. Yaklaşık 1350-1500 arasındaki uzun vadeli model, en büyük monarşilerin topraklarını ve zenginliklerini genişletmeleri şeklinde olmuştur. Bu da daha iyi orduları finanse etmelerine izin vermiş ve daha fazla genişlemeye yol açmıştır. Bu süreçte, daha küçük devletler genellikle baskılanmış veya daha büyük olanların teklifini yapmaya zorlanmıştır.

1.4. Sosyal sınıflar

Rönesans döneminde hiyerarşi bulunmaktadır. Rönesans ile ekonomi, sanat, siyaset bilim her alanda canlanma yaşanmıştır. Nüfusta bu durumdan etkilenerek artmıştır (Merriman, 2018: 30). Rönesans'ta Floransa halkı, dönemin çoğu şehir devleti gibi, soylular, tüccarlar, esnaflar ve vasıfsız işçiler olmak üzere dört sosyal sınıftan oluşmaktadır.

Soylular şehir surlarının dışındaki büyük mülklerde yaşarken şehrin topraklarının çoğuna sahip olmuşlardır. Bu yüzden soylularla birlikte askeri subaylar, kraliyet danışmanları ve politikacılarda görev almışlardır. Soylular, yün işleme, gemi yapımı ve bankacılık gibi endüstrilerde zenginlik kazanan tüccar sınıfını küçümsemektedir. Tüccarlar, hükümeti kontrol ederek ve soylu ailelerle evlenerek servetlerini korumaya çalışmışlardır. Çoğu esnaf, loncalara, kalite standartlarını belirleyen, üyelik kurallarını belirleyen ve rekabeti sınırlayan kuruluşlara üye olmuştur (Mrdowling, 2022).

1.5. Mimari

Rönesans mimarisi, 15. yüzyılın başları ile 16. yüzyılın başları arasındaki dönemin farklı bölgelerdeki Avrupa mimarisidir. Antik Yunan, Antik Roma düşüncesinin ve maddi kültürünün bazı unsurlarının bilinçli bir şekilde canlandırılmış, geliştiğini göstermektedir. Stil olarak, Rönesans mimarisi Gotik mimariyi takip etmiş ve Barok mimarisi tarafından takip edilmiştir. İlk olarak Floransa'da Filippo Brunelleschi'nin yenilikçilerinden biri olarak geliştirilen Rönesans tarzı, hızla diğer İtalyan şehirlerine yayılmıştır. Stil, İspanya, Fransa, Almanya, İngiltere, Rusya ve Avrupa'nın diğer bölgelerine farklı tarihlerde ve farklı derecelerde etki ile taşınmıştır.

Rönesans tarzı, Klasik Antik Çağ mimarisinde ve özellikle de birçok örneği kalan Antik Roma mimarisinde gösterildiği gibi simetri, orantı, geometri ve parçaların düzenliliğine vurgu yapmaktadır. Sütunların, pilasterlerin, volütelerin düzenli bir şekilde düzenlenmesinin yanı sıra yarım daire biçimli kemerlerin, yarım küre kubbelerin, nişlerin ve aediculaların kullanımı, Orta Çağ binalarının daha karmaşık orantılı sistemlerinin ve düzensiz profillerinin yerini almıştır.

Şekil 1: Aedicula Çizimi

Kaynak: <https://www.ihkkg.de/kalender-2019/fuehrungen/dr-matthias-quast/>

Tarihçiler genellikle İtalya'daki Rönesans'ı üç aşamaya ayırmışlardır. Sanat tarihçileri, 14. yüzyıl resim ve heykelindeki gelişmeleri de içeren bir Erken Rönesans döneminden bahsedebilirken, mimarlık tarihinde durum genellikle böyle değildir. 14. yüzyılın sonlarındaki zorlu ekonomik koşullar, Rönesans'ın bir parçası olarak kabul edilen binalar üretilmiştir. Sonuç olarak, mimarlık tarihçileri arasında Rönesans kelimesi genellikle 1400 ila 1525 yılları arasındadır veya daha sonra İtalyan olmayan Rönesans yapılar için geçerlidir. Bunlar;

Quattrocento dönemi (1400–1500); Quattrocento sırasında, bazen Erken Rönesans olarak da bilinen, mimari düzen kavramları araştırılmış ve kurallar formüle edilmiştir. Klasik Antik Çağ'ın incelenmesi, özellikle Klasik detay ve süslemenin benimsenmesine yol açmıştır. Mimarının bir unsuru olarak uzay, Orta Çağ'da olduğundan farklı bir şekilde kullanılmıştır. Uzay, Orta Çağ binalarında olduğu gibi sezgiyle yaratılmak yerine, geometriye tabi olan orantılı mantık, biçimi ve ritmi ile düzenlenmiştir. Bunun en önemli örneği, Filippo Brunelleschi'nin (1377-1446) Floransa'daki San Lorenzo Bazilikası'dır.

Yüksek Rönesans (c.1500–1525); Yüksek Rönesans döneminde, klasik Antik Çağ’lardan türetilen kavramlar geliştirilmiş ve daha büyük bir güvenle kullanılmıştır. En temsili mimar, klasik mimarinin çağdaş binalara uygulanabilirliğini genişleten Donato Bramante'dir (1444-1514). Montorio'daki Tempietto di San Pietro (1503) doğrudan dairesel Roma tapınaklarından esinlenmiştir. Bununla birlikte, klasik formları kullanmamış ve 16. yüzyılda İtalyan mimarisine hâkim olan tarzı oluşturmuştur.

Maniyerizm (1520–1600); Maniyerist dönemde, mimarlar katı ve mekânsal ilişkileri vurgulamak için mimari formları kullanmayı denemişlerdir. Rönesans'ın armoni ideali yerini daha özgür ve daha yaratıcı ritimlere bırakmıştır. Maniyerist tarzla ilişkili en iyi bilinen mimar, mimarisinde dev düzeni sık sık kullanan Michelangelo olmuştur (1475-1564). Bunu Roma'daki Piazza del Campidoglio için yaptığı tasarımda kullanmıştır. 20. yüzyıldan önce Maniyerizm teriminin olumsuz çağrışımları varken şimdi tarihsel dönemi daha genel yargılayıcı olmayan terimlerle tanımlamak için kullanılmaktadır.

Yeni mimari tarzı İtalya'dan yayıldıkça, diğer Avrupa ülkelerinin çoğu, tamamen formüle edilmiş Rönesans binalarının inşasından önce bir tür Proto-Rönesans tarzı geliştirmiştir. Her ülke daha sonra kendi mimari geleneklerini yeni stile aşlamış ve böylece Avrupa'daki Rönesans binaları bölgelere göre çeşitlendirilmiştir. İtalya'da Rönesans mimarisinin Maniyerizm'e evrimi, Michelangelo ve Giulio Romano ve Andrea Palladio'nun çalışmalarında geniş ölçüde farklı eğilimlerle, aynı mimari kelime dağarcığının çok farklı retorik için kullanıldığı Barok tarzına yol açmıştır. İtalya dışında, Barok mimarisi Rönesans tarzından daha yaygın ve tamamen gelişmiştir (www.wikipedia.org, 2022).

Şekil 2: Floransa Katedrali, İtalya

Kaynak: <https://decombo.com/ronesans-donemi-mimari-eserleri/>

Şekil 3: Santa Maria Novella Bazilikası, İtalya

Kaynak: <https://decombo.com/ronesans-donemi-mimari-eserleri/>

1.6. Resim

Rönesans döneminde, ressamalar klasisizme (sadelik, denge, berraklık) ve fiziksel gerçekçiliğe yönelmişlerdir. Erken Rönesans (Floransa liderliğinde) bu yaklaşımın biçimlendirici dönemi olmuştur. Başka bir deyişle, başlangıçta klasisizm ve fiziksel gerçekçilik tekniklerini geliştiren ve rafine eden Erken Rönesans sanatçıları olmuştur. Bu temel kurulduktan sonra, klasisizmin zirvesi Yüksek Rönesans'ta (Roma liderliğinde) elde edilmiştir. Geç Rönesans döneminde, Yüksek Rönesans'ın şiddetli dengesi ve sadeliği, Barok dönemin habercisi olmuştur. Geç Rönesans sanatının önemli bir türü kasıtlı olarak yenilik ve karmaşıklık arayışı olan tavırcılık olmuştur. Resimde, tavırcılık, fiziksel formların (uzatılmış insan anatomisi) çarpıtılmasını, doğal olmayan renklendirme ve aydınlatmayı, karmaşık pozlarda figürlerin düzenlenmesini ve biraz dengesiz, huzursuz kompozisyonu (saf klasisizmin dengeli, istikrarlı kompozisyonunun aksine) yapılmaktadır (Painting, 2022). Geç Rönesans sanatçılarının sadece bir kısmı bu harekete ait olsa da tavırcılığın özellikleri (kuralları çiğneme) geniş ölçüde etkili olmuştur.

1.7. Heykel

Rönesans heykeli, Klasik Antik Çağ heykelinin geri kazanılması süreci olarak anlaşılmaktadır. Heykeltıraşlar, sanatsal kalıntılarda ve o geçmiş dönemin yerlerinin keşiflerinde eserleri için mükemmel bir ilham kaynağı bulmuşlardır. Ayrıca doğadan

ilham almışlardır. Bu bağlamda, Gotik akımın figüratif tarzının üstesinden gelmenin yanı sıra, özellikle resim alanında, İtalyanlara yabancı bir Rönesans'ı teşvik eden Kuzey Avrupa'daki Flaman sanatçıların istisnası dikkate alınmalıdır.

Rönesans heykeli, hümanist düşüncenin yeni bir vizyonu ve heykelin sanattaki işlevi ile klasik antik çağın ve mitolojisinin eserlerini temel almış ve modellemiştir. Yunan heykelinde olduğu gibi, çıplak insan vücudunun natüralist temsili, insan anatomisinin titizlikle incelenmesi sayesinde, son derece mükemmel bir teknikle yapılmıştır. İtalya'da, küfürlü ve dini temalar eşit olarak bir arada var olmuş; dini temaların hâkim olduğu İspanya ve Almanya gibi diğer ülkelerde durum farklı olmuştur (LaGran, 2004).

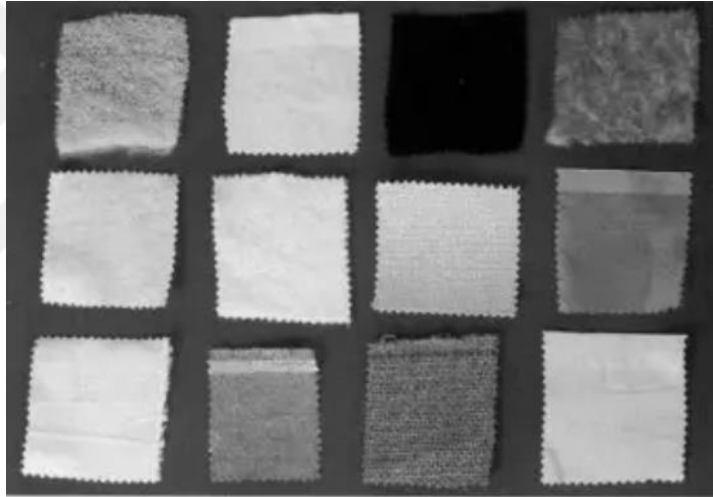
İnsan vücudu, parçalar arasındaki matematiksel yazışmaları iyi tanımlanmış mutlak güzelliği temsil ederken ve Contrapposto Donatello'dan Michelangelo'ya kadar sürekli olarak kullanılmıştır. Bu dönemde heykel pratik olarak mimari çerçeveden kurtulmuş, kabartmalar perspektif kurallarıyla yapılmış ve karakterler, David'inin yüzünde olduğu gibi, Michelangelo'nun heykellerinde ifade edilen duygularda büyük terribilitàhissine yol açan dramatik ifadelerle gösterilmiştir (LaGran, 2004).

Rönesans ile birlikte, Orta Çağ'da ince taş oymacılığında neredeyse tamamen unutulmuş olan Greko-Romen glyptikleri yeniden ortaya çıkmıştır. 16. yüzyıldan itibaren, klasik zevkin değerli cameoları oyulmuştur, Bununla birlikte, Yunan ve Roma medeniyetleri tarafından çok tercih edilen ince taş oymaların kullanımı zorlukla restore edilmiştir. Bu küçük kabartmalar, bir zamanlar büyütülmüş, İtalya ve Fransa'daki saraylar için büyük madalyonlarda heykeltıraşlar tarafından dekorasyon için bir model olarak hizmet etmiştir.

BÖLÜM 2: RÖNESANS DÖNEMİNDE TEKSTİL

Tekstil sanayi, beslenmeden sonra insanların en önemli ihtiyaçlarından biri olan örtünmek ve giyinmek, medeniyetin ilk devirlerinden beri toplum hayatında önemli bir yer tutmuştur. Dokumacılık ise insanoğlunun yazıyı keşfetmesinden çok önceleri bilinen bir sanattır. İlkel zamanlarda kullanılan hayvan kürkleri, derileri, esnek yapraklı esnek bitki sapları ve çeşitli elyaf, lif, yaprak gibi bitkisel malzemeleri; vücuda sarma- dolama, düğümlleme, kemikler ve dişler gibi hayvansal malzemeler ile tutturma, hayvan bağırsakları ve tendonlar, lif iplikleri ile dikiş aracılığıyla, kemer, kordon ve takı ürünleri ile tutturarak kullanmışlardır.

2.1. Rönesans Döneminde Kumaşlar

Şekil 4: Döneme Ait Kumaşlar

Kaynak: Mikhaila, Malcolm-Davies, 2006: 49

Rönesans döneminde moda zenginler için, ipek ve kadife kumaşlar, inciler, mücevherler anlamına gelirken, nüfusun büyük bir çoğunluğunu oluşturan çiftçiler ve tüccarlar içinse, daha rahat, abartısız ve gündelik hayata uygun keten ve yün gibi giysiler anlamına gelmektedir. Genellikle doğal renklerde bırakılan sağlam yün kumaşlar tercih edilmiştir. Bu dönemde deri, sert, koruyucu olması ve dikiş konusunda daha az iş gücü gerektirdiği için tercih edilmiştir. Önlük, çanta, ceket ve yelek olarak da deriden istifade edilmiştir (Şenses, 2015).

Tekstil, Avrupa'nın her yerinde sanayinin öncü sektörüdür. Güney ipek sanayii ve kuzey yönlü kıyafetler öne çıkmaktadır. Lucca, Bologna, Venedik, Sevilla, Granada ve Lyon ipek sanayisinde nc olmuşlardır. Fransa'daki Lyon, tekstil ticaretinin merkezi olan bir tür fuar şehridir. İpek tüccarları ürünlerini buraya getirip sergiler ve birbirleriyle kumaş, kozalak takası yapmaktadırlar. İpek sanayisinin işgücünü çoğunlukla kadınlar yapmaktadır.

Kuzey yönlü kumaşlar geleneksel olarak devamlılıklarını sürdürmenin yanı sıra yönlü iplikler üzerinde de yoğunlaşmaktadır. Uzun iplikli kumaşlar Flaman yn sektöründe yaygındır. Hollandalı köylülerin İspanya krallığına karşı ayaklanması ve dini baskılardan dolayı çoğu uzun iplik yn zanaatkarı İngiltere'ye göç etmiştir ve bununla birlikte İngiltere yn iplik sektöründe Avrupa'nın öncüsü haline gelmiştir. Bu durum, mera sahiplerinin topraklarını ekip biçmek yerine daha çok para eden yn üretecek olan koyunlara ayırmaları olayıyla kapitalizmin başlangıcı olarak değerlendirilmektedir (Britannica, 2022).

Krk kullanımı Rönesans döneminde çok fazladır. Özellikle rakun, sincap tavşan, kuzu ve tilki kürkü tercih edilmiştir. Dönemde Avrupa'da sayısı 400' bulan kürk tasarım dkknı bulunmaktadır (Dereboy, 2004: 67).

1520' de Flanders'de geliştirilen en narin dantel, bobin oyasıdır. Özel bir alet gerekmemektedir. Görünümü dişleri andıran üçgen kenarlara sahiptir. İğne oyası ise 1540 yılında Venedikli nakışçılar tarafından icat edilmiştir. Ağ oluşturmak için temel kumaştan ipliklerin çekilmesi ile ortaya çıkmıştır. İğne oyası bir endüstri haline gelerek erkek mesleği olmuştur (Elgin, 2005: 11).

Kırmalı yaka kullanımının artması ile dantel kullanımı çoğalmıştır (Dereboy, 2004: 67). Rönesans döneminde güçlü ticaret merkezi Floransa ve Venedik olmuştur. Venedik Burrano Ada'sında yapılan danteller n kazanmıştır. Dşes Marisna Morosini, 1595 yılında 130 kadın işçiyi dantel yapımı için fabrikada toplamıştır (Komşuoğlu, İmer, Sekinz, Alparslan, Elike, 1986: 172).

Doğu ve Asya'nın etkisiyle goblen kumaşlar moda olmuştur. Saten, brokar, damasko kumaş Fransa' dan gelirken kadifeler İtalya, Floransa ve Cenova' dan gelmiştir (Dereboy, 2016: 107). Damask İtalya Cenova'da tamamen ipekten yapılan desenli bir kumaştır. Henry döneminde kraliyet ailesi ve üst sınıf soylular tarafından kullanılmaktadır. Keten

Hollanda’ da üretilmektedir. Başka ülkede üretilse de ağartılmak için Hollanda’ya gönderilmektedir (Norris, 2013).

Şekil 5: Kordonlar ve Cam Boncuklarla İşlemiş Kumaş

Kaynak: Elgin,2009

2.2. Rönesans Döneminde Renkler

Rönesans dönemin ilk yarısında mavi, kırmızı, altın ve siyah renkleri kullanılmıştır (Dereboy, 2004: 66). Soylular ve halk istediği renkleri kullanamamaktadır. Çünkü renk kullanımı için kurallar koyulmuştur. Boya maliyetlerinin yüksek olması sebebiyle parlak kırmızı ve moru kraliyet ailesi kullanabilmektedir. Kraliyeti taklit etmek isteyen orta sınıf ise donuk kırmızı ve pembe kullanmaktadır (Elgin, 2005: 19).

Kraliçenin giydiği ve taşıdığı kıyafetleri aracılığıyla ifade ettiği baskın kişiliği, saltanatından önce çok daha ağırbaşlı ve koyu renk olan modaya da yeni bir soluk ve canlılık getirmiştir. Renk tek başına kullanıldığında bile birçok anlam ifade etmektedir. Dönemin en pahalı ve zahmetli üretilen renkleri kırmızı, kızıl ve gerçek siyahtır. Gücü simgelediği için kırmızı soylu aileler ve kraliyet soyundan gelen kişiler hatta dini otoritelere bağlı papa tarafından kullanılmıştır. 16. yüzyılda yaşanmış olan dini bölünmelerle birlikte Katolik ve Protestan kilise üyeleri takva, tevazu ve itidali simgelediği için gerçek siyah rengi kullanmaya başlamıştır (Şenses, 2015). Dönemde giysileri gerçek siyah renge boyamak oldukça zahmetli, pahalı ve zaman alıcı bir iş olduğundan bu renk ruhani değerlerin yanında aynı zamanda zenginliğinde sembolü olmuştur.

Kızıl, sarı, portakal rengi, zümrüt yeşili 1550 yılından sonra kullanılan renklerin arasında yer almaktadır. Ayrıca Kraliçe Elizabeth, beyaz ve gümüş rengi yoğun olarak kullanmıştır (Dereboy, 2004: 67). Zeytin yeşili, lacivert, gri, gökyüzü mavisi, kahve

rengi, lame, dore, sarı tonları, taba ve kıızılda dönemde çok tercih edilmiştir (Dereboy, 2016: 108).

Şekil 7’de Rönesans’ın renkleri olan altın, siyah ve bejin dengeli biçimde kullanılması, elbiseye altın sırmalarla işlenmiş nar motifini, yakada kullanılan altın iplerle örülmüş partlet adlı parçayla desteklendiğini göstermektedir (Fogg, 2014: 53).

2.3. Rönesans Döneminde Desenler

Basılı desen kitaplarının artması ile yeni tekniklerde hızla yayılmıştır. İlk desen kitabı 1523 yılında Augsburg’ da Johann Schönsperger tarafından yayınlanmıştır. Orta Çağ’da da kullanılan İslami Mısır’ın geometrik desenleri Rönesans dönemde de kullanılmıştır (Arnold, 2008: 6).

15. yüzyılda çam motifi sıkça kullanılmıştır. Etrafı oval çizgilerle çevrilmiştir (Norris, 2013: 345-346). Dokuma kumaşlarda parlak renkler tercih edilmiş ve uyumlu bir şekilde tekrar eden İslami sanat motifleri kullanılmıştır. Venedikli Gentile Bellini 1480 yılında Osmanlı İmparatorluğunu ziyaret etmiştir. Gentile Bellini’nin yaptığı birçok tabloda Osmanlı kumaşları üzerinde bulunan nar desenlerinden görülmüştür (Özen, 2013).

Şekil 6: Gümüş ve Altın Brokar Eftli Gümüş Zemin Üzerine Desenli Kadife

Kaynak: [https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1540-](https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1540-1549/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr)

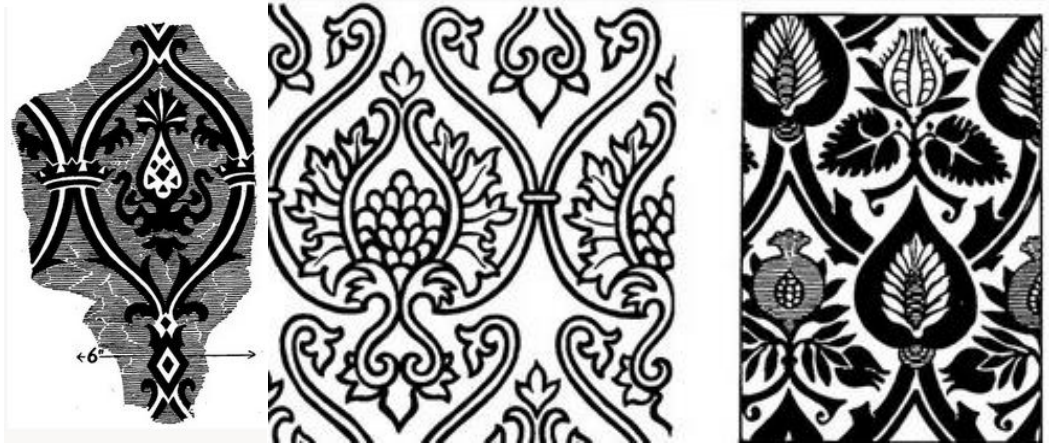
[1549/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr](https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1540-1549/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr)

Şekil 7: Toledo'lu Eleanora'un Elbisesindeki Nar Desenler

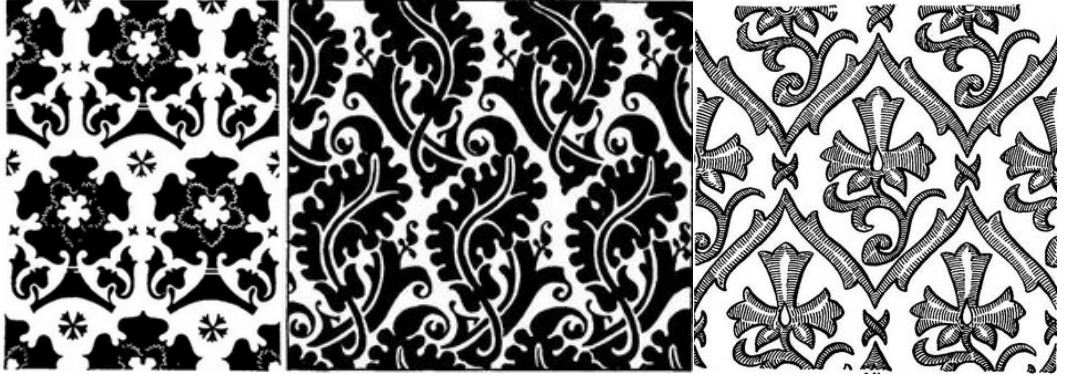
Kaynak: Fogg, 2014: 51

1596 yılına kadar İngiltere'nin bilmediği Doğu bitkisi olan zakkum çiçeği deseni kumaşların üzerinde yer almaya başlamıştır. Elbiseler kıvrımsız olduğu için kumaş desenleri büyüktür. Akantus dalı, yaprağı, gül ve yaprak dalları, vazo içinde çiçek figürleri sık kullanılan desenlerdendir (Norris,2013: 345-895).

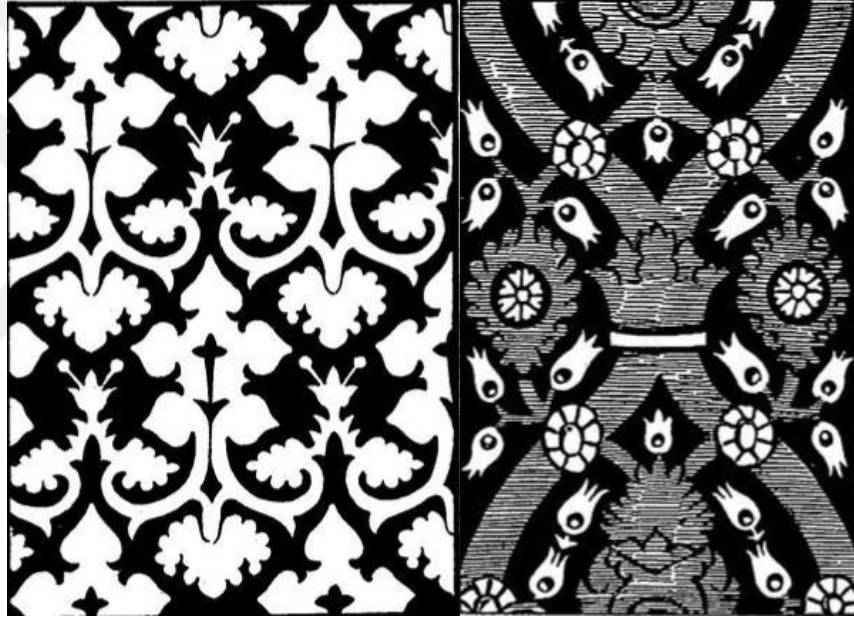
Şekil 8: Çam ve Nar Desenleri

Kaynak: Norris, 2013: 347-348

Şekil 9: Zakkum Çiçeği Desenleri

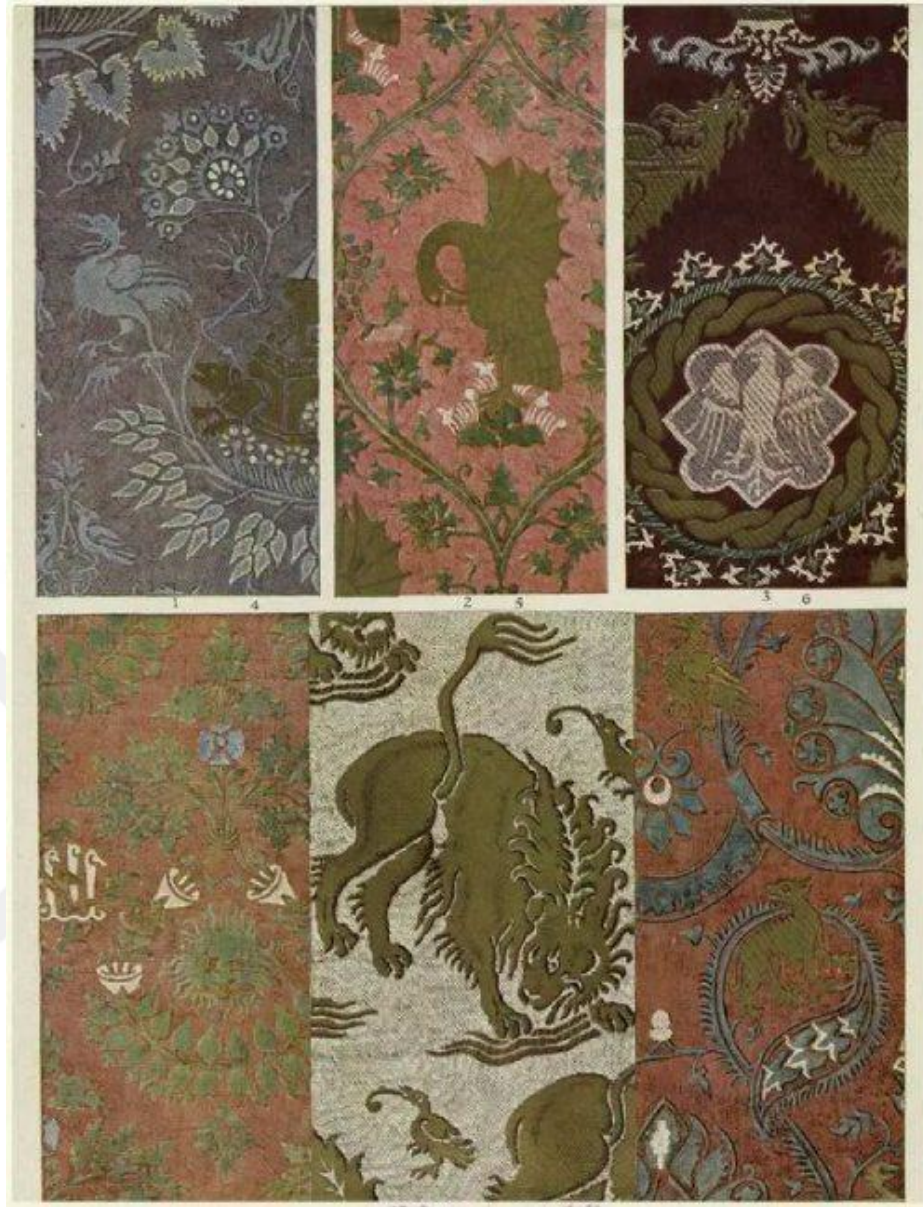
Kaynak: Norris, 2013: 348-351

Şekil 10: Zakkum ve Akantus Dalı-Yapağı

Kaynak: Norris, 2013: 895-897

Kumaş desenlerinde Asya ve Doğu'nun etkisi yoğun olarak hissedilmiştir (Dereboy, 2016: 107). Lotus, palmiye yaprağı desenleri de dönemde kullanılmıştır (Dereboy, 2004: 67). Kraliçe Elizabeth döneminde kumaş desenlerinde hayvan ve bitki desenleri de kullanılmaya başlanmıştır. Hayvan desenlerinin kullanılmasının sebebi ise Kraliçe Elizabeth'in doğa sevgisi ve pastoral ideallere verdiği değerden kaynaklanmaktadır. Kuş, böcek ve çiçek desenleri stilize edilerek ya da gerçekçi doğal haliyle kullanılmıştır (Fogg, 2014: 50).

Şekil 11: Rönesans Döneme Ait Desenler

Kaynak: <https://www.oggusto.com/moda/moda-tarihi-ve-ronesans-modasi>

2.4. Rönesans Döneminde Süsleme ve Dikiş Teknikleri

2.4.1. Süsleme Teknikleri

İspanyol işi iç gömlekte, elbiselerin yakası, kolları ve partlet adı verilen parçada kullanılmıştır. Beyaz üzerine siyah ve altın rengi nakış işlenmektedir. İlerleyen dönemde çiçek ve meyve desenlerine ek olarak hindiler, kartallar ve balıklarda kullanılan desenlerin arasına eklenmiştir (Norris, 2013: 559-560). Dönemde sıkça kullanılan diğer nakış ise Stumpwork adlı nakıştır. Fransız nakışı da denilmektedir.

Kabarık duran bir nakış türüdür (Norris, 2013: 561-563). Jakoben döneminde ise giysilerin üzerlerine altın ipliklerle işlenmiş bitki ve hayvan desenleri kullanılmıştır. Giysilerde bitki ve hayvan desenlerinin kullanılması, resmiyet ifade eden geometrik hatlar ile bir tezatlık yaratmıştır (Özen, 2013). Elizabeth dönemi işlemenin altın çağı olmuştur.

Şekil 12: Nakış Detayı -1615-1630

Kaynak: Arnold, 2008

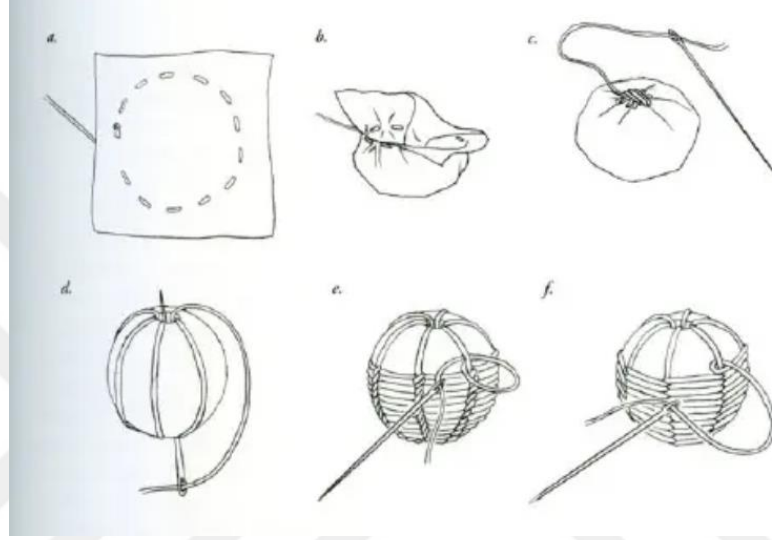

Şekil 13: İç Gömlek Nakış Detayı

Kaynak: Arnold, 2008: 9

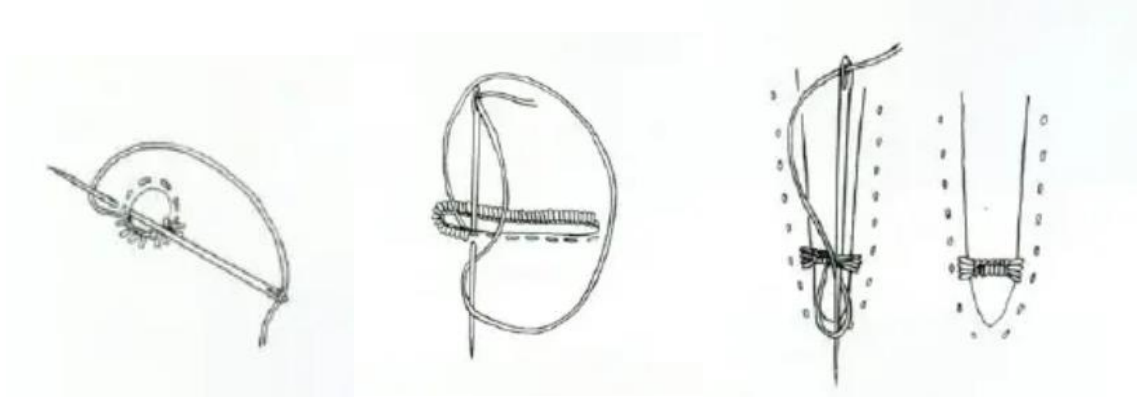
2.4.2. Dikiş Teknikleri

Terzi tarafından kesilip dikilen kumaşlar, erkek nakışçılar tarafından yarı değerli, değerli taşlar, boncuklar, metal iplikler ve nakışlarla süslenmektedir. Keten giysilerin yapımı ve süslenmesi ile kadınlar uğraşmaktadır. Hem amatörler hem de profesyoneller çalışmaktadır (Arnold, 2008: 5).

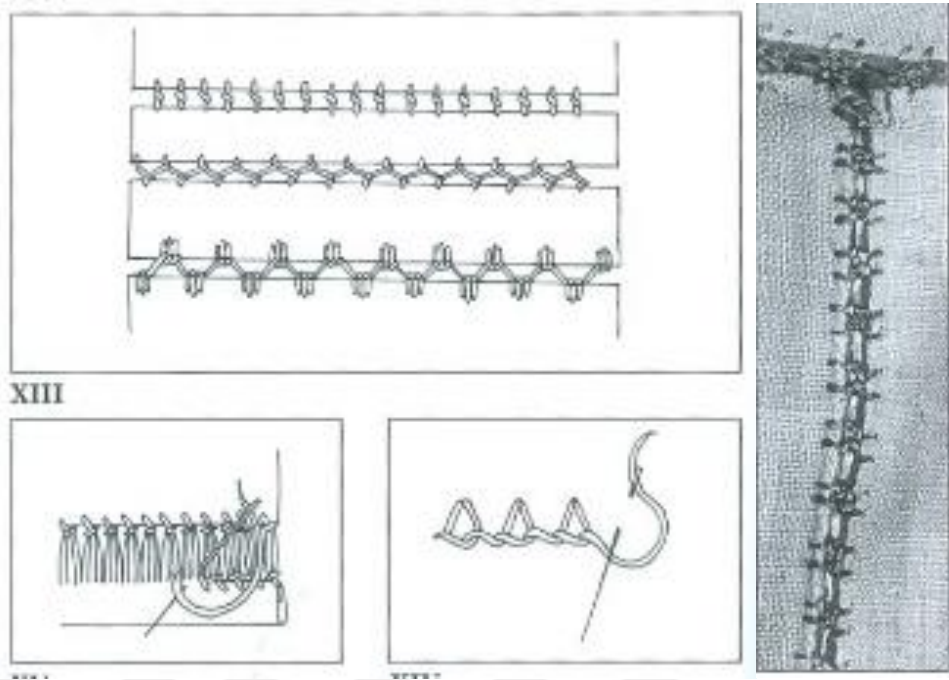
Şekil 14: Düğme Yapımı

Kaynak: Mikhaila, Malcolm-Davies, 2006: 51

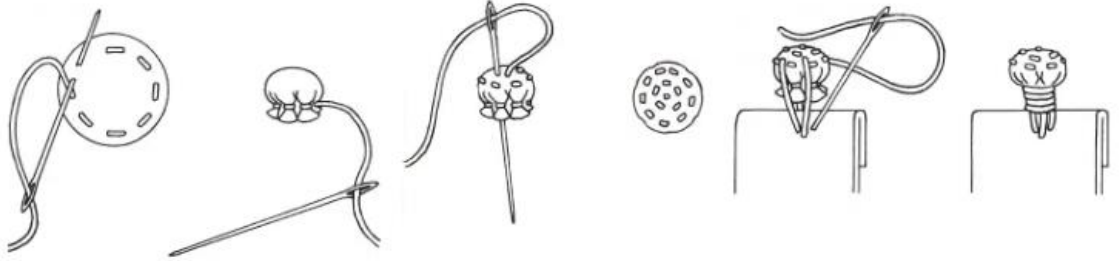
Şekil 15: İlik Yapımı

Kaynak: Mikhaila, Malcolm-Davies, 2006: 51

Şekil 16: İç Gömlekte Kullanılan Dikiş Örnekleri

Kaynak: Arnold,1988: 6

Şekil 17: Kumaştan Düğme Yapımı

Kaynak: Fransen, Norgaard, Ostergard, 2011: 34

Slashing kumaşa kesikler yapma yöntemine denilmektedir. Slashing modası Almanya’da çıkmıştır (Elgin,2009). Elizabeth dönemi boyunca da çok fazla kullanılmıştır. Kumaşa küçük kesiklerle esneklik kazandırılmıştır (Elgin,2005: 27).

Şekil 18: Slashing örneği

Kaynak: Mikhaila, Malcolm-Davies, 2006: 44

BÖLÜM 3: RÖNESANS DÖNEMİNDE KADIN GİYİM KUŞAM ÖZELLİKLERİ

3.1. İç Giyim

Orta Çağ'da giyim kuşam ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Fakat Rönesans'ın kostümlerde birleştirici etkisi olmuştur (Dereboy, 2012: 101). Rönesans döneminde elbiseler katmanlardan oluşmaktadır. Bu katmanlar, iç gömlek, iç elbise veya iç etek, çemberli iç etek, partlet, üst elbise, takma kollar ve yakalardan oluşmaktadır.

3.1.1. İç Gömlek

İpek ve ketenden yapılmaktadır. Genellikle boyu ayak bileğine kadardır. Geniş kolları nakış ile süslenerek bilekte, yaka ise boyunda toplanmaktadır (Norris, 2013: 76). Üst elbiseler yıkanmadığı için tene değmemesini sağlayacak iç gömlekler giyilmektedir. İç gömlekler ilerleyen zamanlarda yakadan ve kollardan gözüktüğü için kullanılan kumaşın kalitesine önem verilmeye başlanmıştır (Şenses, 2015: 142). İç gömlek genellikle ketenden yapılırsa da kış geldiğinde yün ve pazenden yapılan kombinezonlarda kullanılmaktadır (Kemper, 1977: 94).

Şekil 19: İskoç Kraliçesi Mary'ye Ait İç Gömlek-1580

Kaynak: <https://sarahabendall.com/2018/08/15/back-to-basics-the-smock-in-the-late-sixteenth-early-seventeenth-century/amp/>

15. yüzyılda giysilerin altına giyilen iç gömlekler yavaş yavaş dışarıya çıkmasıyla birlikte görünen kısımlar İspanyol ve İtalyan iğne işleri ile süslenmeye başlanmıştır. Giysilerde

yapılan siyah işleme, gömlek, kep, önlük, bone gibi keten kıyafetlerin üzerlerine kızı ya da siyah ipek ipliklerini kullanarak işlenen bir nakış tekniği kullanılmıştır (Özen, 2013). Bu işleme tekniği zaman ilerledikçe kadınlar tarafından geliştirilerek daha detaylı hale getirilmiştir.

Beyaz iş nakışı iç gömlek ve kırmalı yakada kullanılırken, siyah iş nakışı ise yaka ve manşet açıklığının etrafını güçlendirmek amacı ile kullanılmaktadır. Çekme ajur, kesme ajur ve iplikler birbirine bağlanarak, demetleme tekniği ile yapılmaktadır (Fogg, 2014: 50).

Şekil 20: İç Gömlek-1615-1630

Kaynak: <https://sarahabendall.com/2018/08/15/back-to-basics-the-smock-in-the-late-sixteenth-early-seventeenth-century/amp/>

Şekil 21: İç Gömlek Örneği 16. Yüzyıl Sonları -İtalya

Kaynak: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/83861>

Şekil 22: İç Gömlek Örneği 16.Yüzyıl Sonları -İtalya

Kaynak: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/83860>

3.1.2. Külot

Şekil 23: K lotta Kullanılan K  ebentler

Kaynak: Arnold, 1988: 50

Şekil 24: K lotun Belindeki Ba lama Detayı

Kaynak: Arnold, 1988: 51

İç gömleklerin kol altlarındaki köşebentler kullanılarak külotun ağ kısmı yapılmıştır. Külotlar keten veya ipek kumaştan yapılmaktadır (Arnold, 1988: 12).

Şekil 25: Kadın Külot Örneği-İtalya,1600

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/2040762318496383/>

Şekil 26: Döneme Ait Kadın Külot Örneği- İtalya

Kaynak:

https://www.metmuseum.org/art/collection/search/83869?deptids=8&when=A.D.+1400-1600&ft=*&offset=0&rpp=40&pos=25

3.1.3.Korse

Fransızca’da “corps” denilmektedir. Corps beden anlamına gelmektedir. İlk kez 1299 yılında ortaya çıkmıştır fakat kullanımı yaygın değildir (Portia's Primers Corsetry, 2008: 3).

Korse Avrupa’da 1500’lü yıllarda kullanılmaya başlanmıştır. Kadınlar 1500 yılından önce istenilen görünüme kavuşmak için bedenlerini sarmışlardır. Korsenin vücudu daha sıkı sarması için tüneller dikey olarak yapılmıştır (Favell, 2020: 50).

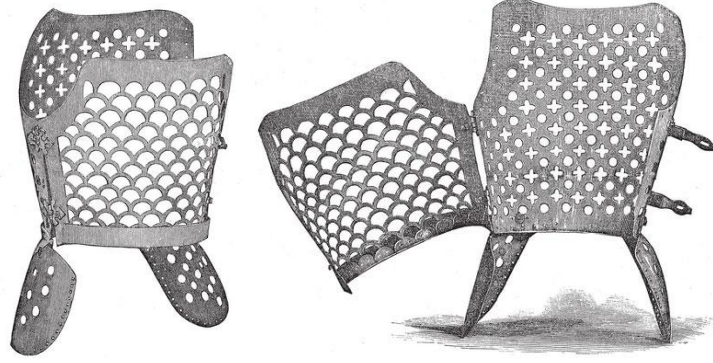

Şekil 27: Elizabeth Dönemi Korse

Kaynak: <https://www.pinterest.fr/pin/976507131678317685/>

Rönesans ile birlikte kadın ve erkek kıyafetlerinde belirgin bir ayrışma olmuştur. Daha önceki dönemlerde kadın ve erkek aynı giyinmektedir. Fransızların etkisiyle kadınlar vücut hatlarını ön plana çıkartmak istemişler ve giyim kuşam şekillenmiştir. Belin inceliğini ve göğüsleri vurgulamak için korseler ve kuşaklar kullanılmıştır. Kalçaları daha geniş göstermek için ise çemberli iç etekler, yastık, sepet, jupon gibi parçaları üst elbisenin altına giymişlerdir (Demir Parlak, 2022). Bedeni sıkıca saran korseler vücudun doğal yapısını bozmaktadır. Genellikle kalın ipek, keten ve deri gibi kumaşlardan yapılmıştır (Kemper, 1977: 91). Korsenin diğer bir amacı ise vücuttaki istenmeyen çıkıntıları gizlemektir. Göğüs pensi olmadığı için terziler göğsü baskılayarak çıkıntıyı yok etmiştir (Arnold, 1985: 8).

İspanya’da 1520’lerden sonra daha sert görünüm moda olmaya başlamıştır. İspanya’dan Fransa’ ya oradan İngiltere’ye daha sonra ise bütün Avrupa’ ya yayılmıştır (Portia's Primers Corsetry, 2008: 9).

Şekil 28: Çelik Korse Çizimi

Kaynak: Lord, 1868: 67-70

Şekil 29: Catherine Mecidi'nin Çelik Korsesi -1590

Kaynak: http://www.kostym.cz/Anglicky/1_Originaly/02_Renesancni/I_02_39.htm

Catherine Mecidi 32,5 cm belde diretince demirden korseler yapılmıştır. Daha hafif olması için üzerine delikler açılmış, desenler yapılmıştır. Çelik korsenin üzerine iğne iplik geçecek şekilde delikler açılıp üzeri kadife, ipek gibi kumaşlarla kaplanmıştır. İki parçadan oluşmaktadır. Korsenin bir tarafında menteşeler bulunmaktadır. Diğer taraf ise pim kullanılarak kitlenmektedir. İngiltere sarayında çelik korsenin balina kemiğinden olanı yapılmıştır. Kalın kapitone kumaş sıkça nervürlenmiştir (Lord, 1868: 67-70). Korsede balina kemikleri şeritler halinde kullanılmıştır. Korsenin daha sağlam olması için ön kısma tahta veya boynuz parçası yerleştirilmiştir (Kemper, 1977: 91). Balina kemikleri

yarı sert ve esnektir. Esneklik sayesinde vücudu sıkıca sarmaktadır (Portia's Primers Corsetry, 2008: 13). Korsenin ön, yan veya arkasında spiral şeklinde bağlanan iplikler bulunmaktadır. İplikleri geçirebilmek için delikler (kuş gözü) açılmıştır ve kenarları ipliklerle dikilerek temizlenmiştir.

Şekil 30: Kraliçe Elizabeth'in Korsesi-1603

Kaynak: <https://www.dailymail.co.uk/femail/article-5416629/Queen-Elizabeth-415-year-old-funeral-corset-restored.html>

3.1.4. Petticoat

Üst elbiseden gözüken kısım değerli kumaşlardan yapılırken diğer kısımlar ketenden veya farklı kumaştan yapılmaktadır (Favell, 2020: 58). 1570'lerden itibaren etek ve korse ayrı ayrı kullanılmıştır (Kemper, 1977: 91). İklimsel şartlar iç elbise sayısını ve kumaş türünü belirlemektedir (Norris, 2013: 61).

Şekil 31: Petticoat Örneği

Kaynak: <https://www.pinterest.fr/pin/149604018861327586/>

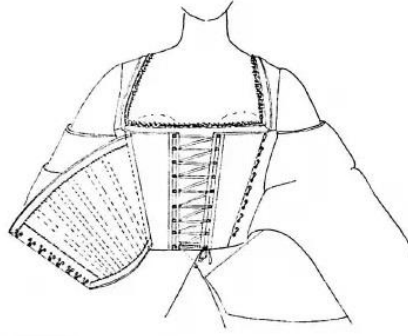

Şekil 32: Günümüzde Yapılan Petticoat Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/432908582945133539/>

3.1.5. Stomacher

Korseden yapı olarak farklı olsa da temelinde aynı prensibe sahiptir. Tudor döneminde elbisenin üst kısmında iğne veya agraflarla tutturulup kullanıldığı gibi elbisenin iç kısmına yerleştirilip, bağcıklar üstte kalacak şekilde de kullanılmıştır (Hunniset, 1986: 49).

Şekil 33: Tudor Dönemi Stomacher Çizimi

Kaynak: Hunniset, 1986: 49

Stomacher balina kemiği, demir, tahta materyallerle sertleştirilmiştir. Lal taşı, inciler ve nakışlarla yoğun bir şekilde süslenmiştir. Elbiseye bağcık veya kancalarla sabitlenmiştir (Favell, 2020: 56).

Şekil 34: Stomacher Örneği, 1540 -1602

Kaynak:

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/437146?ft=RENA%c4%b0SSANCE+WOMEN+COSTUME&offset=3640&rpp=40&pos=3670>

Şekil 35: Stomacher Örneği-1516

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/616148792784215677/>

3.1.6. Çemberli İç Etek

1501 yılında Aragon’lu Katherine tarafından İngiltere’ye getirilmiştir. Çemberli iç etek keten, tafta veya kanvastan yapılan, içine belirli aralıklarla belden aşağıya doğru yatay olarak yerleştirilen balina kemiği ve çelik kullanılarak yapılan iç etek türüdür. Çelik veya balina kemiği belden etek ucuna doğru kademeli olarak yerleştirilmektedir (Norris, 2013: 505). Ayrıca çemberli iç etekte ince söğüt, dal, kamış gibi materyallerde kullanılmıştır (Dereboy, 2016: 107).

Şekil 36: Çemberli İç Etek Örneği

Kaynak: <http://sewingmagics.blogspot.com/2014/02/>

Şekil 37: Rönesans Döneme Ait İspanyol Çemberli İç Etek Örneği

Kaynak: <https://fashionhistory.fitnyc.edu/spanish-farthingale/>

Rönesans döneminde, 1470 yılında İspanya sarayında ortaya çıkmıştır. İspanya’da “verdugado” olarak adlandırılmaktadır. İlk etapta şekil 46’daki gibi çemberler üst elbiseye yerleştirilip kullanılmıştır (Boucher, 1996: 205). İlerleyen dönemde ise iç eteğe yerleştirilerek elbiseye konik bir görüntü vermiştir (Arnold, 1985: 8-11). Fransa Kralı tarafından 1563 yılında çapına yasak getirilmiştir. İç eteğin çapı en fazla 1,80 cm olarak kısıtlanmıştır. 1550’li yıllarda ise çemberli iç eteğin üstüne bom roll ya da hip roll adını verdikleri rulo yastık takılmıştır. Bom roll ve hip roll ile kalçadaki görüntü daha dolgun hale gelmiştir (Norris, 1997: 604-607).

Şekil 38: Bom Roll Çizimi

Kaynak: <https://fashionhistory.fitnyc.edu/bum-roll/>

Bom roll, keten, kanvastan veya daha kalın patiskadan yapılıp içi ise yün veya pamuk ile doldurulmuştur. Pamuk veya ketenden yapılan bantlarla dikilmiştir (Mikhalia, Davies, 2006: 122).

Şekil 39: Çemberli İç Etek ve Bom Roll

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/37084396924115474/>

Şekil 40: Drum/Barrel/Wheel Farthingale- Tekerlek Şeklinde Çemberli İç Etek Örneği

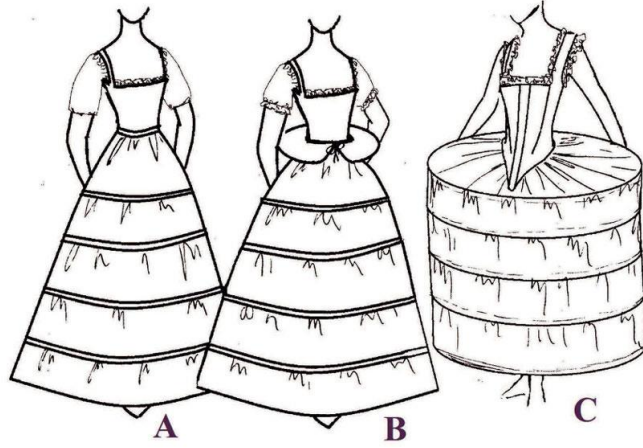
Kaynak: <https://www.periodcorsets.com/skirt-supports/drum-farthingale>

Çemberli iç etek 1580’li yıllarda tekrar değişikliğe uğramış ve “drum/barrel/wheel farthingale” adını almıştır. Drum/barrel/wheel farthingale ise bom roll ün üstüne silindirik bir parça takılarak yapılmıştır (Bruna, 2015: 59). Şekil olarak tekerleğe benzemektedir.

Şekil 51: Drum/Barrel/Wheel Çemberli İç Eteklerin Elbise İçindeki Görünümü

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/637048309804084777/?mt=login>

Şekil 41: Çemberli İç Eteklerin Zaman İçerisindeki Değişimi

Kaynak: Favell, 2020

3.1.7. Çorap

İç giyimin en önemli parçalarından bir tanesi de çoraptır. Yün, keten ve ipekten yapılmaktadır. 1560 yılında Elizabeth ilk kez ipek çorap kullanmıştır. Çoraplar diz altından bantla bağlanmaktadır. 1589’ da William Lee çorap makinesini icat etmiştir. Çorap örme makinası 17. yüzyılda bütün Avrupa’ da faaliyet göstermektedir (Elgin, 2005: 49).

Şekil 42: Rönesans Döneme Ait Çorap Örneği

Kaynak: http://www.renaissancetailor.com/demos_stockings.htm

3.2. Rönesans Döneminde Avrupa’da Üst Elbise

3.2.1. İtalya’da Üst Elbise

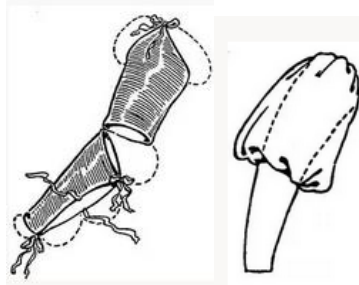
Rönesans döneminde aristokratlar ve tüccarlar tarafından portre modası ortaya çıkmıştır. Büyük sanatçılar usta modellerle çalışarak önemli servetler elde etmişlerdir. Bu dönemde yapılan tablolar incelendiğinde kadın giyiminde yaşanan değişiklikler görülmektedir. İpek, brokar, keten ve yün kullanımı yaygın olup pamuklu kumaşları da sık kullanmışlardır (Portia'nın Premiers Corsetry, 2008: 4).

Şekil 43: 1500 ve 1530 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri

Kaynak: http://4.bp.blogspot.com/-x-5jAYyqDks/U_A8hx22eqI/AAAAAAAAAFug/lhpng_NPJQ0/s1600/ch1a.png

1500-1525 yıllar arasında İtalya’da üst elbiseler yüksek bellidir. İç gömlek üzerine giyilmektedir. Göğüs ucuna kadar açık, kare yakalar sık kullanılmıştır (Portia's Primers Corsetry, 2008: 4-5).

Şekil 44: İtalyan Tarzı Elbiselerin Kol Çizimleri

Kaynak: Norris, 2013: 96-114

Takıp çıkartılabilen, broş ile tutturulmuş ya da sabitlenmiş çok geniş kollar kullanılmaktadır. Yaka kenarları firfırlarla süslenmiş iç gömlekler veya desenli ipek

eşarplar kullanılmıştır. Kadınlar başlarına ipek kumaş sarmaktadır. Saçlar örüp bağlanmıştır (Warren, 1987: 11-17).

Şekil 45:1550'li Yıllara Ait Kadın Elbise Örnekleri

Kaynak: http://4.bp.blogspot.com/-x-5jAYyqDks/U_A8hx22eqI/AAAAAAAAAFug/lhpng_NPJQ0/s1600/ch1a.png

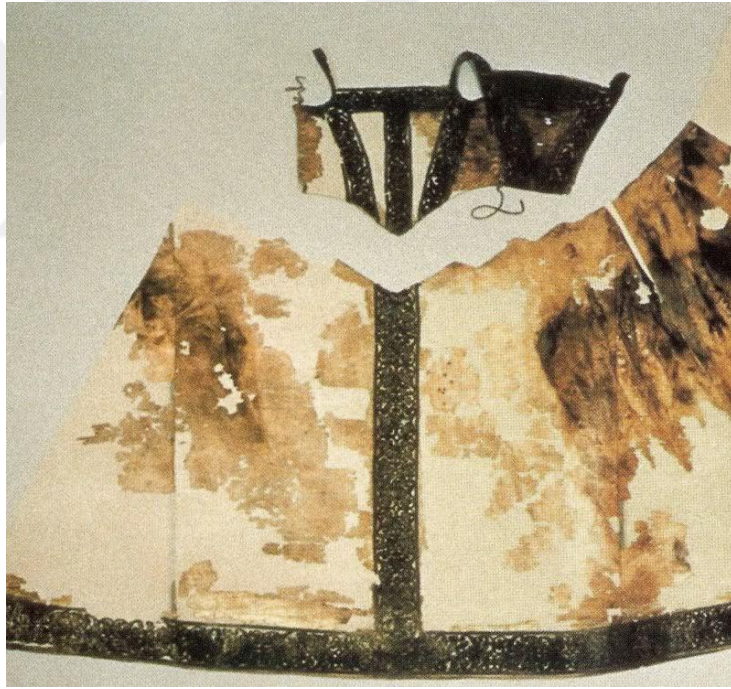
Şekil 46: Toledo'lu Eleonora'un Portresi-1560

Kaynak: <https://historicalfashion.tumblr.com/post/23467234976/eleonora-di-toledos-funeral-dress-early-1560s>

Şekil 47: Toledo'lu Eleonora'un Mezarındaki Elbise

Kaynak: <https://historicalfashion.tumblr.com/post/23467234976/eleonora-di-toledos-funeral-dress-early-1560s>

Şekil 48: Toledo'lu Eleonora'un Mezarındaki Elbise

Kaynak: <https://historicalfashion.tumblr.com/post/23467234976/eleonora-di-toledos-funeral-dress-early-1560s>

Toledo'lu Eleonora'un mezarından çıkarılan elbise şekil 57'deki elbise ile benzerlik göstermektedir. Süslemek için şeritler kullanılmıştır. Uzun kuyruklu ve ön bedende bel bitişi "v" şeklindedir.

Şekil 49: 1560-1570 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri

Kaynak: http://4.bp.blogspot.com/-x-5jAYyqDks/U_A8hx22eqI/AAAAAAAAAFug/lhpng_NPJQ0/s1600/ch1a.png

Sert görünümün moda olması ile korselerde sertleşmiştir. Bel hizası aşağıya düşmüştür. Önden bağcıklı elbiselerde stomacher kullanılmıştır. Çemberli iç etek üzerine bum roll kullanılmıştır. Kol detaylarında artış başlamıştır (Portia's Premiers Corsetry, 2008: 4-5).

Şekil 50: 1570-1580 Yılları Arası Kadın Elbise Örnekleri

Kaynak: http://4.bp.blogspot.com/-x-5jAYyqDks/U_A8hx22eqI/AAAAAAAAAFug/lhpng_NPJQ0/s1600/ch1a.png

Dönemde kombin çeşitliliği fazladır. İç gömleğin yakası büzülerek, yakaya küçük fırfır dikilmiştir. Yakada kullanılan detaylar bileklerde de kullanılmaya başlanmıştır. Yüksek yakalar revaçtadır. Metal iplik ve dantel kullanımı artmıştır (Portia's Premiers Corsetry,

2008: 4-5). Kollarda hilal şeklinde dolgular, ruff yakalar, partlet ve elbiselerin ön kısımlarında sık olacak şekilde düğmeler kullanılmıştır.

Şekil 51: 1590 Yılına Ait Kadın Tablosu, Venedik

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/155585362114115763/>

3.2.2. İngiltere’de Üst Elbise

Şekil 52: 1500-1509 Yılları Arasında Kadın Giyim Örneği

Kaynak: https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1510-1519/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

Tudor döneminde derin kare yaka kullanılmaktadır. Kare yakanın etrafı şeritlerle ve değerli taşlarla süslenmektedir (Elgin, 2009). Derin kare yakayı kapatmak için ketenden yapılan partlet kullanılmıştır (Dereboy, 2016: 104).

Şekil 53: 1527 Yılına Ait Kadın Elbise Çizimi

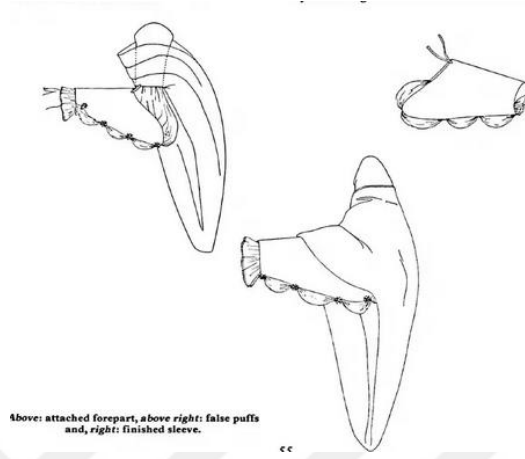
Kaynak: Norris, 2013: 539

Şekil 54: 1530-1540 Yılları Arası Tudor Giyim ve Jane Grey 1553

Kaynak: Norris, 2013: 428-432

16. yüzyılın başlarında ise kollar genişleyerek, içi kürkle kaplanmıştır. Çift katlıdır ve geriye doğru katlanmaktadır (Favell, 2020: 58). Kollar aşağıya doğru çan biçimde açılmıştır. Dönemde takma (sahte) kollar kullanılmıştır. Üst elbisenin kolları geri katlandığında takma kollar gözükmektedir (Dereboy, 2016: 104).

Şekil 55: Sahte Kol Örnekleri

Kaynak: Hunnisset, 1986: 55

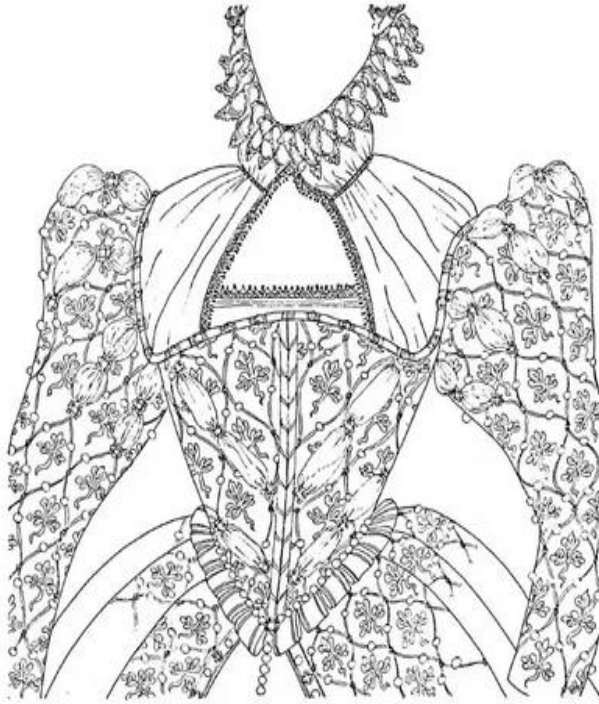
Dönemde yavaş yavaş iç gömlekler yaka ve kollardan gözükmeye başlamıştır. İspanya'dan İngiltere sarayını etkileyen çemberli iç etek ve bum roll kullanılmıştır. Ön ortadan açılan, kuyruklu kabarık, bol pilili elbiseler giyilmiştir. Kadife, brokar, damasko ve tafta gibi kumaşlar tercih edilmiştir. Bu stil Anne Boleyn stili olarak bilinmektedir (Dereboy, 2016: 104).

1550 yıllardan sonra deri, tahtadan yapılan ve önden bağlanan korseler kullanılmış, beden boyu uzamış, “V” bel bitişli elbiseler yer almıştır. Kraliçe Elizabeth daha heybetli durabilmek ve kalçalarını daha geniş gösterebilmek için drum/barrel/wheel farthingale üzerine iki-üç adet keten iç etek kullanmıştır. Kollar omuzdan büzülerek, kol ağzına doğru daralmıştır. Dirsek üzerinden bordür, şerit, kurdele gibi materyallerle tutturulan ve değerli taşlarla süslenen kollar giyilmektedir. Bu dönemde gigot kollarda çok tercih edilmiştir. Kol manşetlerinde geniş danteller kullanılmıştır. Omuzlarda yarım ay şeklinde içi at kılı veya pamuk ile doldurulmuş parçalar yerleştirilmiştir. Kadife, saten, goblen, brokar, damasko gibi kumaşlardan kostümler dikilmiştir (Dereboy, 2016: 104).

Şekil 56: 1575 Yılına ait Elbise Çizimi

Kaynak: Hunnisett, 1986: 71

Şekil 57: 1575 Yılına Ait Elbise Çizimi

Kaynak: Hunnisett, 1986: 71

Şekil 58: Kraliçe Elizabeth'in Taç Giyme Törenine ait Tablo

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/290130400967757058/>

Kraliçe Elizabeth taç giyme töreninde ermin kürkten yapılan pelerin kullanmıştır. Pelerin içine ise altın desenli takım giymiştir. Değerli taşlarla süslenmiş altından yapılan taç takmıştır. Saçlarını ise açık bırakmıştır (Norris, 2013: 61). Dönemde kullanılan diğer yaygın kürk ise sincap kürküdür. Rönesans döneminde kürk tek başına kullanılmamıştır. Genellikle pelerin, elbise ve deride astarlama, süsleme için kullanılmaktadır (Elgin, 2009).

Şekil 59: Kraliçe Elizabeth 1560-1570

Kaynak: Norris,2013: 436-437

İspanya modasından etkilenecek yapılan kollardaki derin yırtmaçlarla kolun astarı ve iç gömlek gözükmetedir (Favell, 2020: 59).

Şekil 60: Kraliçe Elizabeth-1589

Kaynak: <https://www.art-prints-on-demand.com/a/english-school/queen-elizabeth-i-of-engl.html>

1600' den sonra ise drum/barrel/wheel frthingale kullanımı devam etmektedir. Kadınlar külotu gerekli olmadıkça giymemektedir. Beldeki sivri kısım yuvarlaklaşmaya başlamıştır. 1615 yılına gelindiğinde bel yükselmiş ve drum/barrel/wheel frthingale kullanılmamaya başlanmıştır. Beldeki sivrilik dahada yuvarlaklaşmıştır. I. James'ın ilk döneminde ruff yaka kullanılmış, kollar dolgulu ve dardır. I. Charles zamanında görünüm iyice yumuşamıştır. Sivri korse kullanımı azalmıştır. Yaka ve kollarda dantel ve örgü kullanımı çoğalmıştır. Püsküller ve kurdele kullanılmıştır (Favell, 2020: 77-84).

3.2.3. Fransa'da Üst Elbise

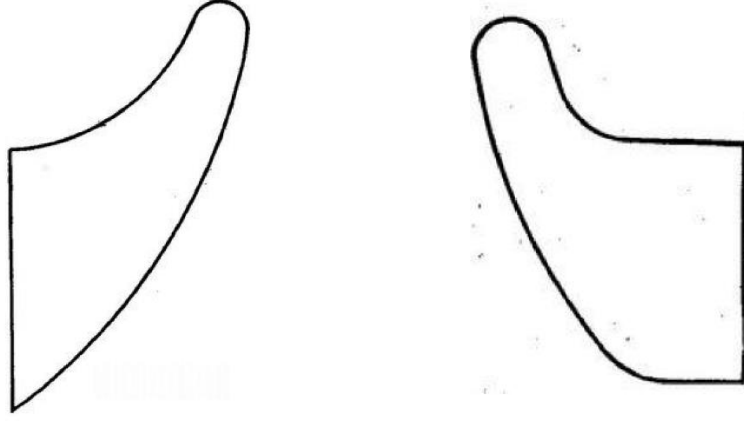

Şekil 61: 1500 Yıllarında Fransız Kadın Giyimi

Kaynak: <http://frenchrenaissancecostume.com/>

16. yüzyılın başında kare ve yuvarlak yaka kullanılmıştır. 1500'lerin ilk başlarında yakalar kapalı ve yüksektir. İlerleyen dönemde İtalya'dan etkilenecek yakalar genişlemiş ve açılmıştır (http://frenchrenaissancecostume.com, 2022). Orta Çağ'da kullanılan

yüksek bel, doğal bel hizasına inmiştir. İç gömlek üzerine petticoat giyilmiştir. Petticoat üzerine ise üst elbise giyilmektedir.

Şekil 62: Kare Kol ve Sivri Kol Çizimi

Kaynak: Norris,2013: 64-65

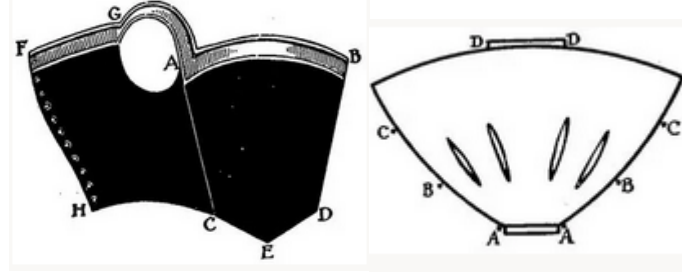
Kolların üstü dar, alt kısım ise oldukça geniştir. Kolun geniş olan kısmı kadife veya kürk ile kaplanıp geri katlanmaktadır. 15. yüzyılın ortalarına doğru kare kol kullanımı azalıp yerini sivri kola bırakmıştır (Norris, 2013: 64-67).

Şekil 63: 1510-1520 Yılları Arası Fransız Kadın Giyimi

Kaynak: Norris, 2013: 554

Keten, ipek veya pamuktan yapılan iç gömlek yakadan gösterilmektedir. Kollar kürk veya başka kumaşlarla astarlanarak geri katlanmaktadır. Dirseğe kadar uzanan sahte kol kullanılmaktadır. Kollar kesiklerle süslenmiştir. Üst elbiselerin altına giyilen petticoat gözükecek şekilde önü açılmıştır (hptt://frenchrenaissancecostume.com, 2023).

Şekil 64: Beden ve Sahte Kol Detayı

Kaynak: Norris,2013: 547-548

İtalya'dan Fransa' ya gelin olarak giden Catherine Mecidi tarafından İtalyan modası Fransa'ya yayılmıştır (Dereboy, 2016: 107).

1550'lerde Fransa'da etek çemberleri İngilizler 'in kullandıklarına oranla daha dardır. Etekler uzun kuyrukludur (Dereboy, 2004: 66).

1530'lu yıllarda yakalar genişlemiştir. Yaka ve elbiselerin bedeni şeritlerle süslenmiştir. Süslemeler kollar ve eteklerde de devam etmektedir. Kollarda dikey ve yatay şeritler kullanılmıştır. 1540 ve 1550 yılları arasında kol çeşitliliği artmıştır (hptt://frenchrenaissancecostume.com, 2023).

Şekil 65: Fransız Elbiselerindeki Kol Detayı

Kaynak: www.frenchrenaissancecostume.com

İngiltere’de olduğu gibi Fransa’ da aşırı dekolte oldukça normal karşılanmaktadır. Kadınlar şeffaf partlet veya eşarp ile dekoltesini kapatmıştır (Kemper, 1977: 92). Çeşitli tarzlarda partlet kullanılmaktadır. Partlet elbisenin kendi kumaşından yapılarak yüksek yakalı elbise elde etmişlerdir. Partlet adlı parçanın yakalarında küçük fırfırlar kullanılmaktadır. Partlet, nakışlar ve kordonlarla süslenerek dönemde sıkça kullanılmıştır (http://frenchrenaissancecostume.com, 2023).

Şekil 66: 1550 Yılına Ait Kadın Portresi, Fransa

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/43065740173086354/?mt=login>

1570’li yıllarda elbiselerde süslemeler oldukça yoğun kullanılmıştır. Kol detayları artmıştır. Fransız modası İspanya’nın etkisi altında kalmıştır. Başörtü kullanımı azalmıştır. Kadınların saçları gözükmektedir. Şerit kullanımı yüksek sınıflarda azalırken, orta sınıflarda çoğalmıştır. Yüksek statüye sahip kişiler elbiselerinde damask kumaşlar, mücevherler ve işlemeler kullanmıştır. Bel “v” şeklini almıştır. Düğmeli çıkartılabilen ve puff kollar kullanılmaktadır. Kollar kesikler, nakışlar ve boncuklarla süslenmiştir (http://frenchrenaissancecostume.com, 2023).

1580'ler eteğin en geniş olduğu dönemdir. Kadınlar yemek yiyebilmek için uzun kaşıklar kullanmıştır (Warren, 1987: 30).

Çemberli iç etekle beraber bom roll kullanılmıştır. Wheel çemberli iç etek kullanımı artmıştır (<http://frenchrenaissancecostume.com>, 2023).

Şekil 67: Fransız Kadın Elbisesi-1572

Kaynak: www.frenchrenaissancecostume.com

16. yüzyılın sonunda aşırılıkların ve yoğun süslemelerin olduğu bir dönemdir. Beldeki “v” şeklindeki sivri bitiş artmıştır. Yüksek yakalı partlet çok kullanılmıştır. Kollar omuzda büzülerek kabarık bir görünüm verilmiştir. Bilek kısmında kol daralmıştır. Fiyonk veya kurdelelerle süslenmiştir. Kollarda hilal şeklinde dolgular kullanılmıştır. Bom rol ve wheel çemberli iç etek kullanılmaktadır. Elbiselerin içinde zıt renkli astarlar kullanılmaktadır. Astarı göstermek için kadınlar eteklerini toplamışlardır. Ruff yaka büyük boyutlarda kullanılmaktadır. İspanya'nın tersine yakalar oldukça açık şekilde kullanılmıştır (<http://frenchrenaissancecostume.com>, 2023).

Şekil 68: Fransız Kadın Tabloları- 1600

Kaynak: www.frenchrenaissancecostume.com

3.2.4. İspanya'da Üst Elbise

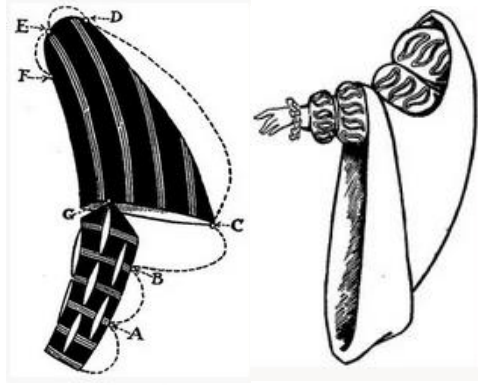

Şekil 69: Kraliçe Eleanor, 1503

Kaynak: Norris,2013: 510

Dönemde kadın elbiseleri iç gömleği gösterecek kadar açık ve kare yakalıdır. Derin kare yakayı kapatmak için partlet kullanılmıştır. 1550 yıllarına doğru partlet püsküllü bir iple büzülerek kullanılmış ve buda kırma yakanın ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Fogg,

2014: 50). Takıp çıkarılabilen kollar kullanılmıştır. Kollarda slashing oldukça fazla kullanılmıştır (Norris, 2013: 511).

Şekil 70: İspanyol Elbiselerindeki Kol Detayları

Kaynak: Norris, 2013: 511-513

Ferdinand ve İsabella İspanya üzerinde egemenliklerini kurunca 1545 tarihinde kanun çıkararak abartılı kıyafetlerin giyilmesini, brokar, altın ve gümüş işlemleri ve ipek kullanımını yasaklamıştır (Norris,2013).

16. yüzyılın ortalarına gelindiğinde İspanya koyu renkler ve siyah kullanımı arttırıp parlak renkleri azaltmıştır. Süslemelerde aşırılığı bırakıp katı ve dar kesime yönelmiştir (Fogg, 2014: 50).

Şekil 71: Fransa Kraliçesi Eleanora'nın İspanyol Giyim Stili, 1530

Kaynak: Norris, 2013: 426

Şekil 72: 1530 Yılına Ait Kadın Tablosu

Kaynak:

https://www.academia.edu/79406216/En_Espanol_Defining_Characteristics_of_Spanish_Women_s_Fashion_from_1500_

Guatr hastası prensisin boğazını gizlemek için kullandığı dik ve fırfırlı yaka diğer tüm ülkeleri etkilemiştir. İlerleyen dönemlerde kopya edilerek tüm Avrupa ülkelerinde kullanılmaya başlanmıştır. Yüksekliği arka saç ortasından ön çene hizasına kadar olup bütün boynun etrafını sarmaktadır. Dantelden yapılmaktadır. Bu yakalara Mecidi yakasıda denilmektedir. Kollarda uzun yırtmaçlar kullanılmıştır (Dereboy, 2004: 66).

Şekil 73: İspanya Kraliçesi, 1571

Kaynak: <https://www.pinterest.fr/pin/357473289177912765/>

1570-1580 yıllarında İspanyol kadını kapalı elbiseler kullanmaya devam etmektedir. Bilek ve boyundaki fırfırların birbirine uyması için aynı işlemler yapılmaktadır. Büyük madalyonlu kemerler takılmıştır (Warren, 1987: 22-23). Omuzlarda kanat adı verilen parça kullanılmaktadır.

Şekil 74: Infanta Anna, 1617- İspanya

Kaynak: <https://www.pinterest.fr/pin/359865826486556992/>

3.2.5. Almanya’da Üst Elbise

Şekil 75: Slashing Detayı, 1526

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/344595809000814011/?mt=login>

16. yüzyılda Almanya'dan Avrupa'ya slashing yayılmıştır. Almanya modanın dışında kalmıştır. 10. yüzyıldaki gotik havasını korumuştur. Almanya siyasi olarak parçalanmıştır. Güney Almanya'daki tecrit edilen yerler İtalya ve Asya'nın etkisi altında kalmıştır. Pilili etekler, uzun dar kollar, yüksek beller ve kapalı yakalar kullanılmıştır (Leventon, 2008: 124-125).

Şekil 76: Alman Stili Kadın Elbise -Ön Detay

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/154248355978325511/>

Şekil 77: Alman Elbiselerinde Kullanılan Ön Parça

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/174373816814954596/>

Yaka formu yuvarlak ve düşüktür. Yaka ve kemer birbirine mesafe olarak çok yakın kullanılmaktadır. Yaka açıklığı “Brustfleck” adlı ön parça ile doldurulmaktadır (Larsdatter, 2022). Kollar geniş ve puff şeklindedir. Zıt renkli ve çizgili kumaş şeritleri ile süslenmiştir. Aynı şeritler kollarda da kullanılmıştır. Elbiselerin kolları parmakların boğumlarına gelecek uzunluktadır (<https://fashionhistory-fitnyc-edu>, 2023).

Şekil 78: Rönesans Dönemine Ait Alman Kadın Tablosu

Kaynak: <https://fineartamerica.com/featured/portrait-of-a-woman-lucas-cranach-the-elder.html>

Şekil 79: Goller Örneği, 1506-1554

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/681028774916414441/?mt=login>

Goller adlı omuz pelerini ile yaka ve boyun açıklıkları kapatılmıştır. Yuvarlak siyah renkte, ipek, kürk ve kadifeler kullanılarak yapılmaktadır. Zıt renkli bantlarla etekler süslenilmektedir. 1530' dan sonra ise İspanyol tarzından etkilenmeye başlamışlardır. Büyük tüylerle süslenmiş şapkalar kullanılmaktadır (www.wikipedia.org, 2022).

3.3.Partlet

Şekil 80: 16. Yüzyıla Ait Partlet Örneği- İspanya

Kaynak: <http://broidermebethan.blogspot.com/2019/08/partlet-with-embroidered-flower-and-bee.html>

Opak ya da transparan kumaşlardan yapılan yaka bölgesini kısmi olarak kapatan küçük parçadır. Keten veya ipekten yapılmaktadır. Renkli ipliklerle yapılan nakışlar kullanıldığı gibi değerli taşlarla da süslenilmektedir. Evli kadınlar göğüs bölgesini partlet ile kapatırken, bekâr kadınlar açık bırakabilmektedir (Favell, 2020: 58). Partlet ruff yakalar gelişip dekolteyi kapatacak hale kadar sıkça kullanılmıştır (Ashdown, 2001: 506). Partlet kadife, saten brokar gibi kumaşlardan da yapılmaktadır. Bazı modellerde iç kısım kürkle kaplanmıştır. Üst elbisenin üstüne takılarak kullanıldığında elbiseye uzun yakalı bir görünüm vermektedir. Partlet 16. yüzyıl başlarında, Fransa’da tavuğun geleneksel adı olan “dame partlet” kelimesinden türemiştir. Tavuğun boynunda bulunan beyaz tüyleri çağrıştırdığı için bu ismi aldığı düşünülmektedir (<https://nationalclothing.org>, 2023).

Şekil 81: Partlet Örnekleri

Kaynak: www.bloshka.info.com

Şekil 82: Partlet Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/518265869631721699/>

3.4.Yakalar

Ruff yaka, keten veya müslin kumaştan yapılmaktadır. Yelpaze biçiminde boynun etrafında dolanan bir yaka biçimidir. Diğer adlarıyla kırmalı yaka, firfırlı yakalık, muslin yaka denilmektedir (Ergün, 2022). Yakanın kökeni Tudor gömleklerine dayanmaktadır. Gömleğin yakasındaki küçük firfir ilerleyen dönemde ruff yakaya dönüşmüştür (Elgin, 1948: 22). İspanyol kraliçesi tarafından diğer ülkelere yayılmıştır. 1590 yıllarına gelene kadar yaka çapı omuza kadar genişlemiştir (Fogg, 2014: 57). Yakalar ince kumaştan yapıldıkları için kolalanmaları gerekmektedir. Su ve buğday ya da mısır nişastasından yapılan bir çözeltiye batırılıp ıslatılmış yaka çubukların üzerine yerleştirilerek kurumaya bırakılmıştır. 1564 yılında Hollanda'dan Madame Dingham Van der Plasse tarafından

İngiltere'ye nişasta getirilmiştir (Elgin, 2005: 22). Nişastaya “Şeytan likörü” denilmektedir. Nişasta mavi, mor, kırmızı renklerde yapılmıştır (Ashdown, 2001: 502). Mavi renkli ruff yaka dönemde çok fazla kullanılmıştır. Mavi rengin kullanılmasının sebebi ise Kraliçe Elizabeth'in söylediği ‘Only whores wear blue ruffs’ cümlesidir (Favell, 2020: 60).

Şekil 83: Ruff Yaka Örneği (Küçük)

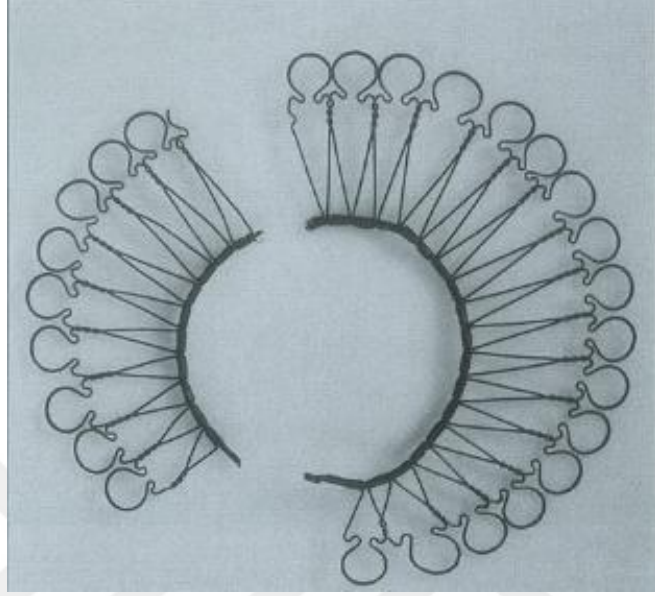
Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/614671049157493963/>

Şekil 84: Ruff Yaka Örneği, 1620-1630

Kaynak: Arnold, 1988: 29

Kadın giyiminde daha geniş olan kolalı ve yelpaze biçimli dik yakalar, bir süre sonra geniş tellerle dikleştirilerek uçları göğüste biten kalkık yakalara dönüşmüştür (Nilay, 2013: 10-11).

Şekil 85: Supportasse Örneği

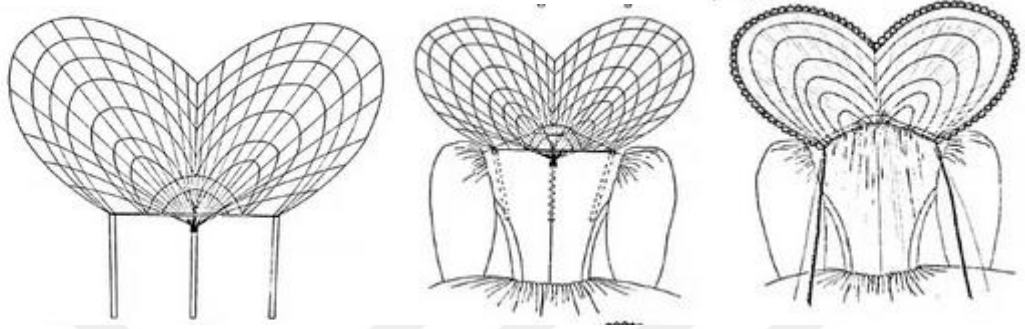
Kaynak: Arnold, 1988: 10

Şekil 86: Pickadil Örneği, 1600-1615

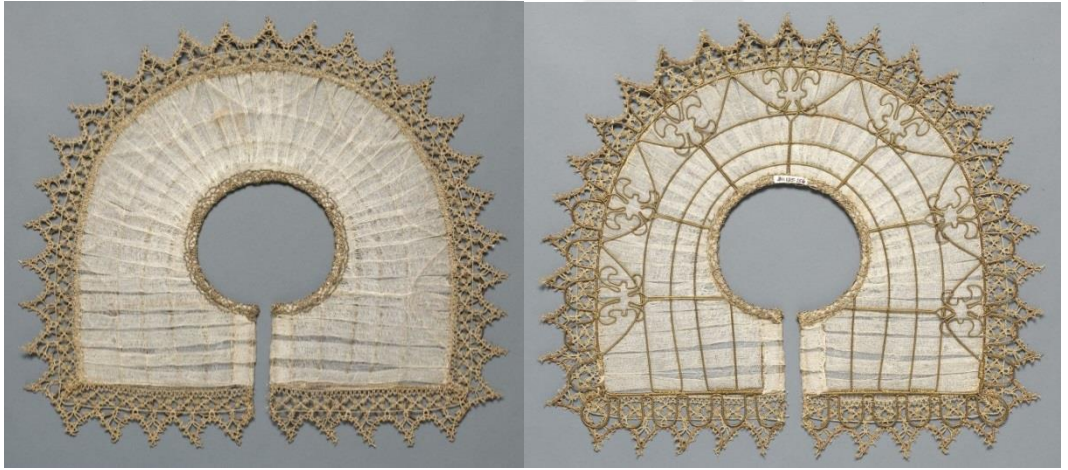
Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/8233211796990520/>

İlerleyen dönemde devasa boyutlara ulaşan ruff yaka 1580 yılının sonlarına doğru açık halde kullanılmaya başlanmıştır. Supportasse veya underproppe adı verilen desteklerle dik durması sağlanmıştır (Vincent, 2009).

Şekil 87: Telli Yaka Çizimi

Kaynak: Hunnisset, 1986: 83

Şekil 88: Fransız Stili Rebatos Yaka

Kaynak: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/222480?img=2>

Rebatos adlı yaka ise iki keten arasına balina kemikleri yerleştirilerek sertleştirilmiştir. Korsede olduğu gibi kanallar dikilerek balina kemikleri araya geçirilmiştir. Teller, metal iplikler ve ipekler kullanılarak süslenmiştir (Arnold, 1988: 11).

3.5.Başlıklar

Başlıklar 16. yüzyıl ve 17. yüzyıl başı için önemli aksesuarlardandır. Kadınlar başlarını her zaman örterken erkeklerin ki kurallara bağlıdır. Erkekler kraliçe veya kral huzurunda şapkalarını çıkartıp, izin verilene kadar geri takamamaktadır (Arnold, 1988: 12).

Şekil 89: İspanya ve İtalya Başlık Örnekleri

Kaynak: <http://bloshka.info/2022/12/09/tranzado-or-trinzale/>

Tranzado veya trinzale adlı başlık 16. Yüzyılın başında İspanya ve İtalya’da oldukça popülerdir. Başın arkasına takılan ağ veya peçedir. Alına takılan bant ile birleştirilmektedir (<http://bloshka.info>, 2023).

Şekil 90: Türban Örnekleri

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/09/09/turban/>

Türban, Haçlı Seferleri sırasında Doğu'dan Batı modasına girmiştir. 15. yüzyılın ikinci yarısından 16. yüzyılın yarısına kadar etkisini sürdürmüştür (<http://bloshka-info>, 2023).

Şekil 91: Gece ve Gündüz Kullanılan İşlemeli Şapkalar

Kaynak: Arnold, 1988: 12

Gece şapkaları ketenden yapılmaktadır. İşlemeli olanlar gündüz takılmaktadır (Arnold, 1988: 12).

15. yüzyılda şapkalar iç mekânda da kullanılmaya başlanmıştır. Fransız ve İtalyan kadınlar sarığa benzeyen kadifeden yapılmış boneler kullanmışlardır. Milono bonesi bu dönemde çok kullanılmıştır. Kulakları örten modelde ön kısım geri katlanıp, mücevherlerle süslü iğnelerle tutturulmaktadır (Dereboy, 2004: 68).

Şekil 92: Gable-Kennel Adlı Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2021/07/01/gable-hood/>

Şekil 93: Gable - Kennel Adlı Başlık

Kaynak: <http://bloska.info/2021/07/01/gable-hood/>

Kennel ya da Gable adı verilen bu başlıklar, dış kontürleriyle adeta bir Yunan tapınağının alınlığını hatırlatmaktadır. Bu başlıklar, başın ön kısmı ve kulakların neredeyse tamamı kapanacak biçimde başa yerleştirilmektedir. Başlıkta bulunan arka parça bir bone şeklinde olup, başın arka kısmını içine alacak şekilde kullanılmaktadır. Daha resmi durumlarda saç görünmeyecek şekilde de kullanılmıştır. Aynı modele sahip keten boneler ise saç daha fazla görünecek şekilde başa yerleştirilmektedir. Bir Yunan tapınağının cephesini andıran bu başlıklar Rönesans klasik mimari özelliklerinden etkilenerek yapılmıştır (Öztürk Dönmez, 2015).

Şekil 94: French Hood Örnekleri

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/13510867623778991/?mt=login>

French hood adı verilen başlıklar İngiltere’de Anne Boleyn’nin aksine Mary Tudor tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Fransa harici diğer ülkelerde de kullanımı yaygındır. İsmi İngilizler vermiştir. Hilal şeklinde, mücevherlerle, dantellerle süslenmiş sert başlık olarak tanımlanmaktadır. Başlık tel kullanılarak yapılmaktadır. Kadife, saten, keten, ipek ve Şam ipek gibi kumaşlar kullanılmaktadır. Başlıkların yapımı zor ve değerli taşlarla süsledikleri için direkt başa takılmamaktadır. Başlığın altına keten boneler kullanılmaktadır (<http://frenchrenaissancecostume, 2022>).

Şekil 95: Attifet Örneği

Kaynak: https://bloshka-info.translate.goog/2020/09/02/arcelet-and-attifet/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

Şekil 96: Attifet Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/13510867623778997/>

Attifet adlı başlık Avrupa’da 16. yüzyılda kadınlar tarafından kullanılmaktadır. Başlığın ön kısmı altına doğru çökmüştür. Başlık kalp şeklindedir (<http://bloskka-info>, 2023).

1550 yılından sonra ise kadınlar keplerini ve başlıklarını bırakıp şapka kullanmaya başlamışlardır. Mücevher ve tüylerle süslenmiştir. Saça sabitlenerek kullanılmıştır. Tüyler bu dönemde çok kullanılmıştır (Elgin, 2005: 24).

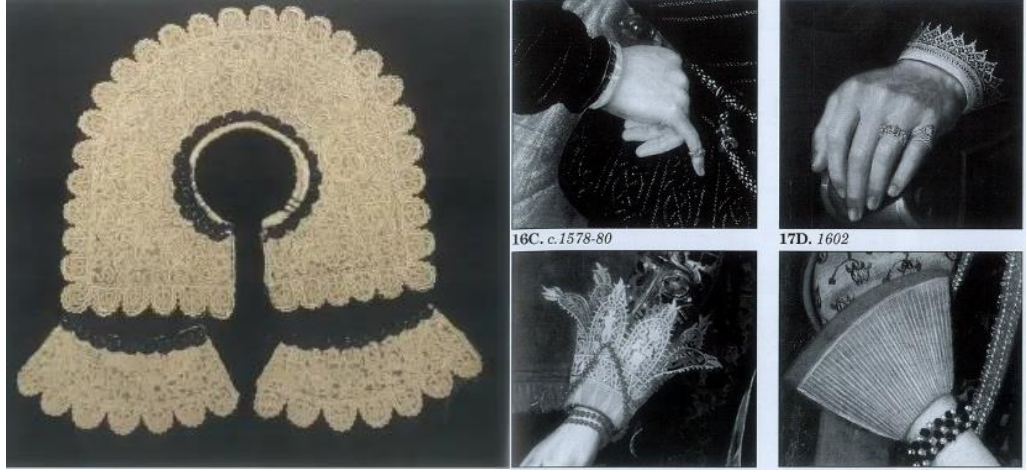
Şekil 97: 1560-1580 Yılları Arası Kadın Şapkalar

Kaynak: Warren, 1987: 23-26

İlk görseldeki kadın şapkası incilerle süslenmiş kadife veya deriden yapılmıştır. İkinci şapka, kadife üzerine broşlar ve kırmızı derilerle süslenmiştir. Kadının saçında ise yıldız şeklinde emaye toka bulunmaktadır. Üçüncü yüksek şapka, beyaz ve renkli tüyler, mücevherli bantla süslenmiştir (Warren, 1987: 23.26).

3.6. Bileklik ve Manşetler

Bileklikler yaka ile takım olacak şekilde hazırlanmaktadır. 1565 yılından sonra nakışlarla süslenmiş iç gömleğin yerini bileklikler ve manşetler almıştır. Fırfır veya düz bant şeklindedir. Tek veya çoklu katmanlardan oluşmaktadır. 17. yüzyıl başlarına doğru boyları dantellerle dirseğe kadar yükselmiştir. Bileklikler ince ve yapımı zor olması sebebi ile çok az kullanılmıştır (Arnold, 1988: 11).

Şekil 98: Bileklik ve Manşet Örnekleri

Kaynak: Arnold, 1988: 11-35

3.7.Aksesuarlar

Şekil 99: Yelpaze Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/238901955219665813/?mt=login>

Şekil 100: Mendilli Kadın Tablosu

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/56506170327402265/>

Rönesans dönemi aksesuarlarının arasında mendil, deri eldiven, maske ve yelpaze yer almaktadır. Çine yapılan seyahatler sonucunda Avrupa’da da kullanımı yaygınlaşmıştır. Yelpazenin tutma kısımları değerli taşlarla süslenmiştir. Yelpazeler, otriş, kuş tüyleri, inciler ve ayna ile süslenmiştir (Dereboy, 2004: 68). Ayrıca yelpazelerde tavus kuşu, deve kuşu ve sülün tüyleri kullanılmaktadır. İspanyollar ise kâğıttan veya ipekten yapılmış katlanabilen dairesel şekli yelpaze kullanmışlardır (Norris, 2013: 554-556).

Rönesans döneminde mendiller lüks olarak görülmüş ve halk tarafından kullanılması yasak hale getirilmiştir. İpek veya ketenden yapılan mendiller nakışlar ve değerli taşlarla süslenmiştir (Dereboy, 2004: 68). Çiçek nakışları ya da genellikle isim-soy ismin baş harfleri işlenmiştir (Elgin, 2005: 28-29).

Şekil 101: Rönesans Dönemine Ait Eldiven Örneği,1610-1620

Kaynak: Arnold,1988: 51

Maskeler güneşten koruduğu için takılmıştır. Ayrıca soylular halkın arasına karışırken ve mahkemelere katılırken kimliğini gizlemek için kullanılmaktadır (Dereboy, 2004: 68). Siyah kadifeden yapılmış, değerli taşlar ve tüylerle süslenmiştir. Rönesans döneminde ipek astarlı uzun eldivenler kullanılmıştır. Yoğun nakış işlemleri ve dantellerle süslenmiştir (Elgin, 2005: 28-29). Deri eldivenler altın rengi nakışlarla süslenmiştir. İspanya’da yapılan eldivenler ise parfümlüdür (Dereboy, 2004: 68).

Giysilerin çoğunda cep olmadığı için çanta veya kese taşınmaktadır. Çantalar veya keseler deri veya ipekten yapılmaktadır. Keseler yuvarlak ve kare forma sahiptir (Elgin, 2005: 29).

Floransa mücevher yapımında merkez haline gelmiştir. Floransa’ da yapılan mücevherlerde çok fazla detay görülmektedir. Mecidi ailesi ile birlikte piramit ve yuvarlak kesimli elmas yüzük takmak güç sembolü haline gelmiştir. Rönesans döneminde en önemli takı yüzüktür. Kadınlar boyunlarına altından yapılmış zincirler takmaktadır (Dereboy, 2004: 68). Broşlar dönemde çok fazla kullanılmıştır. Kızılçam, yakut, elmas sık tercih edilmiştir. Broşun alt kısmından sallanan inci dizili şeritler oldukça popülerdir (Elgin, 2005: 40). Pendantsifler dönemde çok sık kullanılmıştır (Warren, 1987, s.19). 16. yüzyılda İspanya’da inci ve minelerden yapılan küpeler kullanılmaktadır (Dereboy, 2004: 68).

Şekil 102: Altın Emaye Üzerine İnciler ve Ametist ile Süslenmiş Aksesuar-1560

Kaynak: https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1560-1569/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

Saflık ve iffetin sembolü olarak görülen ve Elizabeth'in sıkça kullandığı uzun tek bir sıra oluşturacak şekilde ya da kolye ucu olarak takılan inciler, halkının mutluluğunu kendi mutluluğunun önüne koyan bakire kraliçe için uygun bir sembol oluşturmaktadır. Kraliçenin 13 yaşından itibaren resmedildiği her tabloda inciler kırmızı ipek elbiseleri ve kürkleri ile birlikte üzerindedir. Kraliçe Elizabeth, 25 yaşından sonra ise mücevherler, has kadifeler, Şam işi ipekler, sırmalı pahalı kumaşlar ve parlak renklerle gardırobunu doldurmaya başlamıştır. Kraliçe kızıl kıvrıcık uzun saçları ve beyaz tenini gösterecek olan kırmızı, altın sarısı ve lame gibi parlak renkleri tercih etmiş, uzun, zarif parmaklarını ve taktığı mücevherleri sergileyebilmek için siyah ve beyaz renkleri de zemin olarak kullanmıştır (Özen, 2013).

Tudor döneminde elbisenin kolları bileği örttüğü için bileklik sık kullanılmamıştır. Aynı durum küpeler içinde geçerli olmuştur. Başlıklar kulakları kapattığı için küpe kullanımı azdır. Dönemde yüzük çok fazla kullanılmıştır. Alyanslar genellikle sadedir. Sözcükler

ve cümleler yazılmaktadır. Sağ elin üçüncü parmağına takılmaktadır. Alyanslar her zaman kullanılmamaktadır (Norris, 2013: 334).

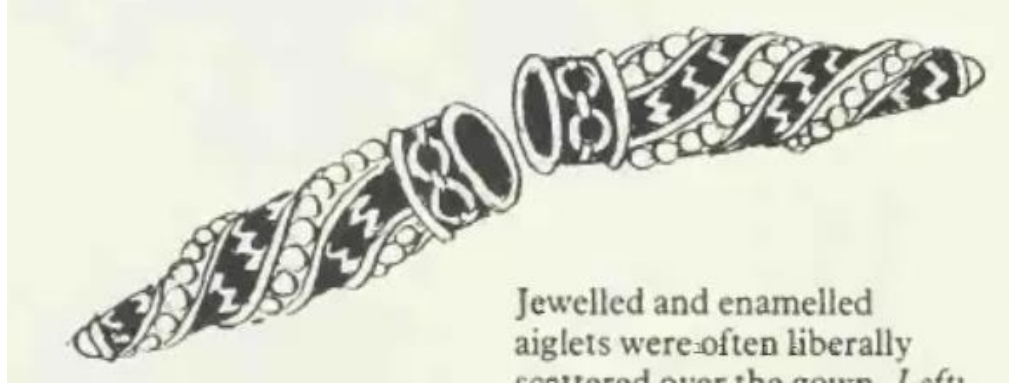
Şekil 103: Flea Fur Çizimi

Kaynak: Warren, 1987: 22

Şekil 104: Flea Fur Kullanan Kadın Tablosu

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/172262754489223440/>

Şekil 105: Mücevherlerle Süslenmiş Emaye Agletler

Kaynak: Warren, 1987: 22

Şekil 116'daki emaye ve mücevherli aksesuar kurdele uçlarına takılmaktadır. Pire kürkünü İtalyan'lar ve İngiliz'ler çok kullanmaktadır. Ağzı ve pençeleri değerli taşlarla işlenmiştir. Elde taşındığı gibi bele ve omuza takılarak da kullanılmaktadır (Warren, 1987: 22).

Şekil 106: Pendentif Çizimi, 1570-1590

Kaynak: Warren, 1987: 30

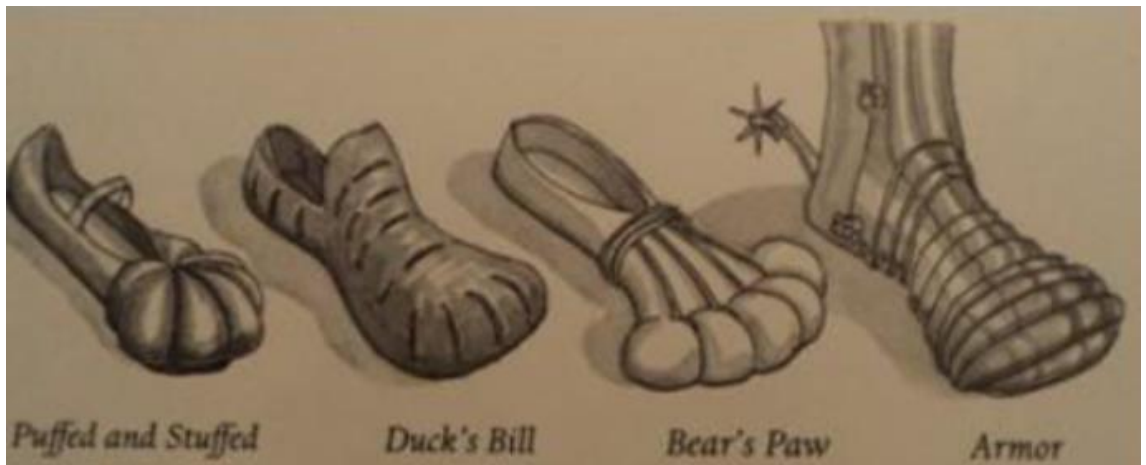

Şekil 107: Pandantif Kullanan Kadın Tablosu

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/422775483774995957/>

Şekil 117'deki altın, emaye, inci ve diğer mücevherlerden oluşan büyük pandantiftir. Göğse iğnelenip, sarkan şeritler kola takılmaktadır (Warren, 1987: 30).

3.8.Ayakkabılar

Şekil 108: Rönesans Dönemine ait Ayakkabı Çeşitleri

Kaynak: Fiyapa, 2022

1450'lerin başından itibaren Rönesans'ın da etkisiyle sanat ve bilim alanındaki ilerlemelere paralel olarak, ayakkabıda da yeni bir dönem başlamıştır. Orta Çağ döneminde moda olan Poulaine olarak isimlendirilen parmak kısmı uzun ayakkabılardan sonra, Kral 13. Charles'ın ayak parmaklarının sayısı altışar olduğu için, ön kısmı geniş olan ayakkabılar üretilmeye başlanmıştır. Bu ayakkabılar, Duck's Bill, Bear's Pawn ve Cow's Mouth olarak isimlendirilmekteydi. Ayakkabıların form olarak ön kısmı yuvarlak ve geniş, yan ve arka tarafları ise alçak şekilde yapılmıştır. Ayakkabının ön kısmının genişliği 33 cm'ye kadar ulaşp yürümek zorlaşınca, daha sonra bundan vazgeçilerek geniş kısım 6 inç ile sınırlandırılmıştır (Fiyapa, 2022).

Şekil 109: Kadın Ayakkabı Çizimleri

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/319263061096244417/>

Şekil 110: Rönesans Döneme Ait Kadın Ayakkabı Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/23925441762229037/>

Ayakkabılar deri ve kadifeden yapılarak, ön kısmı pamukla kabartılmıştır. Astar ise parlak renklidir (Dereboy, 2016: 109). Ayakkabının içindeki astarı göstermek için açıklık bırakılmaktadır (Ashdown, 2001: 444).

Şekil 111: Chopin Giyen Kadın Tablosu

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/79798224638508489/>

Şekil 112: Chopin Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/305611524704752511/>

16. yüzyılda Venedik'te “Chopin” adı verilen nalınlar moda olmaya başlamıştır. Chopinlerin ilham kaynağını Osmanlı hamamlarında kadınlar tarafından kullanılan tahta nalınlar oluşturmuştur. Venedik ayakkabıları olarak bilinen Chopin'in en büyük özelliği taban yüksekliğinin çok fazla olmasıdır. Bir dönem 50 cm'i geçen bu yüksek ayakkabılar, Venedikli kadınlar tarafından uzun eteklerinin altına giyilmektedir. Ancak kadınlar için bu ayakkabılarla yürümek o kadar zorlaşmıştı ki, yanlarında hizmetçileri olmadan dışarı çıkamamaya başlamışlardır. Kadınlar arasında statü sembolü olan Chopinler, 16. yüzyılda evlenecek kızların çeyizlerine mutlaka konulmaktadır. Venedik Correr müzesinde iki adet ahşap sedef işlemeli Osmanlı nalını sergilenmektedir (Footwear, 2022).

Şekil 113: 16. Yüzyıl Osmanlı Nalın Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/317363104967219150/>

16. yüzyılda ayakkabı üretiminde önemli düzeyde ilerleme yaşandığı görülmektedir. Bu dönemde ayakkabı esnafı ve sanatkârları, belli standartlarla başladıkları ayakkabı üretimine işçilik ve kalite katarak yüksek üretim yapmaya başlamışlardır. Kadın ve erkek ayakkabılarında en çok tercih edilen malzemeler keçi, koyun ve geyik derisidir. Kadın ayakkabılarında en çok tercih edilen renk ise beyaz olmuştur. Yün keçe veya goblen gibi kalın kumaşlar da deriden sonra tercih edilen malzemelerdendir (Meryem, 2011).

1560 yılında ayrıca çizme ve botlarda ökçe kullanılmaya başlanmıştır. Bu yıllar, kostüm tasarımları, üretimleri de değişmeye başlamış ve ayakkabı tasarımları da bu kostümlere uyumlu bir şekil almaya başlamıştır. Örneğin kostüm omuzları genişlerken, ayakkabıda da kare burunlar kullanılmaya başlanmıştır. Kadın ve erkek ayakkabı modelleri genel olarak birbirlerine çok yakın modeller olsa da erkek ayakkabılarında daha abartılı bir kare

burun görüntüsü hakimdir. 18. Henry döneminin sonuna kadar kare burunların genişliği 9 inç kadar çıkmıştır. Ayakkabılardaki bu kare burun formunun bozulmaması için içine yosun ve saç doldurulmuştur. Sonrasında Kraliçe Mary yürümede yaşanan zorluklar nedeniyle kare burun ölçüsünü 6 inç ile sınırlamıştır. 16. yüzyılın sonlarına doğru ayakkabı ve botlarda dantel, düğme ve taşlı tokalar kullanılmaya başlanmıştır (Meryem, 2011).

1570'lı yıllara kadar üretilen lüks ayakkabılar tek parça kesilmektedir. Taban ayrı olarak hazırlanır ve bitmiş olan ayakkabıya dikilirdi. Daha sonraları kopça, düğme ve kuşgözü/ilik gibi malzemeler ilave edilerek ayakkabılara yüksek kaliteli bir görünüm verilmeye başlanmıştır. Rönesans Döneminde botlar ve buskinsler (diz ya da baldıra kadar olan bot) artık moda olmaktan çıkarak sadece biniciler veya askerler tarafından tercih edilmeye başlanmıştır. Yüksek konçlu çizmelerin arka kısmına yürüyüşü kolaylaştırmak için yırtmaç yapılırdı ve bu yırtmaç geriye doğru kıvrıldığında içinden farklı renkte bir astar gözükmektedir (Fiyapa, 2022).

1580'lerde kadın elbiselerinin kısılması ile ayakkabı görünmeye ve önem kazanmaya başlamıştır. İpek, kadife gibi kumaşlardan yapılmıştır. Mücevherlerle ve nakışlarla süslenmiştir (Warren, 1987: 32).

3.9.Saç Modelleri ve Makyaj

Şekil 114: 1500 Yılında Kadın Başlık –İngiltere

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/422564377529792601/>

Şekil 115: 1500-1530 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloskha.info/2020/07/29/briefly-about-16th-century-britain/>

Şekil 116: 1540-1560 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloskha.info/2020/07/29/briefly-about-16th-century-britain/>

Şekil 117: 1570-1600 Arası İngiltere'de Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloskha.info/2020/07/29/briefly-about-16th-century-britain/>

İngiltere’de Tudor Döneminde saçlar açık bırakılmıştır. Kadifeden yapılmış hilal şeklinde başlıklar, fileler ve kepler kullanılmıştır. Fileler, inciler ve altınlarla bezenmiştir (Dereboy, 2016: 108).

1570’de ise saçlar ortadan ikiye ayrılıp, palisade adı verilen tel üzerinden geriye doğru taranmaktadır. Böylece saça daha dolgun görüntü verilmektedir (Fogg, 2014: 51). Kraliçe Elizabeth, ince vücut hattı ve uzun alev kızılı kıvrıkcık saçlarını Fransız işi başlıklar ve değerli mücevherler ile kaplı taçlarla süsleyerek statüsünü vurgulamıştır (Özen, 2013). Rönesans Dönemde açık alın modadır. Kadınlar alın kısmındaki saçları tıraş etmiştir (Elgin, 2005: 39). Başının üzerinde kalp şekli oluşturacak biçimde topladığı saçlarını inci ya da altın dizili taşlı taçlar takarak görüntüsünü tamamlamıştır. Kraliçe Elizabeth’in kızıl renkli parlak saçları bir süre sonra halk arasında moda olmuş ve kadınlar saçlarını kızıla boyamışlardır. 1620’li yıllarda saç boyları yeniden uzamıştır. Uzun saç Kraliçe I. Elizabeth’in simgesi haline gelmiş ve o dönemde birçok kadın tarafından da uygulanmıştır. Uzun dalgalı kızıl saçlarını tek tek kullandığı incilerle süslemiştir (Özen, 2013).

Özel terziler tarafından dikilen yeni kıyafetler masraflı ve zaman almaktadır. Fakat Rönesans döneminde saçlar ortadan ayrılıp, şakaklar üzerinden dökülmeye, kabartılmaya, kıvrılmaya, perukla gürleştirilmeye, sivri topuz şeklinde başın üzerinde toplanmaya ya da örtülerle kapatılmaya başlanmıştır. Bu dönemde saçların sarıya boyanması çok moda olmuştur. Başın arkasında toplanan saçlar, örgüler yapılarak bükülmekte, başlıkların başın üzerinde durabilmesini kolaylaştırabilmek için içleri doldurulmakta ya da tokalarla sabitlenmektedir. Bu saçlar bazı kadınlar tarafından kurdelelerle süslenmekte ya da Danimarka Kraliçesi Annie’nin yaptığı gibi saçlarını mücevherlerle, kuş tüyleriyle ya da kurdelelerle süslemektedirler (Şenses, 2015).

Şekil 118: Fransa’da 1500-1520 Arası Saç ve Başlık Örnekleri

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/08/06/briefly-about-16th-century-france/>

Şekil 119: Fransa’da 1530-1560 Arası Saç ve Başlık Örnekleri

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/08/06/briefly-about-16th-century-france/>

Şekil 120: Fransa’da 1570-1600 Arası Saç Örnekleri

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/08/06/briefly-about-16th-century-france/>

Şekil 121: 1500-1520 Arası İspanya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2022/07/20/briefly-about-16th-century-spain-and-portugal/>

Peruk yapımında ise İtalya ve Fransa öncüdür (Dereboy, 2004: 69). Beyaz ten, altın sarısı saçlar ve kırmızı dudaklar dönemin ideal görünümüdür. Kadınlar cildini gül, limon ve meyve suyu ile ağartmıştır. Beyaz kurşun, sirke ve yumurta beyazı ile yapılmış beyaz fondöteni yüzüne sürmüşlerdir. Beyaz kurşunun kullanılması ciddi hastalıklara yol

açmıştır (Elgin, 2005: 38). Kraliçe Elizabeth de bu dönemde mimiklerini saklamak için pudra kullanmıştır (Dereboy, 2016: 104). Elizabeth'in çocukken geçirdiği su çiçeğini iyice arttırmıştır (Elgin, 2005: 38).

Şekil 122: 1530-1560 Arası İspanya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloskka.info/2022/07/20/briefly-about-16th-century-spain-and-portugal/>

Şekil 123: 1570-1600 Arası İspanya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloskka.info/2022/07/20/briefly-about-16th-century-spain-and-portugal/>

Şekil 124: 1500-1520 Arası İtalya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/07/25/briefly-about-16th-century-italy/>

Şekil 125: 1530-1550 Arası İtalya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/07/25/briefly-about-16th-century-italy/>

Şekil 126: 1560-1580 Arası İtalya'da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/07/25/briefly-about-16th-century-italy/>

Şekil 127: 1600 Yılında İtalya’da Saç ve Başlık

Kaynak: <http://bloshka.info/2020/07/25/briefly-about-16th-century-italy/>

Mecidi ailesi makyajın Avrupa’ya yayılmasında öncü olmuştur. Ruju her sınıftan kadın kullanmıştır. Parfüm ve peruk kullanımı artmıştır. Kadınlar saçlarına şekil vermek için uğraşmamış ve saçta kullanılan aksesuarlara önem göstermiştir (Dereboy, 2004: 69). Fileli başlıklar, saç filesi, kurdele veya şeffaf örtü ile örülmüş saçlar kullanılmaktadır. Türban kullanımı devam etmektedir (Portia's Primers Corsetry, 2008: 6). İtalya’da kadınların saçları koyu renklidir. Kadınlar çeşitli yöntemlerle saç renklerini açmışlardır. Zehirli ve yakıcı maddelerden oluşan karışımları kullanmışlardır. Doğal açıcı olarak ise bal, limon suyu, sodalı su ve idrardan yapılan çözelti kullanılmıştır. Üstü açık geniş kenarlı başlık takıp üst açıklıktan çıkan saçlara sünger yardımı ile karışımı sürmektedirler. Karışımı sürdükten sonra güneşte açılana kadar beklemektedirler (<http://bloshka-info>, 2023).

Şekil 128: Saç Açan Kadın Tablosu

Kaynak: <http://bloshka.info/2022/07/01/hair-coloring/>

Şekil 129: Rönesans Dönemde Saçını Boyayan Kadınlar

Kaynak: <http://bloshka.info/2022/07/01/hair-coloring/>

BÖLÜM 4: KADIN KOSTÜMLERİNİN TARİHİ FİLMLER ÜZERİNDEN RÖNESANS DÖNEMİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ

Tezin bu bölümünde tarihi filmlerde kadın giyiminin Rönesans dönemine uygunluğu değerlendirilmiştir. Filmlerden alınan görseller, yukarıda belirtilen Rönesans dönemi kadın giyimi özellikleri baz alınarak incelenmiştir. The Other Boleyn Girl, Elizabeth: The Golden Age, Mary Queen of Scots, Anne of the Thousand Day, Shakespeare in Love, La Reine Margot, The Load, Anonymous, Bathory Contess of Blood, Elizabeth R, Orlando, Blackadder, The Virginia Queen, Henry VII and His Six Wiwes ve Elizabeth konusu Rönesans döneminde geçen filmlerdendir. Aralarından The Other Boleyn Girl, Elizabeth: The Golden Age, Mary Queen of Scots, Anne of the Thousand Day, Shakespeare in Love, La Reine Margot adlı filmler seçilmiş ve görseller alınmıştır. Moda kraliyet ailesi ve soylular tarafından takip edilmektedir. Bu nedenle kraliyet ailesi ve soyluları konu alan filmler incelenmiştir. İncelenecek filmler seçilirken görüntü kalitesi de baz alınmıştır. Konusu 1500’lü yılların başında geçen The Other Boleyn Girl ve Anne of the Thousand Day filmi, 1500’lü yılların sonlarında geçen Elizabeth: The Golden Age, Mary Queen of Scots, La Reine Margot ve Shakespeare in Love seçilmiştir. Filmlerden alınan görseller incelenirken kullanılan renkler, kumaşlar, dikiş teknikleri, süsleme teknikleri, yaka, kol ve etek formları, oyuncuların saçlarına, makyajlarına ve kullanılan diğer dönem aksesuarlarına dikkat edilmiştir. Yapılan incelemenin ardından kadın giyimine örnek olarak döneme ait kadın portreleri eklenmiştir.

4.1. The Other Boleyn Girl (2008)

Film iki kız kardeşin krala olan aşkını ele almıştır. Kardeşlerin bir tanesi babasının sözünü dinlerken, diğeri sözünden çıkmamaktadır. Kralın aşkı için savaşıyan kardeşler verdikleri kararlar doğrultusunda farklı yerlere savrulmuştur (www.beyazperde.com, 2023).

4.1.1. The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise

Şekil 130: The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/566679565623258967/>

Şekil 131: The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise Detay

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/268879040246967774/>

Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmetedir. Elbisenin rengi ise Elizabeth döneminde kullanılan renkler arasında yer almaktadır.

Tablo 1
The Other Boleyn Girl Turuncu Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Kare yaka kullanılmıştır. Yakanın çevresi taşlarla süslenmiştir. Yaka açıklığı şeffaf partlet ile kapatılmıştır.	X	
	Elbisenin bel yüksekliği döneme uygun seviyededir.	X	
	Rönesans dönemindeki elbiseler incelendiğinde ön bedende belin “v” şeklinde olduğu gözlemlenmiştir. Oyuncunun elbisesinin belinde ise “v” şeklinde sivrilik görülmemektedir.		X
	Üst elbisenin kollarından gözüken dar kollar Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir. Dönemde sahte kol kullanıldığı gözlemlenmiştir.		X
	Elbisenin ön kısmı stomacher ile kapatılmıştır. Stomacher yanlardan küçük iğneler ile bedene tuturulmuştur.	X	
	Elbisede çemberli iç etek kullanılmıştır. Elbisenin önündeki açıklıktan desenli kumaştan yapılan petticoat veya önlük gözükmemektedir. Ön bedende belde sıkça pililer kullanılmıştır.	X	

	Kollar omuza oturmuş ve bileğe doğru ise genişlemiştir. Kolların iç kısmı başka renk kumaşla kaplanmış ve geri katlanmıştır.	X	
	Başlığın arkasındaki duvak elbisenin rengi ile aynı renkten yapılmıştır. Rönesans döneminde ise sadece siyah renk yapılmaktadır.		X

Şekil 132: Döneme Ait Elbiselerde Beldeki Sivri Bitiş Detay

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/52143308158979079/>

4.1.2. The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise

Şekil 133: The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599991033/>

Şekil 134: The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise

Kaynak: <https://www.filmmodu10.com/the-other-boleyn-girl-altyazili-fhd-film-izle>

Altın rengi Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır. Tercih edilen iki kumaş da döneme uygun gözükmemektedir.

Tablo 2
The Other Boleyn Girl Altın Renkli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	İç gömlek ve petticoat kullanılmamıştır. Elbise döneme göre modern gözükmemektedir.		X
	Rönesans dönemine ait elbiselerde belde hafif “v” şeklinde sivrilik gözlemlenmiştir. Oyuncunun kostümünün belinde ise bu özellik gözükmemektedir.		X
	Elbisenin kollarındaki detaylar Alman kadınlarının elbiselerine benzemektedir.		X

	Rönesans dönemindeki elbiselerde stomacher elbiseye iğnelerle tutturulmaktadır. Oyuncunun elbisesinde stomacher bedene dikilmiştir		X
	Çemberli iç etek kullanılmamıştır. Belden başlayan piliseler görülmektedir. Rönesans döneminde bu tarz piliseler Alman elbiselerinde gözükmektedir.		X
	Oyuncunun saçı örülüp bırakılmıştır. Rönesans döneminde ise saçlar örülüp başlık takılmaktadır.		X

Şekil 135: Rönesans Dönem Alman Elbisesi

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/707839266451665432/>

4.1.3. The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise

Şekil 136: The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/660903314080373606/>

Şekil 137: The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/782993085227602257/>

Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir.

Tablo 3
The Other Boleyn Girl Yeşil Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır. Kare yakanın etrafı incilerle ve metal aksesuarlarla süslenmiştir. Yaka açıklığını kapatmak için şeffaf partlet kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin ön kısmı stomacher adlı parça ile kapatılmıştır. Stomacher kadife ile kaplanmış ve inciler, doğal taşlarla süslenmiştir. Elbisenin ön kapanış detayı Rönesans dönemindeki elbiselere göre ters yapılmıştır.	X	X
	Kollar omuza oturtulmuş, bilek kısmına doğru ise genişlemiştir. Kolun geniş kısmı desenli kumaş ile astarlanmış ve geriye doğru katlanmıştır.	X	
	Saçlar ortadan ikiye ayrılarak French hood adlı başlık takılmıştır. Başlık incilerle süslenmiştir.	X	
	Rönesans döneminde başlığın altına bone takılmaktadır. Oyuncuda ise bone gözükmemektedir.		X

Şekil 138: İğnelerle Kapanmış Elbisenin Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/147141112804390683/>

4.1.4. The Other Boleyn Girl Mavi Elbise

Şekil 139: The Other Boleyn Girl Mavi Elbise

Kaynak:

https://www.imdb.com/title/tt0467200/mediaviewer/rm338379008?ref_=ttmi_mi_all_sf
_75

Şekil 140: The Other Boleyn Girl Mavi Elbise Arka

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599752067/>

Mavi, Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır. Elbiseden iç gömlek gözükmemektedir. Oyuncunun elbisesinin etekleri konik görüntüdedir. Çemberli iç etek kullanımı döneme uygun görüntü vermiştir.

Tablo 4
The Other Boleyn Girl Mavi Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisede kare yaka kullanılmıştır. Yaka açıklığı partlet ile kapatılmıştır.	X	
	Yaka etrafı taşlarla süslenmiştir. Rönesans dönemindeki elbiseler incelendiğinde, elbisenin yakası değil içindeki petticoat adlı elbisenin yakası süslenmektedir.		X
	Elbisenin ön ve arka bedeninde farklı kumaştan yapılan şeritler kullanılmıştır. Elbiseler şeritlerle 1550'li yıllardan sonra süslenmeye başlanmıştır.		X
	Elbisenin kollarında omuz kısmı dar, bileğe doğru ise genişlemiştir. Kolların içi kahve rengi astarla kaplanmış ve geri katlanmıştır.	X	
	Rönesans dönemindeki elbiseler incelendiğinde ön beden belinde "v" şeklinde sivrilik gözlemlenilmiştir. Oyuncunun elbisesinin beli ise düz şekildedir.		X
	Oyuncu French hood adlı başlık kullanmıştır.	X	

	Başlığın arkasındaki duvak elbisenin renginde fakat farklı kumaştan yapılmıştır. Rönesans döneminde başlığın arkasındaki duvak, siyah kadifeden yapılmaktadır. Oyuncunun başlığının altında bone gözükmemektedir. Rönesans döneminde, başlıkların altına bone takılmaktadır.		X
---	--	--	-----------------

Şekil 141: Şeritlerle Süslenmiş Fransız Elbisesi-1560

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/388083692901049700/>

4.1.5. The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise

Şekil 142: The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/126523070772406735/>

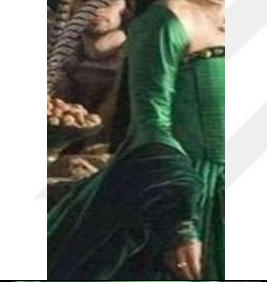

Şekil 143: The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/4081455895472989>

Elbisenin kumaşı ve çemberli iç etek kullanımı Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir.

Tablo 5
The Other Boleyn Girl Koyu Yeşil Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise iç gömleksiz giyilmiştir. Yeşil elbisenin askıları bulunmamaktadır.		X
	Elbisenin önü stomacher ile kapatılmıştır. Stomacher elbisenin ön bedenine iğnelerle tutturulmuştur.	X	
	Stomacher adlı parçanın üst kısmı taşlar ve metal aksesuarlarla süslenmiştir.		X
	Elbisenin kolları omuzda dar, bileğe doğru ise genişlemiştir. Kollar kadife kumaş ile astarlanmış ve geri katlanmıştır.	X	
	Ön beden belinde hafif “v” şeklinde sivrilik gözükmemektedir. Elbisenin bel yüksekliği döneme uygun seviyededir.	X	
	Elbisenin içinden dar kollar gözükmemektedir. Elbisede gözüken dar kollar 1500’lü yılların başında kullanılmaktadır. Anne Boleyn’ nin yaşadığı dönemde sahte kollar kullanılmaktadır.		X

	Yeşil elbisenin önü “A” şeklinde açıktır. Elbisenin ön açıklığından desenli kumaş gözükmektedir. Düz yeşil kumaşın ön belin ortasında ters “v” şeklinde birleşmesi döneme uygun gözükmektedir.	X	
	French hood adlı başlık kullanılmıştır. Başlığın altına beyaz renkli bone kullanılmıştır.	X	
	Başlığın duvağı, kollarda kullanılan yeşil kadifeden yapılmıştır. Rönesans döneminde ise siyah renkli kadifeden yapılmaktadır.		X

Şekil 144: Yaka Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/572097958924485754/>

4.1.6. The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise

Şekil 145: The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/91972017382774924/>

Şekil 146: The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599990951/>

Kırmızı, Rönesans döneminde sıkça kullanılan renklerdenidir. Kadife kumaş döneme uygun gözükmemektedir. Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmemektedir. Rönesans döneminde iç gömleksiz elbise giyilmediği gözlemlenmiştir.

Tablo 6
The Other Boleyn Girl Kırmızı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır. Elbisenin yaka açıklığını kapatmak için partlet kullanılmıştır. Partlet adlı parçanın kenarı renkli ip ile süslenmiştir.	X	
	Kumaş üzerindeki desenler döneme uygun gözükmemektedir.		X
	Elbisenin önü brustfleck adlı parça ve ipler kullanılarak kapatılmıştır. Brustfleck adlı parça slashingler kullanılarak süslenmiştir. Slashing detaylarının arasında farklı kumaş gözükmemektedir.		X
	Elbise düz bel hattına sahiptir ve piliseler kullanılmıştır. Rönesans dönemindeki elbiseler incelendiğinde, ön kısım belde ters “v” şeklinde birleşmektedir. Oyucunun elbisesinde ise birleşmediği görülmektedir. Rönesans dönemde bu model elbiseler Alman elbiselerinde gözükmemektedir.		X

	Saçlar ortadan ikiye ayrılmış ve file ile toplanmıştır. French hood kullanılmıştır. French hood değerli taşlar ve kurdelelerle süslenmiştir.	X	
---	---	----------	--

Şekil 147: Rönesans Dönem Alman Kadın Elbisesi

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/324399979422054199/>

4.2. Elizabeth: The Golden Age (2008)

Elizabeth'in kuzeni Mary Stuart, İskoçya Kraliçesi ve İspanya Kralı Philip ile İngiliz tahtına geçebilmek için türlü entrikalar çevirmektedir. Kraliçe Elizabeth bir tarafta tahtını korurken diğer tarafta kalbi ile savaşmaktadır. Kraliçe Elizabeth kalbiyle olan savaşta yenik düşerek, Raleigh adlı denizciye âşık olmuştur (www.beyazperde.com, 2022).

4.2.1. Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise

Şekil 148: Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/2322237296307415/>

Şekil 149: Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise Detayı

Kaynak: <https://www.filmmodu10.com/the-other-boleyn-girl-altyazili-fhd-film-izle>

Sarı, Kraliçe Elizabeth tarafından Rönesans döneminde sıkça kullanılmıştır. Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 7
Elizabeth: The Golden Age Sarı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmemektedir. Elbisede kare yaka kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin kolları omuzda geniş, kol ağzına doğru daralmıştır. Elbisenin bileklerinden iç gömlek gözükmemektedir.	X	
	Elbisenin ön tarafında bel sivri “v” şeklinde bitmiştir. Belde derin pileler kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçları kıvrık ve kıvrıktır. Oyuncunun yüzüne tenini beyaz gösterecek şekilde makyaj yapılmıştır.	X	

4.2.2. Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise

Şekil 150: Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise

Kaynak: <https://www.filmmodu10.com/the-other-boleyn-girl-altyazili-fhd-film-izle>

Kumaş ve renk Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 8
Elizabeth: The Golden Age Desenli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmektedir.	X	
	Beldeki sivri bitiş döneme uygun gözükmektedir.	X	

	Elbisenin kolları omuzda hafif geniş, bileğe doğru daralmıştır.	X	
	Çemberli iç etek ilk çıktığı dönemde üst elbise olarak kullanılmaktadır. Oyuncunun elbisesinin etekleri de çemberli iç eteğin ilk çıktığı hali gibidir. Filmin çekildiği döneme göre modası geçmiştir.		X

Şekil 151: Çemberli İç Etek

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/337136722116958751/>

4.2.3. Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise

Şekil 152: Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/844636105132313908/>

Kumaş ve renk seçimi Rönesans dönemine uygun gözükmektedir. Elbise form olarak Rönesans dönemi özelliklerini taşımadığı gözlemlenmiştir.

Tablo 9
Elizabeth: The Golden Age Mavi Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin ön etek kısmına taşlar ve nakış ile fiyonk şeklinde süsleme yapılmıştır.		X
	Transparan kumaştan yapılan partlet kullanılmıştır. Oyuncunun teni transparan kumaştan gözükmemektedir. Rönesans dönemindeki elbiseler incelendiğinde benzer şekilde partlet kullanımına rastlanılmamıştır.		X
	Elbisenin belinde sivri “v” şeklinde bitiş görülmektedir.	X	
	Oyuncunun kullandığı takı Rönesans dönemini yansıtmamaktadır. Rönesans döneminde Kraliçe Elizabeth çok fazla inci kullanmıştır.		X
	Kızıl renkli ve kıvrıkcık peruk kullanılmıştır. Saçlar alın açıkta kalacak şekilde geriden başlamıştır. Oyuncunun yüzüne beyaz gözükecek şekilde makyaj yapılmıştır.	X	

4.2.4. Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise

Şekil 153: Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/32158584830891734/>

Şekil 154: Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise Yandan Görünüşü

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/11329436547082699/>

Kumaş ve renk seçimi Rönesans dönemine uygun gözükmektedir. Kumaşın üzerindeki desenin Rönesans döneminde sıkça kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Tablo 10
Elizabeth: The Golden Age Kırmızı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin kolları omuz kısmında geniş, bileğe doğru ise daralmıştır.	X	
	Ön bedende bel “v” şeklinde sivri gözükmektedir. Belde derin pileler bulunmaktadır.	X	
	Ruff yaka kullanılmıştır.	X	

	Elbisenin önündeki açıklıktan iç etek gözükmemektedir. İç etek değerli taşlarla süslenmiştir.	X	
	Elbisenin eteklerinin geniş, kalça kısmının dolgun gözükmesinden dolayı çemberli iç etek ve bom roll kullanıldığı anlaşılmaktadır.	X	
	Oyuncunun saçları kıvrırcık ve kırmızı renktedir. Saçlar tüylerle süslenmiştir. Oyuncunun yüzüne soluk, beyaz gözükecek şekilde makyaj yapılmıştır.	X	

Şekil 155: Kraliçe Elizabeth

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/295971006775656779/>

4.2.5. Elizabeth: The Golden Age Bej Elbise

Şekil 156: Elizabeth: The Golden Age Bej Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/2040762323377565/>

Elbisenin kumaşı ve rengi Rönesans dönemine uygun gözükmetedir. Elbisenin ön kısmında yoğun nakış kullanılmıştır.

Tablo 11
Elizabeth: The Golden Age Bej Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin belinde “v” şeklinde sivri bitiş gözükmemektedir.	X	
	Elbisenin omuzları geniş, bileklere doğru ise daralmıştır. Bilekte dantelden yapılan manşet kullanılmıştır.	X	
	Açık ruff yaka kullanılmıştır.	X	
	Rönesans dönemindeki elbiselerde tekerlek şeklinde çemberli iç etek kullanılmıştır. Oyuncunun elbisesinde ise sadece çemberli iç etek kullanılmıştır. Tekerlek şeklindeki iç etek kullanılmamıştır. Elbisenin üstündeki kısa parça, sert duracak şekilde yapılarak döneme benzer görüntü verilmiştir.		X
	Elbiselerin etek boyu, Rönesans döneminde ayakkabılar gözükecek şekilde kısa kullanılmaktadır. Oyuncunun ayakkabıları elbiseden gözükmemektedir.		X
	Transparan kumaş tellere tutturularak kullanılmıştır.	X	

	Oyuncunun saçı kıvılcık ve kıvrıktır. Rönesans dönemine uygun biçimde toplanmıştır. Saçlar metal aksesuarlarla süslenmiştir.	X	
---	---	---	--

Şekil 157: Kraliçe Elizabeth

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/552183604316282130/?mt=login>

4.3. Mary Queen of Scots (2018)

Film, Mary Stuart'ın taht için savaşını konu etmektedir. Mary Stuart, 16 yaşında Fransa Kraliçesi olmuştur. 18 yaşında dul kalması ile çevresindekiler yeniden evlilik baskısı yapmaya başlamıştır. Mary Stuart ise İskoçya'ya geri dönüp tahtını istemiştir. Fakat İskoçya ve İngiltere, Kraliçe Elizabeth'in yönetimi altındadır. İki genç kraliçenin hem tahtta hem aştaki savaşını konu etmektedir (www.beyazperde.com, 2022).

4.3.1. Mary Queen of Scots Mavi Elbise

şekil 158: Mary Queen of Scots Mavi Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/402298179204100912/>

Mavi, Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır. Elbisenin kumaşı denime benzemektedir. Dönemde denim kumaş kullanılmamaktadır.

Denim, Fransa ve İtalya’da 1700’lerin sonunda üretilmektedir. Fransa’ da denim, İtalya’da jean adı verilmektedir. Denim işçi pantolonu yapmak için üretilmiştir (www.bilimseldunya.com, 2023).

Tablo 12
Mary Queen of Scots Mavi Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmektedir.	X	
	Elbisenin omuzunda koyu renkli küçük parçalar bulunmaktadır.		X
	Rönesans döneminde elbiselerin kolları omuz kısmında geniş, bileğe doğru daralmıştır. Oyuncunun elbisesinde ise omuz kısmı da dar gözükmektedir.		X
	Oyuncunun elbisesinden bacaklarının şekli belli olmaktadır. Görselden oyuncunun çemberli iç etek kullanılmadığı anlaşılmaktadır.		X

	Kalçadaki dolgun görüntüden bom roll kullanıldığı anlaşılmaktadır.	X	
	Oyuncunun elbisesinin beli “v” şeklinde sivri bitişlidir. Belde küçük pililer kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçlarının örülüp arkadan bırakılması Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir.		X

Şekil 159: Denim Kumaş

Kaynak: <https://zetdenim.com/Haber/2/tencel-denim-kumas>

4.3.2. Mary Queen of Scots Gri Elbise

Şekil 160: Mary Queen of Scots Gri Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/552324341811586862/>

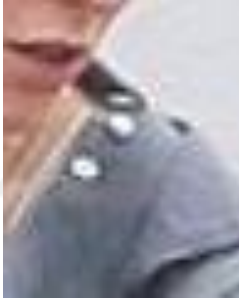

Şekil 161: Mary Queen of Scots Gri Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/7599893107109151/>

Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir.

Tablo 13
Mary Queen of Scots Gri Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmektedir.	X	
	Oyuncunun elbisesinin üstünde partlet adlı parçaya benzer giysi gözükmektedir. Rönesans döneminde partlet, kol altından iplerle bağlanmakta ya da iğnelerle elbiseye tutturulmaktadır. Oyuncunun elbisesinde ise partlet adlı parçaya benzer giysinin kol altları serbest bırakılmıştır.		X
	Partlet benzeri parçanın yakasında kullanılan metal aksesuarlar Rönesans döneminde kullanılmamaktadır. Oyuncunun elbisesinde kullanılan metal aksesuarlar Rönesans döneminde kullanılanlara göre modern kalmıştır.		X
	Elbisenin kol detayı döneme göre modern gözükmektedir.		X
	Elbisenin kollarındaki manşet kullanılmıştır.		X
	Elbisenin beli “v” şeklinde sivri bitişlidir.	X	

Şekil 162: Partlet Örneği

Kaynak: <https://nationalclothing.org/973-partlet-%E2%80%93-cute-accessory-that-covered-lady%E2%80%99s-low-neckline.html>

4.3.3. Mary Queen of Scots Yeşil Elbise

Şekil 163: Mary Queen of Scots Yeşil Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/187884615690759693/>

Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 14
Mary Queen of Scots Yeşil Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmemektedir.	X	
	Elbisede kolların üst tarafı geniş, bileğe doğru ise daralmıştır.	X	
	Elbisenin bileklerinden iç gömleğin kolları gözükmemektedir.	X	
	Elbisenin beli “v” şeklinde sivri bitişlidir.	X	
	Belde derin pileler kullanılmıştır.	X	
	Açık ruff yaka kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin etekleri çemberli iç etek ve bom roll ile desteklenmiştir.	X	
	Oyuncunun saçları kıvrıkcık ve kızıl renktedir. Saç modeli Rönesans döneminde kullanılan modeller arasındadır.	X	
	Rönesans döneminde kadınlar yüzlerine beyaz gözükmeleri için maske sürmektedir. Oyuncuda ise beyaz maske gözükmemektedir.		X

4.3.4. Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise

Şekil 164: Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise

Kaynak:

https://www.imdb.com/title/tt2328900/mediaviewer/rm135550976?ref_=ttmi_mi_all_bts_170

Elbisenin kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir. Kullanılan kumaş denime benzemektedir. Kostüm, Rönesans dönemine göre modern gözükmetedir.

Tablo 15
Mary Queen of Scots Koyu Gri Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncunun giydiği ceketin içindeki iç gömlek, Rönesans dönemine göre modern gözükmetedir.		X

	Oyuncunun giydiği kısa ceket 18. yüzyılda kullanılmıştır. 18. yüzyılda kullanılan bu cekete spencer adı verilmiştir.		X
	Kısa ceketin altından oyuncunun korsesi gözükmemektedir. Rönesans döneminde ise korse, elbisenin içine giyilmektedir.		X
	Dönemde wheel çemberli iç etek sıkça kullanılmaktadır. Oyuncunun ise sadece kalçaları geniş gözükmemektedir. Görselden oyuncunun bom roll kullandığı anlaşılmaktadır.		X
	Oyuncunun kullandığı perukta saçlar seyrekler. Peruk kızıl ve kıvrıkcıktır. Kraliçe Elizabeth'in geçirdiği hastalık kaynaklı saçları dökülmektedir.	X	

Şekil 165: Spencer Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/427349452122554386/>

4.3.5. Mary Queen of Scots Siyah Elbise

Şekil 166: Mary Queen of Scots Siyah Elbise

Kaynak: <https://www.hollywoodreporter.com/movies/movie-news/how-margot-robbie-got-a-regal-makeover-mary-queen-scots-1160014/>

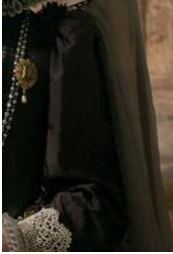

Şekil 167: Mary Queen of Scots Siyah Elbisenin Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/728175833504939671/>

Siyah, Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır. Gerçek siyah renk dönemde pahalı olduğu için kraliyet ailesi ve kilise mensupları giymektedir. Kumaş döneme uygun gözükmemektedir. Oyuncunun kostümü Kraliçe Elizabeth'in 1583'de yapılan tablosundaki elbisesine benzemektedir.

Tablo 16
Mary Queen of Scots Siyah Elbise Detay

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin omuzlarında pililer kullanılmıştır. Elbisenin omuz kısmı geniş, bileğe doğru ise daralmıştır.	X	
	Elbisenin beli "v" şeklinde sivri bitişlidir. Belde derin pileler kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin ön orta kısmında geçmeli iş kullanılmıştır.	X	

	Elbisenin kollarında dantelden yapılan manşetler ve ruff yakaya uyumlu bileklikler kullanılmıştır.	X	
	Ruff yaka kullanılmıştır.	X	
	İki sıra uzun inci kolye kullanılmıştır. Sol göğüs üstüne broş takılmıştır.	X	
	İnce şeffaf kumaş ve dantel kullanılmıştır. Şeffaf kumaş tellere tutturulmuştur.	X	
	Kraliçe Elizabeth geçirdiği hastalık kaynaklı peruk kullanmaktadır. Saç kalp şeklinde toplanıp, aksesuarlarla süslenmiştir.	X	
	Kraliçe Elizabeth'in saç rengine göre koyu gözükmektedir.		X
	Oyuncunun makyajında beyaz pudra kullanılmıştır.	X	

Şekil 168: Kraliçe Elizabeth -1583

Kaynak: <https://www.bl.uk/collection-items/sieve-portrait-of-queen-elizabeth-i-c1583/797700152764008422/>

4.3.6. Mary Queen of Scots Mavi Denim Elbise

Şekil 169: Mary Queen of Scots Mavi Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/797700152764008422/>

Renk ve kumaş Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir. Denim kumaş kullanılmıştır.

Tablo 17
Mary Queen of Scots Mavi Denim Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin arkasında metal kuşgözleri kullanılmıştır. Rönesans döneminde ilikler, ip kullanılarak temizlenmiştir.		X
	Oyuncunun saçları palisade adlı tel kullanılarak önden arkaya doğru yüksek gözükecek şekilde toplanmıştır.	X	
	Saçların arkadan örülüp bırakılması döneme uygun gözükmemektedir.		X

4.4. Anne of the Thousand Day (1969)

İngiltere Kralı Henry'nin eşi Kraliçe Catharine ile araları bozuktur. Kral Henry'nin eşi ile arası bozuk olduğu dönemde Mary Boleyn' e gönlü kaymıştır. İlerleyen dönemde Mary Boleyn ile yaşadığı ilişkiden sıkılmış olan Kral Henry, Fransa'dan yeni dönen Anne Boleyn'den etkilenmiştir. Anne Boleyn'nin, Kralın aşkına cevap vermek için tek şartı bulunmaktadır. O şart ise evlenmektir. Kralla evlenen Anne Boleyn, beklenmedik sonuçlarla karşılaşmaktadır (www.beyazperde.com, 2023).

4.4.1. Anne of the Thousand Day Bej Elbise

Şekil 170: Anne of the Thousand Day Bej Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599990541/>

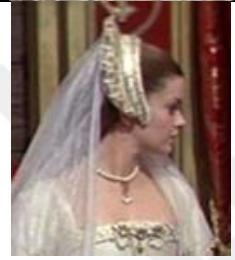
Şekil 171: Anne of the Thousand Day Bej Elbise Detayı

Kaynak: <https://www.radiotimes.com/movie-guide/b-jwj0lf/anne-of-the-thousand-days/>

Rönesans dönemin başlarında bej rengin üst elbise olarak çok tercih edilmediği gözlemlenmiştir. Dönemde kırmızı, mavi ve siyah renk sıkça tercih edilen renkler arasındadır. Elbisenin kumaşı döneme uygun gözükmemektedir.

Tablo 18
Anne of the Thousand Day Bej Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisede kare yaka kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmemektedir.		X
	Elbisenin beli “v” şeklinde hafif sivri bitişlidir.	X	
	Rönesans döneminde kadınlar bilekten dirseğe kadar sahte kol takmıştır. Oyuncu ise sahte kol kullanmamıştır.		X
	Elbisenin kollarının omuzu dar, bileğe doğru ise genişlemiştir. Kolların içi farklı kumaş ile astarlanıp, geriye doğru katlanmıştır.	X	

	Elbisenin önündeki açıklıktan farklı kumaş gözükmemektedir.	X	
	Oyuncunun üst elbisesinin yakasına eteğin önündeki kumaştan dikilmiştir.		X
	Elbisenin ön bedenine dağınık şekilde boncuklar dikilmiştir. Kraliçe Elizabeth dönemine kadar elbiselere dağınık şekilde mücevher dikilmediği gözlemlenmiştir.		X
	Elbisenin altına çemberli iç etek kullanılmıştır.	X	
	Oyuncu French hood adlı başlık kullanmıştır.	X	
	Başlığın arkasındaki kumaş incedir. Rönesans döneminde ise kadife kullanıldığı gözlemlenmiştir.		X
	Oyuncu French hood adlı başlığın altına bone kullanmadan takmıştır. French hood takıldığında saçlar arkadan gözükmemektedir.		X
	İnci kolye kullanımı Rönesans dönemine uygundur.	X	

Şekil 172: Dönemde Yaka Süslemesi, Kolye ve French Hood Örneği

Kaynak: <https://www.yenialanya.com/haber/7003170/anne-boleyn-kimdir-anne-boleynin-biyografisi>

4.4.2. Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise

Şekil 173: Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/59391288824104370/>

Kumaş seçimi Rönesans dönemini yansıtmaktadır. Pastel tonlu yeşil renk dönemde kullanılmamaktadır. Rönesans döneminde parlak renkler kullanılmaktadır.

Tablo 19
Anne of the Thousand Day Yeşil Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır.	X	
	İç gömlek kullanılmamıştır.		X
	Rönesans döneminde üst elbisenin içine giyilen petticoat adlı parçanın yakası süslenmektedir. Fakat oyuncunun üst elbisesinin yaka etrafına farklı kumaş dikilmiştir. Kumaşın üzerine ise taşlar dikilerek süslenmiştir.		X

	Elbisenin beli hafif “v” şeklinde bitmiştir.	X	
	Elbisenin kolları omuz kısmında oturup, bileğe doğru genişlemiştir. Geniş olan kısım yeşil renkli kumaş ile astarlanarak geriye doğru katlanmıştır.	X	
	Rönesans döneminde elbiselerin ön açıklığından farklı kumaştan yapılan petticoat veya önlük gözüktüğü gözlemlenmiştir. Oyuncunun kostümünde ise elbisenin kendi kumaşı gözükmektedir. Üst elbisenin eteği yeşil renkli kumaşla astarlanmış ve geri katlanmıştır. Rönesans dönemindeki elbiselerde iki parçanın bel ortasında tam kesiştiği gözlemlenmiştir. Katlanan parçanın açılıp ön ortada birleşmesi gerekmektedir. Elbise önden kapanmamaktadır. Stomacher kullanılmamıştır.		X
	Kollar elbisenin kumaşından dar olacak şekilde yapılmıştır. Rönesans döneminde ise iç gömlek üzerine dirseğe kadar sahte kol takıldığı gözlemlenmiştir.		X
	Çemberli iç etek kullanılmıştır.	X	
	Oyuncu başlığını bonesiz kullanmıştır. Başlığın arkasından saç gözükmektedir. Rönesans döneminde ise başlığın arkası kadife kumaş ile kapatılmıştır.		X

4.4.3. Anne of the Thousand Day Mavi Elbise

Şekil 174: Anne of the Thousand Day Mavi Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/7248049386271019/>

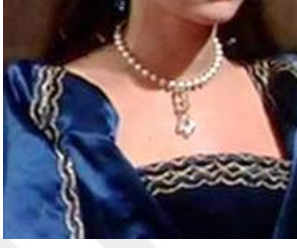

Şekil 175: Anne of the Thousand Day Mavi Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599737503/>

Kadife dönemde kullanılan kumaşlar arasında yer almaktadır. Parlak mavi renk Rönesans döneminde kullanılmaktadır. İç gömlek yakadan gözükmemektedir.

Tablo 20
Anne of the Thousand Day Mavi Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisede kare yaka kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun üst elbisesinin yakası nakışlarla süslenmiştir. Rönesans döneminde üst elbisenin değil içine giyilen petticoat adlı iç elbisenin yakası süslenmektedir.		X
	Elbisenin beli hafif “v” şeklinde bitmiştir.	X	
	Rönesans döneminde elbiselerin ön açıklığından petticoat veya önlük gözüktüğü gözlemlenmiştir. Oyuncunun kostümünde ise elbisenin kendi kumaşı gözükmektedir. Elbisenin önünde bulunan nakışlı iki parçanın belin tam ortasında kesişmesi gerekmektedir. Oyuncunun kostümünde ise açıklık kalmıştır.		X
	Elbise önden kapanmamaktadır. Stomacher kullanılmamıştır.		X
	Elbisenin kolları elbisenin kendi kumaşından bol ve yırtmaçlı şekilde yapılmıştır. Elbisenin kolları Rönesans dönemi özelliklerini taşımamaktadır. Elbisenin kolları 1570’ yıllarda kullanılan kollara benzemektedir.		X

	Çemberli iç etek kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçları açık bırakılmıştır. Başlık ve bone kullanılmamıştır. Kullanılan aksesuar dönem dışıdır.		X
	İnci kolye kullanılmıştır.	X	

Şekil 176: 1570-1573 Yılları Arası Kadın Giyim Kol Detayı
Kaynak: https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1570-1579/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

4.4.4. Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise

Şekil 177: Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/7599893106229670/>

Şekil 178: Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/262616222011993351/>

Elbisenin kumaşı döneme uygun gözükmektedir. Bej renk dönemde üst elbise olarak sıkça kullanılmamaktadır. Elbise önden değil arkadan kapanmıştır. Çemberli iç etek kullanımı döneme uygun görünüm vermiştir.

Tablo 21
Anne of the Thousand Day Nakışlı Bej Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır	X	
	Yakanın etrafı nakışlarla süslenmiştir.		X
	Elbisenin yakasından beyaz İspanyol işi ile süslenmiş iç gömlek gözükmektedir.	X	
	Elbisenin kolları omuza, pililer yapılarak dikilmiştir. Elbisenin kolları dağınık şekilde incilerle süslenmiştir.		X

	Elbisenin ön açıklığından farklı kumaştan yapılan önlük veya petticoat gözükmektedir. Rönesans döneminde petticoat adlı iç elbisenin gözüken yerleri değerli kumaştan yapılmaktadır. Yada ön ortaya değerli kumaştan yapılan önlük takılmaktadır.	X	
	Elbisenin beli hafif “v” şeklindedir.	X	
	Oyuncunun saçları incilerle süslenmiş file ile toplanmıştır. French hood adlı başlık kullanmıştır.	X	

Şekil 179: 1520-1529 Yılları Arası İtalya’da Kollar ve İç gömlek

Kaynak: https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1520-1529/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

4.4.5. Anne of the Thousand Day Kahve Elbise

Şekil 180: Anne of the Thousand Day Kahve Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599737446/>

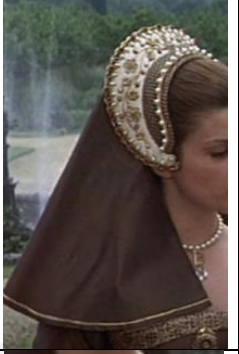
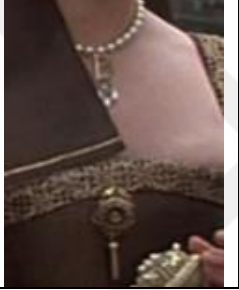
Şekil 181: Anne of the Thousand Day Kahve Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/639581584599737437/>

Tafta, Rönesans döneminde kullanılan kumaşlar arasındadır. Dönemde daha çok siyah, kırmızı ve mavi renkler ağırlıklı olarak kullanılmıştır. İç gömlek yakadan gözükmemektedir.

Tablo 22
Anne of the Thousand Day Kahve Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır. Rönesans döneminde üst elbisenin içine giyilen petticoat adlı iç elbisenin yakası süslenmektedir. Oyuncunun elbisesinde ise üst elbisenin yakasının süslendiği görülmektedir	X	X
	Elbisenin kolları omuza oturup, bileğe doğru genişlemiştir. Geniş olan kısım altın renkli kumaş ile astarlanarak geriye doğru katlanmıştır.	X	
	Elbisenin beli hafif “v” şeklinde bitmiştir.	X	
	Rönesans döneminde iç gömlek üzerine sahte kol takıldığı gözlemlenmiştir. Oyuncunun taktığı kahve renkli kol sahte kola benzemektedir.	X	
	Rönesans döneminde elbiselerin ön açıklığından petticoat veya önlük gözüktüğü gözlemlenmiştir. Oyuncunun elbisesinin ön açıklığından gold renkli petticoat veya önlük görülmektedir.	X	
	Elbisenin önündeki açıklıkta boşluk kalmıştır. Rönesans dönemi elbiselerinde ise iki parçanın ön bedende tam kesiştiği gözlemlenmiştir. Elbise önden kapanmamaktadır.		X

	Çemberli iç etek kullanımı döneme uygun görünüm vermiştir.	X	
	French hood adlı başlık kullanılmıştır. Oyuncu başlığı bonesiz kullanmıştır. Başlığın arkasındaki duvak elbisenin kumaşındandır. Rönesans döneminde ise siyah renkli kadifeden yapılmaktadır.		X
	Oyuncu aksesuar olarak inci kolye ve pendentif kullanmıştır.	X	

4.4.6. Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise

Şekil 182: Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/5770305753375789/>

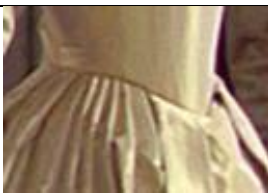

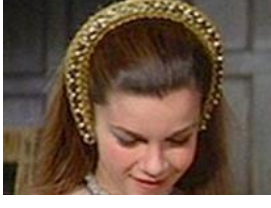
Şekil 183: Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise Yandan Görünüş

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/59391288824977487/>

Elbisenin kumaşı döneme uygun gözükmektedir. Altın rengi dönemde sık kullanılmamaktadır. Fakat tek başına elbisede kullanılmamaktadır. Elbise arkadan kapanmıştır. Rönesans döneminde ise elbise önden kapanıp, elbisenin ön bağcıkları ise stomacher ile gizlenmektedir.

Tablo 23
Anne of the Thousand Day Altın Renkli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Kare yaka nakışlarla süslenmiştir.		X
	Elbisenin yakasından beyaz İspanyol işi ile süslenmiş iç gömlek gözükmektedir.	X	
	Elbisenin kolları omuzdan pililer yapılarak dikilmiştir. Kollardaki aralıktan iç gömlek gözükmektedir. Anne Boleyn 1536 yılında idam edilmiştir. Elbisede kullanılan kollar ise 1540'lı yıllarda kullanılmaktadır.		X
	Elbisenin ön orta açıklığından kendi kumaşı gözükmektedir. Rönesans döneminde ön açıklıktan farklı kumaştan yapılan petticoat yada önlük gözükmektedir. Petticoat adlı iç elbisenin gözüken yerleri değerli kumaştan yapılmaktadır.		X
	Elbisenin beli hafif “v” şekilde bitmiştir. Belde pileler kullanılmıştır.	X	

	Çemberli iç etek kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçları açık bırakılmıştır. Bone veya başlık kullanılmamıştır. Oyuncunun kullandığı taç Rönesans dönemine göre modern gözükmektedir.		X

Şekil 184: 1540 Yılında Kullanılan Kol Detayı

Kaynak: https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1540-1549/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

4.5. Shakespeare in Love (1998)

1590 yıllarında yazar William Shakespeare üzerinde hissettiği baskı nedeniyle oyun yazamamaktadır. Karşısına Viola isimli kadının çıkması, Shakespeare'ın oyun yazmasını tetiklemiştir. Shakespeare Viola ile tanıştıktan sonra Romeo ve Juliet'i yazmıştır (www.beyazperde.com, 2022).

4.5.1. Shakespeare in Love Renkli Elbise

Şekil 185: Shakespeare in Love Renkli Elbise Detay

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Şekil 186: Shakespeare in Love Renkli Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/658932989238061599/>

Kraliçe Elizabeth’i canlandıran oyuncunun kostümü dönemde kullanılan çiçek bezemeli kumaşlara benzemektedir. Rönesans döneminde elbiselerin üzerine inci ve diğer değerli taşlar sıkça kullanılmıştır.

Tablo 24
Shakespeare in Love Renkli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Kollar elbiseye pililer yapılarak takılmıştır. Kolların üst kısmı geniş, alt kısım ise bileğe doğru daralmıştır. Kollar incilerle süslenmiştir.	X	
	Elbisenin “v” şekilde sivri bitişi döneme uygun gözükmemektedir.	X	
	Tekerlek şeklinde çemberli iç etek kullanılması Rönesans dönem için uygun olmuştur.	X	
	Ruff yaka kullanılmıştır. Ruff yaka incilerle süslenmiştir.	X	
	Ruff yakaya uyumlu bileklik kullanılmıştır.	X	

	Kenarı dantelden yapılan tele tutturulmuş duvak döneme uygun gözükmetedir.	X	
	Ruff yaka ve açık ruff yaka aynı anda kullanılmıştır	X	
	Anlın açık oluşu ve beyaz pudra kullanılması dönemi yansıtmaktadır. Saçların şakakların üstünde iki ayrı biçimde toplanması ve incilerle süslenmesi döneme uygun gözükmetedir.	X	

Şekil 187: Kraliçe Elizabeth

Kaynak: <https://netshopa.off-71.ga/ProductDetail.aspx?iid=278522298&pr=53.88>

4.5.2. Shakespeare in Love Mavi Elbise

Şekil 188: Shakespeare in Love Mavi Elbise Detayı

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Şekil 189: Shakespeare in Love Mavi Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/21181060718040902/>

Elbisenin kumaşı ve rengi Rönesans dönemine uygun gözükmektedir. İnci kolye Rönesans dönemde sıkça kullanılmaktadır.

Tablo 25
Shakespeare in Love Mavi Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır. Elbisenin yakasından iç gömlek gözükmektedir. Yüksek yakalı partlet kullanılmıştır.	X	
	Kostümün kollarının üst kısmı dar yapılmıştır. Rönesans döneminde ise kolların üst kısmı geniş yapılmış, bileğe doğru ise daraltılmıştır.		X
	Elbisenin kolları yakaya uyumlu manşetlerle süslenmiştir.	X	
	Elbisenin beli "v" şeklinde bitmiştir.	X	
	Elbisenin ön açıklığından iç etek gözükmektedir. Elbisenin ön kısmı yoğun nakış ve taşlarla süslenmiştir.	X	
	Oyuncunun saçları şakakların üzerinde toplanmıştır. Saçlar inci ve kurdele gibi aksesuarlarla süslenmiştir.	X	

4.5.3. Shakespeare in Love Sarı Elbise

Şekil 190: Shakespeare in Love Sarı Elbise Detayı

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Şekil 191: Shakespeare in Love Sarı Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/renaissance-in-2022--5840674507635302/>

Sarı ve bej Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır. Kumaş Rönesans dönemine uygun gözükmetedir.

Tablo 26
Shakespeare in Love Sarı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin beli sivri “v” şekilde bitmiştir.	X	
	Elbisenin kolları omuz kısmında püslülerle genişletilmiştir. Bileğe doğru ise daraltılmıştır. Kollarda derin yırtmaç bulunmaktadır. Bu yırtmacın içinden farklı kumaştan yapılan ikinci kol gözükmemektedir.	X	
	Elbisenin ön açıklığından iç etek gözükmemektedir. Üst elbisede, iç etekte yoğun nakış ve taşlar kullanılmıştır.	X	
	Açık ruff yaka kullanılmıştır.	X	
	İnci takı kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçı ortadan ikiye ayrılıp şakaklar üzerinden geriye doğru toplanmıştır.	X	
	Taşlarla ve incilerle süslü taç kullanılmıştır.		X

4.5.4. Shakespeare in Love Desenli Elbise

Şekil 192: Shakespeare in Love Desenli Elbise

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Renkler ve kumaşlar Rönesans Dönemine uygun gözükmektedir. Elbisenin inci ve değerli taşlarla süslenmesi döneme uygun gözükmektedir.

Tablo 27
Shakespeare in Love Desenli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbisenin kollarının omuz kısmı geniş, bileğe doğru ise daralmıştır.	X	
	Altın rengi ruff yaka kullanılmıştır.	X	

	Yakaya uyumlu cuff manşetler kullanılmıştır.	X	
	Kare yakalı elbisenin içinden partlet gözükmetedir.	X	
	Elbisenin beli “v” şekilde sivri bitmiştir.	X	
	Tavus kuşu tüylerinden yapılan açık yaka kullanılmıştır.	X	
	Uzun dört adet inci kolye takılmıştır.	X	
	Elbisenin ön kısmından farklı kumaştan yapılan ve mücevherlerle süslenen iç etek gözükmetedir.	X	
	Altın renkli, kenarları dantellerle süslenmiş duvak kullanılmıştır. Duvak etrafındaki danteller taşlarla süslenmiştir.	X	
	Soluk beyaz ten ve saç stili dönemi yansıtmaktadır. Saç değerli taşlarla süslenmiştir.	X	

4.5.5. Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise

Şekil 193: Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/394557617366258851/>

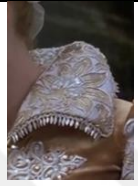

Şekil 194: Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise Detay

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Renkler ve kadife kumaş Rönesans dönemine uygun gözükmetedir.

Tablo 28
Shakespeare in Love Altın Renkli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Kadifeden yapılan elbisenin üzerine altın rengi nakış işlenmiştir.	X	
	Kadife elbisenin kollarında uzun yırtmaçlar bırakılmıştır. Kadife elbisenin kollarındaki yırtmacın içinden farklı kumaştan yapılan kollar gözükmektedir.	X	
	Yaka kenarında gözüken süslemeler, elbisenin belinde de devam etmektedir.	X	
	Sivri “v” şeklindeki bel bitişi Rönesans dönemi özelliklerindendir.	X	
	Çemberli iç etek kullanımı döneme uygun gözükmektedir.	X	
	Oyuncunun saçları ortadan ikiye ayrılarak şakaklar üzerinde toplanmıştır.	X	
	Makyaj Rönesans dönemine uygun gözükmemektedir. Döneme göre modern gözükmemektedir.		X

Şekil 195: Elbise ve Kol Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/2885187250645616/?mt=login>

4.5.6. Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise

Şekil 196: Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/795026140486730904/>

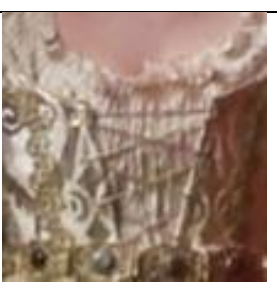

Şekil 197: Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise Detay

Kaynak: <https://unutulmazfilmler3.com/shakespeare-in-love-asik-shakespeare.html>

Beyaz üzerine altın renkli desenli kumaş kullanılmıştır. Oyuncular film içinde bu sahnede Romeo ve Juliet adlı eseri sergilemektedir. Tercih edilen kostümler sergiledikleri oyuna ait dönem için tercih edilmiştir.

Tablo 29
Shakespeare in Love Altın Renkli Desenli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncu yakası incilerle süslenmiş iç gömlek giymiştir.	X	
	Elbisenin kolları birbirine iplerle bağlanmıştır. Elbisenin kollarından iç gömleğin kolları gözükmemektedir.	X	
	Oyuncunun elbisesine arka yakadan öne doğru pelerin tutturulmuştur. Pelerinin içi farklı kumaştan astarlanmıştır. Kenarları ise gold renkli nakışlarla süslenmiştir.	X	
	Elbisenin ön üst bedeni ipler kullanılarak bağlanmıştır. Üst elbisenin bağcıkların arasından iç gömlek gözükmemektedir.	X	

	Elbisenin beli göğüsün hemen altındadır. Elbise 1500'lü yılların başında giyilen İtalyan tarzı üst elbiselere benzemektedir.	X	
	Oyuncunun saçları açık bırakılmış ve aksesuar kullanılmamıştır.		X

Şekil 198: Yaka ve Kol Örneği- 1500

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/20969954501305541/?mt=login>

4.5.7. Shakespeare in Love Turuncu Elbise

Şekil 199: Shakespeare in Love Turuncu Elbise Detayı

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/25051341667274885/>

Şekil 200: Shakespeare in Love Turuncu Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/332773859976460680/>

Elbisenin rengi ve kumaşı Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 30
Shakespeare in Love Turuncu Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Elbise kare yakalıdır.	X	
	Elbisenin beli "v" şeklinde sivri bitmiştir.	X	
	Elbisenin yaka açıklığını kapatmak için kenarları fırfırlı partlet kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin omuzunda yarım ay şeklinde dolgu kullanılmıştır. Bu dolguların üstü nakışlar ve taşlarla süslenmiştir.	X	
	Elbisenin bileği yakayı tamamlayacak şekilde yapılmıştır.	X	
	Elbisenin ön açıklığından iç etek görülmektedir. Elbisenin önündeki açıklığın kenarları nakışlarla süslenmiştir	X	
	Çemberli iç etek ve bom roll kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçı açık bırakılmıştır. Rönesans döneminde kadınlar saçlarını toplayarak, yarı değerli taşlar ve mücevherlerle süslemektedir.		X

Şekil 201: Yaka ve Kol Örneği

Kaynak: <https://www.christies.com/lot/lot-attributed-to-the-master-of-the-countess-5586295/?>

4.6.La Reine Margot (1994)

Film 1500’lü yıllarda Fransa’daki taht kavgasını konu almaktadır. Mezhep savaşı ile ortalık kan gölüne dönmüştür. Mezhep savaşının son bulması için Kralın kız kardeşi Margot de Valois, Hugenot kralı Henri de Navarre ile evlendirilmiştir. Yapılan evlilikle durulması beklenen olaylar dahada çok büyümüştür (www.beyazperde.com, 2023).

4.6.1. La Reine Margot Siyah Elbise

Şekil 202: La Reine Margot Siyah Elbise

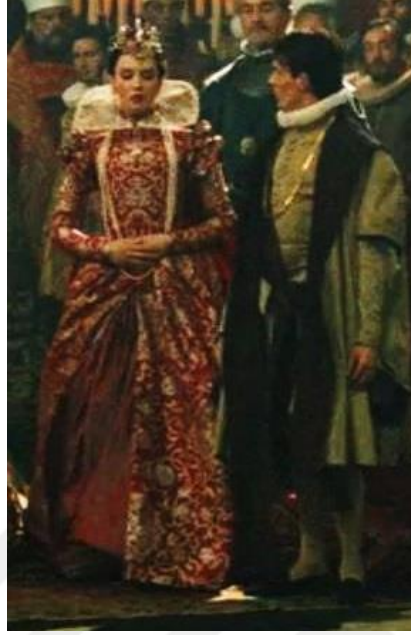
Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Kadın oyuncunun taktığı rebatos yaka Rönesans döneminde sık kullanılan yakalar arasındadır. Kostümün renginin siyah olması isabetli olmuştur. Siyah Rönesans döneminde kullanılan renkler arasındadır.

Tablo 31
La Reine Margot Siyah Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Rebatos yaka kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçları geriden başlayıp alın kısmın açıkta kalmıştır.	X	
	Saçlar siyah transparan tül ile kapatılmıştır.	X	
	Yüzü soluk gösterecek şekilde makyaj yapılmıştır.	X	

4.6.2. La Reine Margot Kırmızı Elbise

Şekil 203: La Reine Margot Kırmızı Elbise Ön

Kaynak: https://tr.pinterest.com/pin/AT0gIO-MSoQX4_ZW1ERG-NSKz6n380t59pZu0ig1ErR1uD0v6nhGAX0/

Şekil 204: La Reine Margot Kırmızı Elbise Detay

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

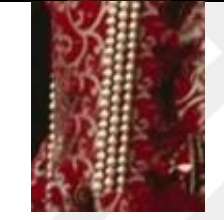
Şekil 205: La Reine Margot Kırmızı Elbise

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Kostümde kullanılan renkler ve desen Rönesans dönemine uygun gözükmektedir. Kırmızı ve altın renkleri kraliyet ailesi tarafından sıkça kullanılmaktadır. Filmin kostüm tasarımcısı dönemde kullanılan kumaşlara benzer görünüm elde edebilmek için düz renkli kumaşlar üzerine altın renkli baskılar yaptırmıştır.

Tablo 32
La Reine Margot Kırmızı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Rebato yaka kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin omuzlarına pelerin tutturulmuştur. Pelerinin üst kısmı kırmızı üzerine gold desenli kumaştan, içi ise düz kırmızı renkli kumaştan yapılmıştır.	X	

	Elbisenin omuzlarındaki puff detayı dönemde sıkça kullanılmaktadır. Puff detaydan sonra kollar birden daralmıştır.	X	
	Elbisenin beli “v” şeklinde sivri bitmiştir. Elbisenin bel hizası aşağıdadır. Derin pileler kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin ön açıklığından düz kırmızı renkli parça gözükmemektedir.	X	
	Takı olarak üç sıra inci kolye tercih edilmiştir. Rönesans döneminde kadınlar zincir, inci gibi mücevherleri boyundan bele kadar uzun şekilde takmaktadır.	X	
	Oyuncunun saç stili Rönesans dönemini yansıtmamaktadır. Taç döneme uygun gözükmemektedir.		X
	Oyuncuya kırmızı ruj sürülmüştür. Beyaz pudra kullanılmıştır.	X	

Şekil 206: Rebatos Yaka Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/264938390584522921/>

4.6.3. La Reine Margot Yeşil Elbise

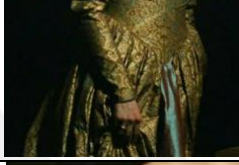

Şekil 207: La Reine Margot Yeşil Elbise

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Elbisede kullanılan kumaşın renkleri Rönesans dönemine uygun gözükmetedir.

Tablo 33
La Reine Margot Yeşil Elbise

Görseller		İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
		Elbisenin bel çizgisi aşağıdadır. Bel sivri “v” şeklinde bitmiştir. Belde pililer kullanılmıştır.	X	
		Oyuncu elbiseyi iç gömleksiz ve korsesiz giymiştir.		X
		Oyuncunun elbisesinin eteklerinin sönük durmasından çemberli iç etek kullanmadığı anlaşılmaktadır.		X
		Rönesans dönemi kadın giyimi incelendiğinde kollar, elbisenin askısına iplerle veya düğmelerle tutturulmaktadır. Oyuncunun elbisesinde ise askı bulunmamaktadır.		X
		Omuzda puff detayı kullanılmıştır.	X	
		Kollarda bileklik veya manşet kullanılmamıştır.		X
		Ön bedende pendentif kullanılmıştır.	X	
		Elbisenin ön açıklığından farklı renkli kumaştan yapılan iç etek gözükmemektedir.	X	
		Oyuncunun saçları kestane rengi ve kıvrıkcıktır.	X	
		Saçlarda aksesuar veya başlık kullanılmamıştır. Saçlar açık bırakılmıştır.		X
		İnci küpe kullanılmıştır.	X	

4.6.4. La Reine Margot Lacivert Desenli Elbise

Şekil 208: La Reine Margot Lacivert Desenli Elbisenin Detayı

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

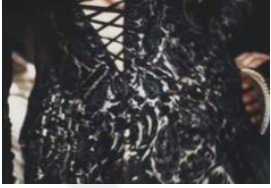

Şekil 209: La Reine Margot Lacivert Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/54676582961217466/?mt=login>

Kostümün kumaşı ve deseni Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 34
La Reine Margot Lacivert Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncu elbisesini iç gömleksiz ve korsesiz giymiştir.		X
	Elbisenin beli “v” şeklinde sivri bitişlidir. Elbisenin belinde pililer kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin kolları bedene kol evinin altından tutturulmuştur. Oyuncunun elbisesi askısız yapılmıştır. Rönesans döneminde ise kollar, elbisenin askısına tutturulmuştur.		X
	Elbisenin ön açıklığı stomacher adlı parça ile kapatılmaktadır. Teni gösterecek şekilde açık kullanılmamaktadır.		X
	Fransa’da Rönesans döneminde çemberli iç etek, bom roll veya wheel çemberli iç etek kullanılmaktadır. Elbisenin eteklerinin sönük durmasından oyuncunun çemberli iç etek kullanmadığı anlaşılmaktadır.		X
	Rönesans döneminde kadınlar saçlarını toplamıştır. Oyuncununki gibi açık halde bırakılmamıştır.		X

	Soylular halka karışabilmek ve tanınmamak için siyah kadife maske takmıştır.	X	
	Oyuncunun taktığı kolye Rönesans dönemi için uygun gözükmemektedir.		X

Şekil 210: Midelik Örneği

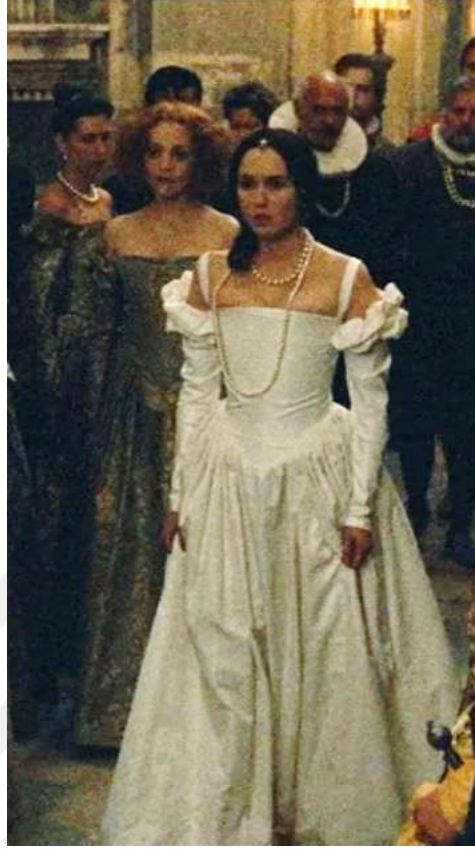
Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/697002479826970318/>

Şekil 211: Dönemde Kullanılan Kol Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/594123375853184733/>

4.6.5. La Reine Margot Beyaz Elbise

Şekil 212: La Reine Margot Beyaz Elbise

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Şekil 213: La Reine Margot Beyaz Elbise Detay

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Rönesans döneminde elbiseler tek parçadan oluşmamaktadır. Üst üste giyilmektedir. Filme ait görsel incelendiğinde ise elbisenin tek parçadan oluştuğu gözlemlenmiştir. Karşılaştırma için Kraliçe Margot'ya ait tablolar eklenmiştir (Şekil 229 ve Şekil 230).

Tablo 35
La Reine Margot Beyaz Elbise

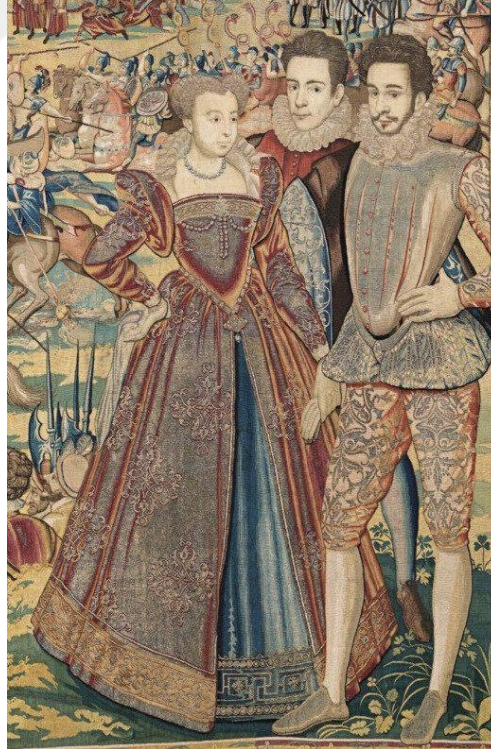
Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncu elbiseyi iç gömleksiz ve korsesiz giymiştir.		X
	Kollar bedene kol evinin alt kısmından tutturulmuştur. Rönesans döneminde kolların, elbisenin askılarına düğmeler veya bağcıklarla tutturulduğu gözlemlenmiştir. Elbisenin askısı ve kolların arasından oyununcun teni gözükmemektedir.		X
	Puff kol kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin eteklerinin sönük durmasından, oyuncunun çemberli iç etek kullanmadığı anlaşılmaktadır.		X
	Elbisenin beli "v" şeklinde düşük sivri bitişlidir. Belde pililer kullanılmıştır.	X	
	Aksesuar olarak bele kadar uzun inci kolye kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun kullandığı saç aksesuarı 1500'lü yılların ilk başlarında kullanılmaktadır.		X
	Oyuncunun saçını ortadan ikiye ayrılarak arkadan toplanmıştır.		X

	Ruj kullanılmıştır.	X	
---	---------------------	---	--

şekil 214: 1500 Yılında Kullanılan Saç Aksesuarı

Kaynak: <http://bloskka.info/2020/07/25/briefly-about-16th-century-italy/>

şekil 215: Kraliçe Margot

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/366410119693733930/>

4.6.6. La Reine Margot Yeşil Desenli ve Ruff Yakalı Elbise

Şekil 216: La Reine Margot Yeşil Desenli ve Partletli Elbise

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Tablo 36

La Reine Margot Yeşil Desenli ve Ruff Yakalı Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncu elbiseyi iç gömleksiz giymiştir.		X
	Partlet kullanılmıştır. Fakat oyunucunun partlet adlı parçanın omuz kısmında dikiş gözükmemektedir. Partlet Rönesans döneminde kol altından bağcıklarla tutturulmakta veya iğnelenmektedir.		X
	Ruff yaka kullanılmıştır.	X	
	Elbisenin askısı bulunmamaktadır. Kollar bedene, kol evinin alt kısmından dikilmiştir. Rönesans döneminde ise kollar elbise askısına tutturulmaktadır.		X
	Saçların ortadan ikiye ayrılarak toplanması Rönesans dönemine göre modern bir görüntü oluşmasına sebep olmuştur. Rönesans dönemde inci sıkça kullanılmıştır. Fakat oyuncunun kullandığı şekilde kullanıma rastlanılmamıştır.		X

4.6.7. La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise

Şekil 217: La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Elbisede kullanılan renk, kumaş ve desen Rönesans dönemine uygun gözükmektedir.

Tablo 37
La Reine Margot Yeşil Desenli Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	İç gömlek kullanılmamıştır. Elbise iç gömlek ve korsesiz giyilmiştir. Elbisenin askıları bulunmamaktadır. Kollar, elbisenin kol evinin alt kısmından tutturulmuştur. Rönesans döneminde kolların, elbisenin askısına tutturulduğu gözlemlenilmiştir.		X

	Omuzlardaki puff detayı dönemde sıkça kullanılmaktadır.	X	
	Bel düşük ve sivri “v” şeklinde bitmiştir.	X	
	Bileklik ve manşet kullanılmamıştır. İç gömlek giyilmediği için kollar boş kalmıştır. Dönemde kollardan iç gömlek gözükmemektedir.		X
	Çemberli iç etek kullanılmamıştır. Rönesans döneminde ise çemberli iç etek kullanılmaktadır.		X
	Dönemde kadınlar yoğun bir şekilde pudra kullanıp, ten rengini beyaz göstermişlerdir. Oyuncuda ise pudra kullanılmadığı gözükmemektedir.		X
	Rönesans döneminde her sınıftan kadın ruj kullanmaktadır. Oyuncuda ruj kullanmıştır.	X	
	Saçlar Rönesans döneminde açık bırakılmamaktadır. Başlıklar kullanılmakta yada kurdelelerle örülüp toplanmaktadır.		X

Şekil 218: Partlet, Yaka ve Kol Örneği

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/24277285502911966/>

4.6.8. La Reine Margot Kahve Elbise

Şekil 219: La Reine Margot Kahve Elbise

Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/355784439309798693/>

Şekil 220: La Reine Margot Kahve Elbise Detay

Kaynak: <https://kultfilmler.com/queen-margot-kralice-margot-izle/>

Tablo 38
La Reine Margot Kahve Elbise

Görseller	İncelemeler	Döneme Uygun Özellikler	Döneme Uygun Olmayan Özellikler
	Oyuncu iç gömlek üzerine elbise giymiştir.	X	
	Elbisenin yaka formu ve kolları Rönesans dönemi elbiselerinin özelliklerinin arasında yer almamaktadır.		X
	Oyuncunun kolyesi Rönesans döneminde kullanılan takılar arasında yer almamaktadır.		X
	Elbisenin beli sivri “v” şeklinde bitmiştir. Elbisenin belinde pililler kullanılmıştır.	X	
	Oyuncunun saçları açık bırakılmıştır.		X

BÖLÜM 5: TARİHİ FİLMLERE UYGUN KADIN KOSTÜM TASARIMLARI

Tezin bu bölümünde, inceleme yapılan filmlerde kadın kostümlerinin Rönesans dönemi özelliklerini taşımadığı, elbiseye ait parçaların eksik veya yanlış kullanımı gözlemlenmiştir. Tarihi filmlerdeki kadın oyunculara öneri amaçlı kostüm tasarımları yapılmış ve içinden bir tanesi seçilerek dikilmiştir. Çizilen tasarımlarda Rönesans döneminde kullanılan kumaşlar, renkler, desenler, taşlar, metal aksesuarlara dikkat edilmiştir. Rönesans döneminde yapılan tablolar incelenmiş ve bu tablolardan yola çıkılarak tasarımlar yapılmıştır.

5.1.1570'li Yıllara Uygun Kadın Kostüm Tasarımları

Şekil 221: Hikâye Panosu 1

Şekil 222: Kırmızı Renkli Kadın Kostüm Tasarımı

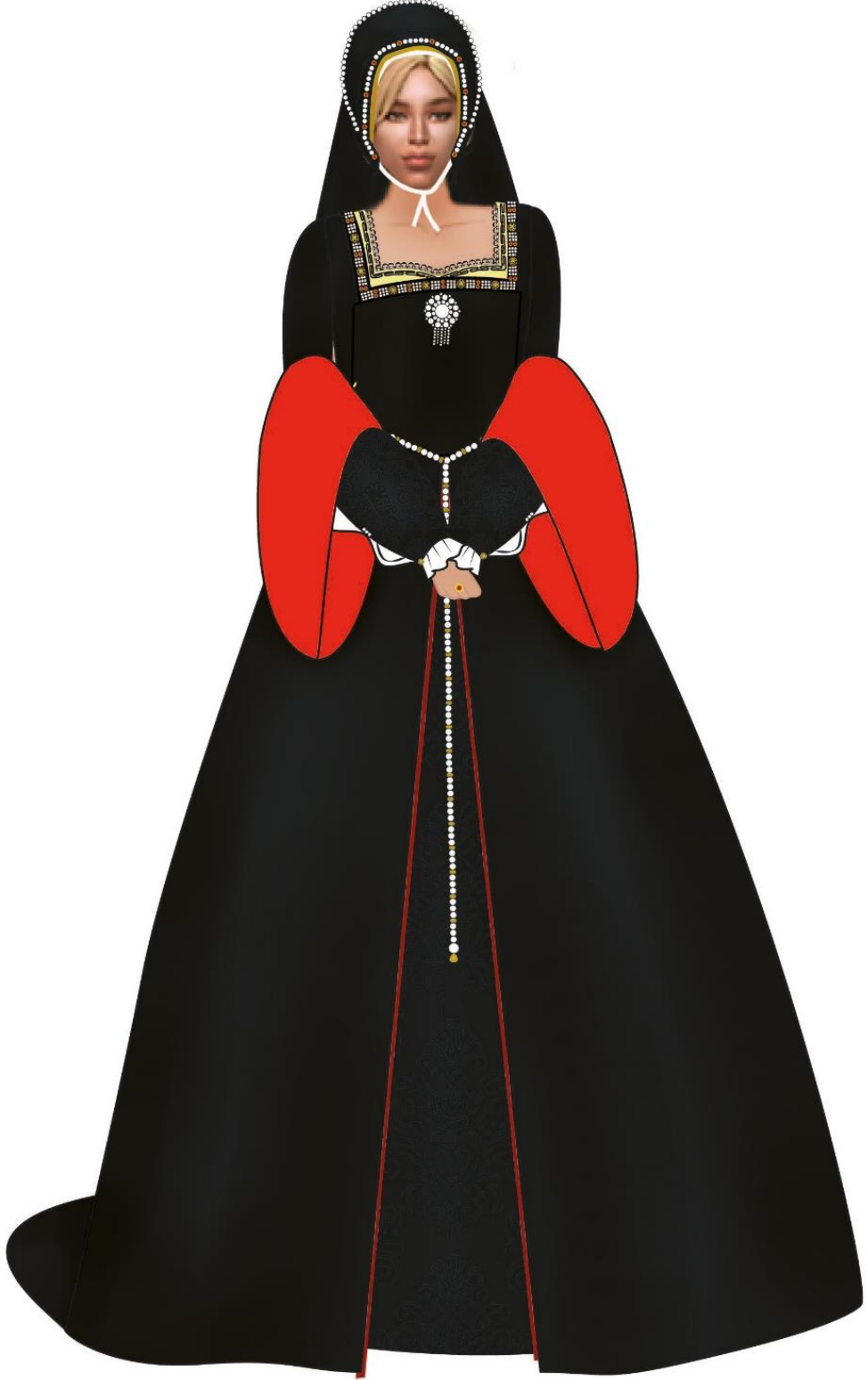

Şekil 223: Siyah Renkli Kadın Kostüm Tasarımı

5.2. 1530'lu yıllara Uygun Kadın Kostüm Tasarımları

Şekil 224: Hikâye Panosu 2

Şekil 225: Siyah Renkli Kadın Kostüm Tasarımı

Şekil 226: Kırmızı Renkli Kadın Kostüm Tasarımı

5.2.1. 1530'lu Yıllara ait Siyah Kadın Kostümünün Detayları ve Çizimleri

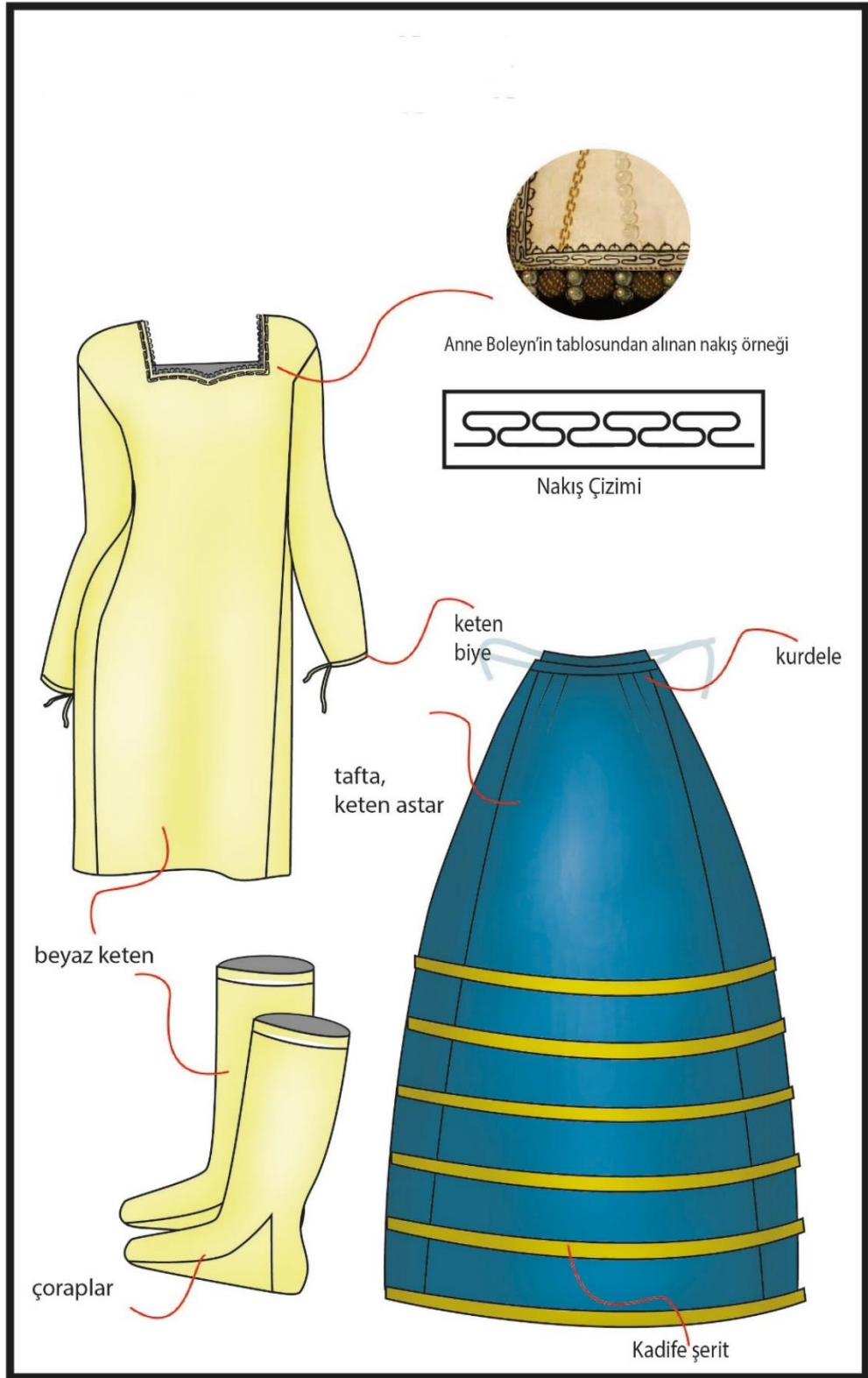
1530'lu yıllara ait tarihi filmlere öneri olarak siyah renkli kostüm tasarımı dikilmiştir. Kostümde keten, keçe, tafta, kadife, damask desenli kumaş kullanılmıştır. Metal aksesuarlar, inci ve taşlar süslemede kullanılmıştır. Rönesans dönemine ait tablolar incelenerek tablolardaki detaylar tasarımlarda kullanılmıştır.

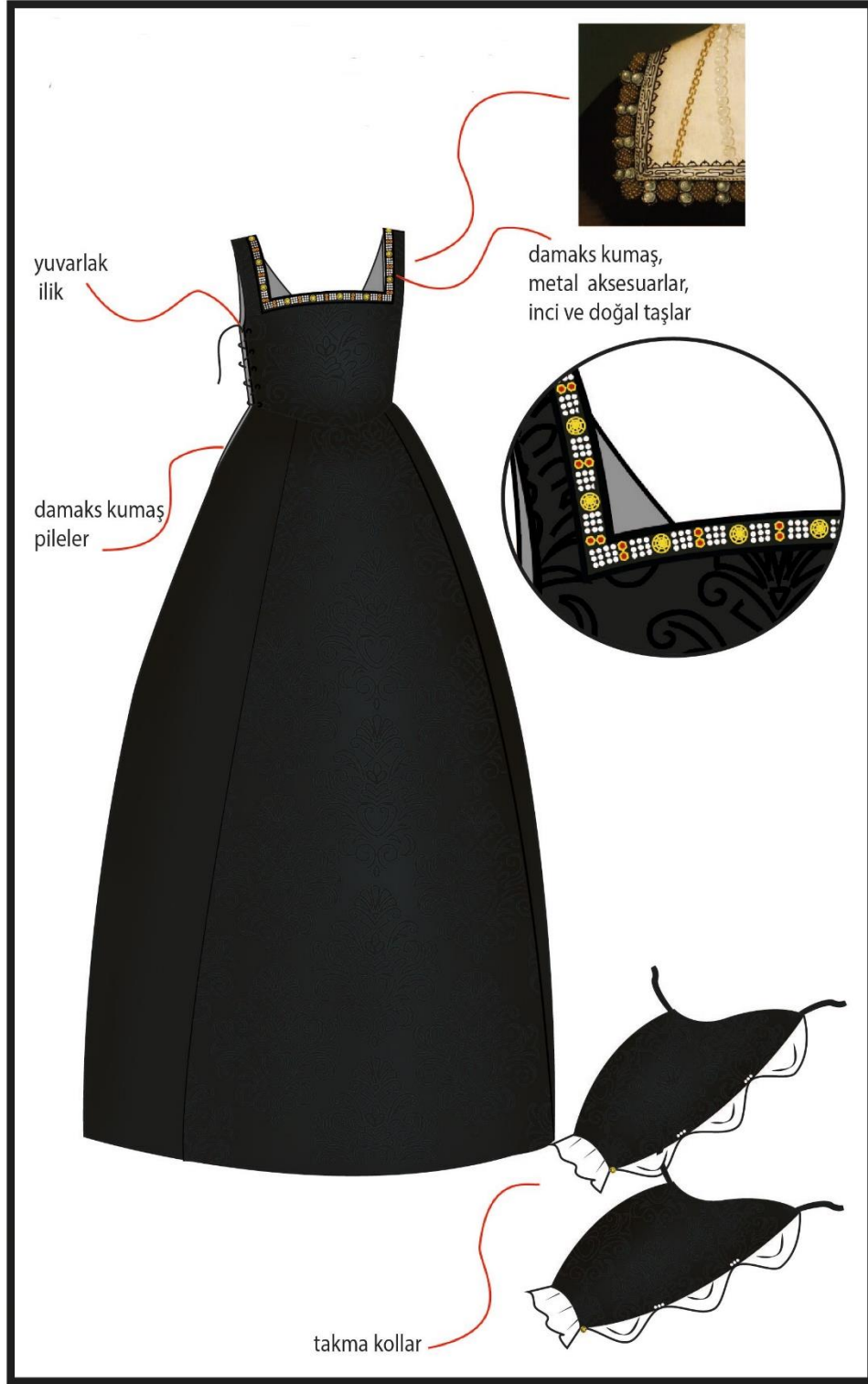
Şekil 227: Siyah Kostümün Ön Çizimi

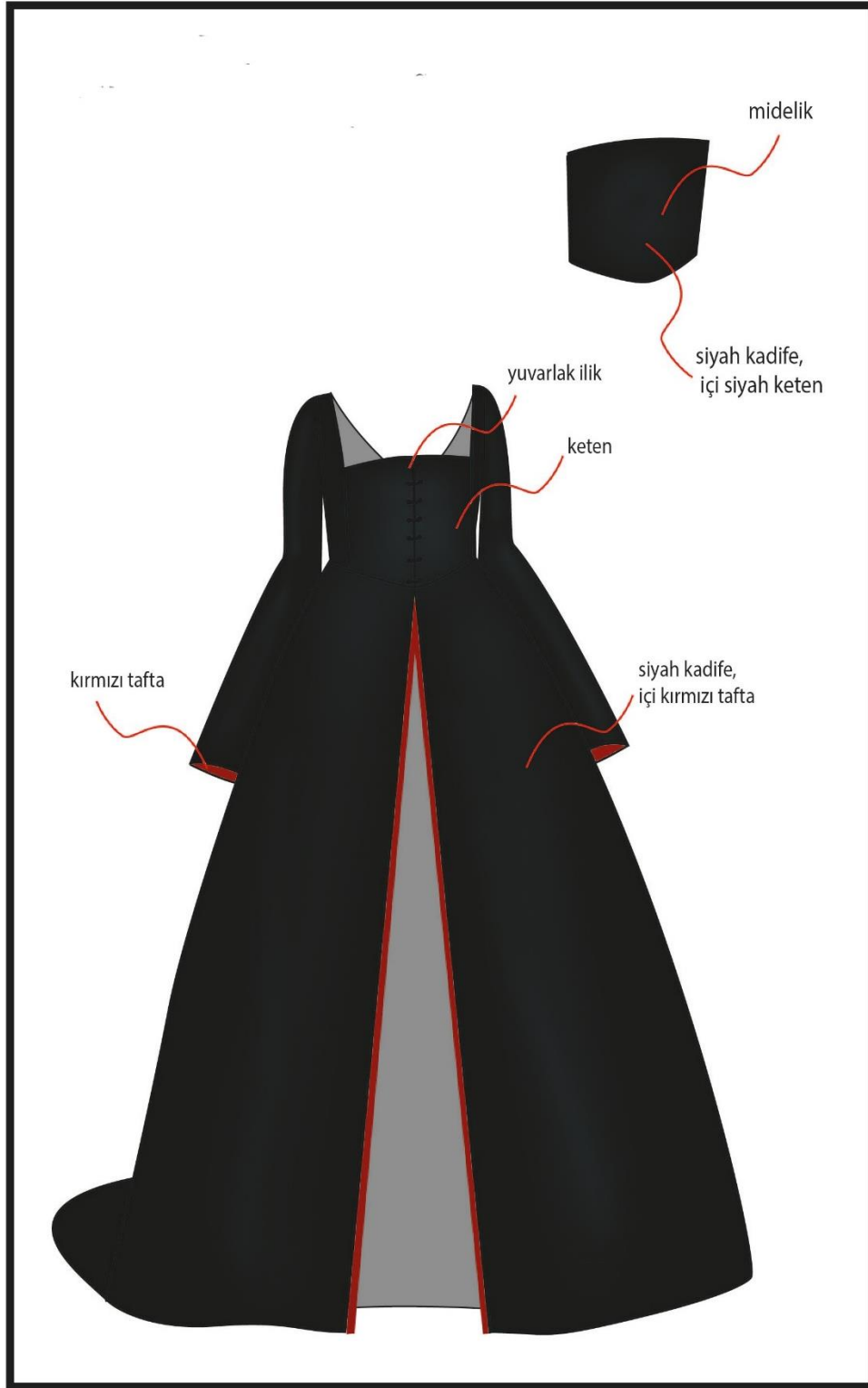
Şekil 228: Siyah Kostümün Arka Çizimi

Şekil 229: İç Gömlek, Çemberli İç Etek ve Çorap Çizimi

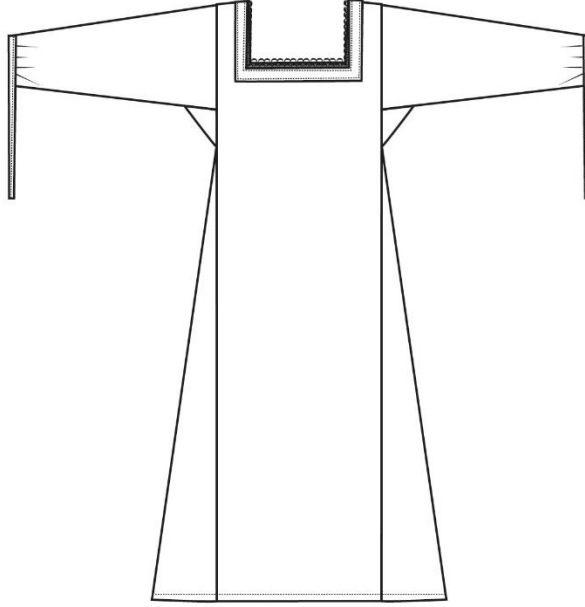

Şekil 230: Petticoat ve Takma Kolların Çizimi

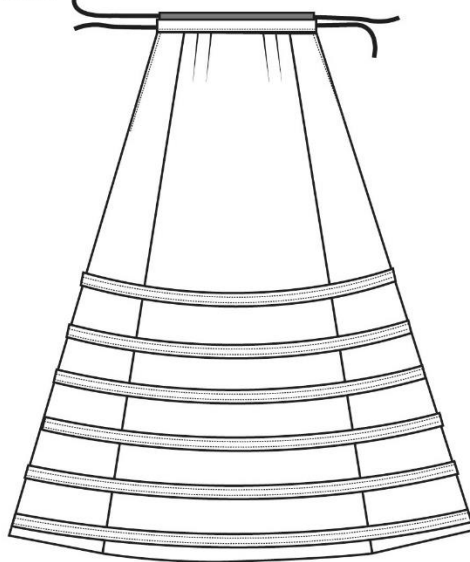

Şekil 231: Üst Elbise ve Midelik Çizimi

**İÇ GÖMLEK VE ÇEMBERLİ İÇ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ**

İç gömlek ön ve arka

Çemberli iç etek ön ve arka

Şekil 232: İç Gömlek ve Çemberli İç Etek Teknik Çizimi

**PETTICOAT VE TAKMA KOLLAR
TEKNİK ÇİZİMİ**

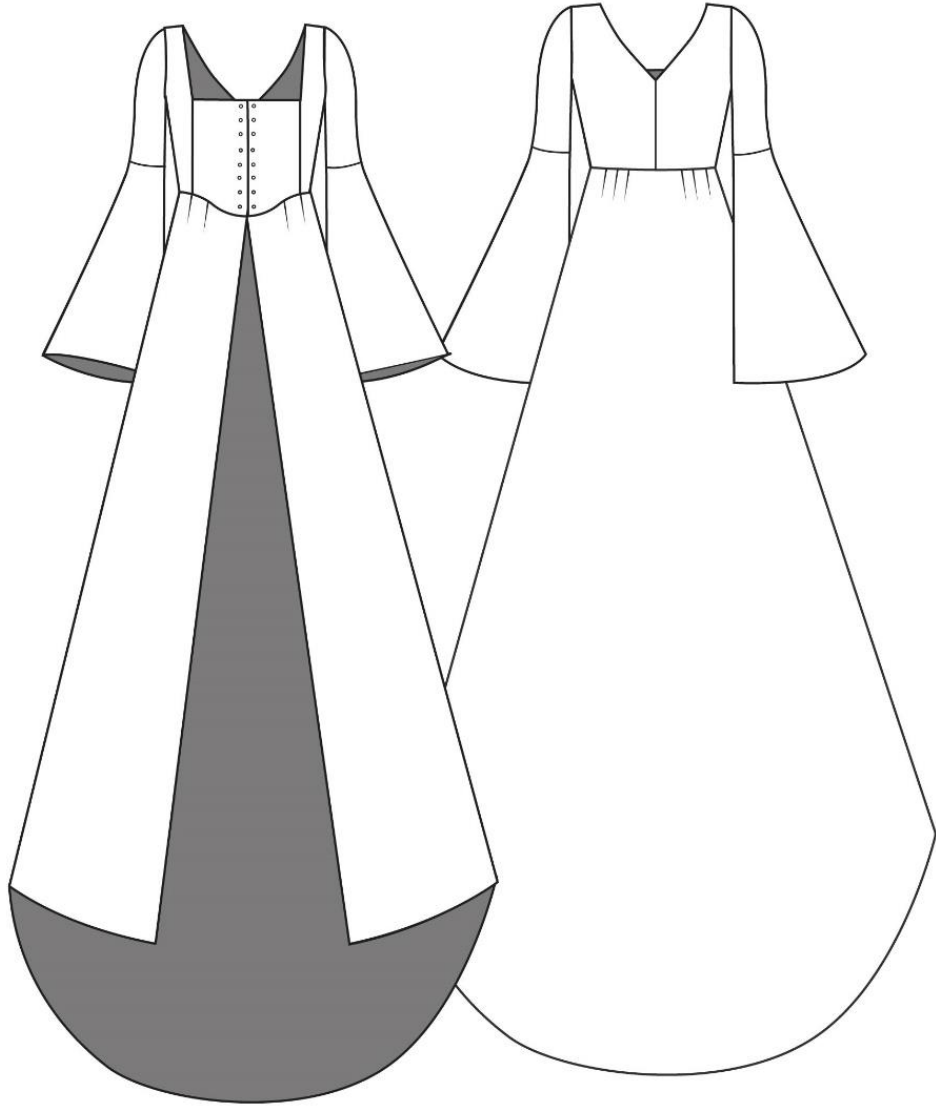

Şekil 233: Petticoat ve Takma Kollar Teknik Çizimi

ÜST ELBİSE VE MİDELİK TEKNİK ÇİZİMİ

midelik ön ve arka

üst elbise ön

üst elbise arka

Şekil 234: Üst Elbise ve Midelik Teknik Çizimi

5.2.1.1. İç Gömlek

İ  gömlek keten kumaştan yapılmıştır. Gömleğin yakasındaki nakış Anne Boleyn'in tablosundan alınmıştır.

şekil 235: İ  Gömlek  n ve Arka

Şekil 236: İç Gömleğin Yaka Detayı

Şekil 237: İç Gömleğin Nakış Detayı

5.2.1.2. Çemberli İç Etek

Tafta kumaş kullanılmıştır. Kadife şeritler dikilmiştir. Keten kumaş kullanılarak astarlanmıştır. Bağcıklarla bele bağlanılmaktadır.

Şekil 238: Çemberli İç Etek Ön ve Arka

5.2.1.3. Petticoat

Petticoat adlı parçada gözükmeyen yerlerde tafta kumaş kullanılmıştır. Diğer gözüken kısımlar ise damask desenli kumaş kullanılmıştır. İç kısım tafta ve keten kumaş ile astarlanmıştır. Üst beden sert durması için keçe kullanılmıştır. Yaka inci, taşlar ve metal aksesuarlarla süslenmiştir. İki tarafa ilik yapılmıştır. Yandan bağcıklarla kapanmaktadır. Petticoatın yakasındaki süslemeler ise döneme ait tablodan esinlenerek hazırlanmıştır.

Şekil 239: Petticoat Ön ve Arkadan Görünüşü

Şekil 240: Petticoat Süsleme Detayı

Şekil 241: Petticoat Ön Detay

Şekil 242: Petticoat Yandan Görünüş

5.2.1.4.Üst Elbise

Kadife kumaş kullanılmıştır. Ön kısımda stomacher adlı parçanın altında kalan yer ketenden yapılmıştır. Kolların içi tafta ile astarlanmıştır. Elbisenin içi keten ve tafta ile astarlanmıştır. Ön ortaya ilikler açılmıştır. Önden bağcık ile kapanmaktadır.

Şekil 243: Üst Elbisenin Önden Görünüşü

Şekil 244: Üst Elbisenin Arkadan Görünüşü

Şekil 245: Üst Elbisenin Ön Detayı

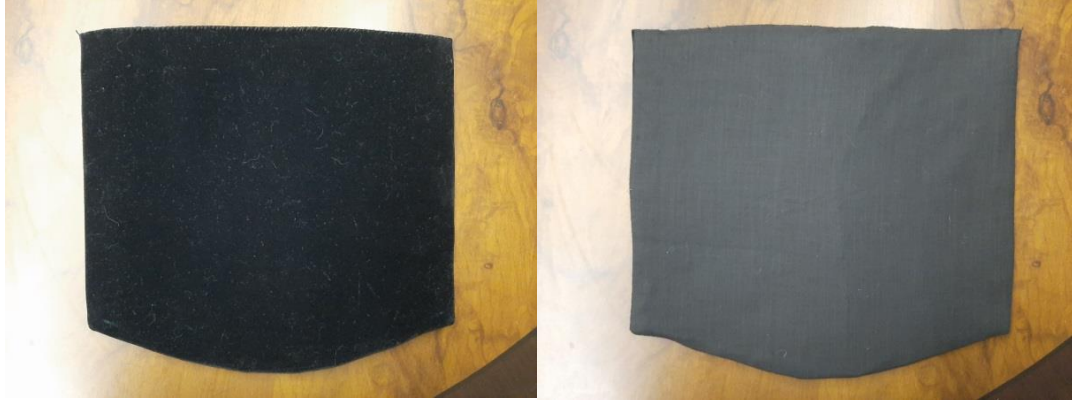
Şekil 246: Üst Elbisenin Yandan Görünüşü

5.2.1.5. Stomacher

Kadife kumaş kullanılmıştır. İç kısımda sert durması için keçe kullanılmıştır. Keten kumaş ile astarlanmıştır. Üst elbiseye iğnelerle tutturulmaktadır.

şekil 247: Stomacher

Şekil 248: Stomacher Ön-Arka

5.2.1.6.Takma Kollar

Damask desenli kumaş ve keten kullanılmıştır. Kollar metal ve inci aksesuarlarla süslenmiştir. Kollar üst elbiseye bağcıklarla tutturulmaktadır.

Şekil 249: Takma (sahte) Kollar

Şekil 250: Takma Kollar

5.2.1.7.Çorap

Keten kumaş kullanılmıştır. Bantlarla diz altından bağlanmaktadır.

Şekil 251: Çorap

5.2.1.8.Başlık ve Bone

Başlık keçe, keten, damask desenli kumaş ve kadife yapılmıştır. Sert durması için tel kullanılmıştır. Ön kısım simli kumaştan küçük pililer ile süslenmiştir. İnci ve taşlar kullanılmıştır. Bone keten kumaştan yapılmıştır.

Şekil 252: Bone

Şekil 253: Başlık

Şekil 254: Kostüm Önden Görünüşü

Şekil 255: Kostüm Arkadan Görünüşü

Şekil 256: Kostüm Yandan Görünüşü

SONUÇ

Tezin bu bölümünde tarihi filmlerdeki kadın kostümlerinin incelenmesinden elde edilen sonuçlar, öneriler ve kostüm tasarımcılarının filmler hakkındaki röportajlarından elde edilen bilgiler yer almaktadır.

Shakespeare in Love filminin kostümleri Sandy Powell tarafından tasarlanmıştır. Powell röportajında, bulabildiği tüm portreleri incelediğini sonra hayal gücünü serbest bıraktığını ifade etmiştir. Bunun sonucunda ise tavus kuşu tüylü elbisenin tasarımını yapmıştır. Filmde oyuncuların kullandığı kostümlerin renkleri statülerini yansıtacak biçimde yapılmıştır. Powell üst sınıfın kostümlerinde gerçek kırmızı rengi kullanırken, alt sınıfın kostümlerinde soluk, donuk bir kırmızı kullanmıştır (<http://willowandthatch>, 2023). Powell filmdeki kostümlerle “En İyi Kostüm Akademisi Ödülünü” kazanmıştır. Film incelendiğinde Rönesans dönemine uygun renkler, kumaşlar, süsleme teknikleri ve formlar kullanıldığı görülmüştür. Kostümler Rönesans dönemi kadın giyim özelliklerini taşımaktadır.

Mary Queen of Scots filminin kostümlerini Alexandra Byrne tasarlanmıştır. Byrne röportajında, kostümlerini tasarlarken kullandığı aksesuarlarla modern bir görüntü verdiğini aynı zamanda korse ve ruff yakalar kullanarak Rönesans dönemine de sadık kaldığını belirtmiştir. Tasarımcı aynı röportajında, sanatsal, bağlamsal, bütçe seçeneklerini ve kostümlerin aciliyetini de göz önünde bulundurarak, denim kumaş kullanmaya karar verdiğini dile getirmiştir. Filmdeki ruff yakaların yapımında çok fazla denemeler yapılmış ve dantelin pahalı olması kaynaklı yakalarda naylon kullanılmıştır (<http://hollywoodreporter>, 2023). Filmde Kraliçe Elizabeth’in kullandığı peruk çiçek hastalığı göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Bu sebep ile oyuncunun peruğu seyreltilmiştir. Filmde döneme ait olmayan denim kumaş kullanılması dikkat çekmiştir. Kraliçe Mary’ye yapılan saç modeli, Kraliçe Mary’nin ölümünden sonra kullanılmaya başlanmıştır. Kostümlerin içine giyilen çemberli iç etek ve iç gömlek kullanılmamıştır. Elbiselerin arkasında metal kuş gözleri bulunmaktadır. Kostüm tasarımları Rönesans dönemine göre çok modern gözükmektedir.

La Reine Margot filminin kostümleri Moidele Bickel tarafından tasarlanmıştır. Bickel, Zurbaran, Rembrandt ve Georges de la Tour’un resimlerinden ilham almıştır. Patrice Chéreau ve Moidele Bickel röportajında, kostümlerin Rönesans dönemini yansıtması için

endişe duymadan, bilinçlice ve Fransız Rönesans modasını sevmediği için barok tarzda tasarımlar yaptığını dile getirmiştir. Bickel, süslü kostümlerin arasında oyuncuyu göremediğini ve onu ilgilendirenin oyunculuk olduğu için sadeliği seçtiğini belirtmiştir. Filmdeki kostümlerle 1995 yılında En İyi Kostüm Tasarımı dalında, Oscar adaylığı ile ödüllendirilmiştir. Tüm başrol kostümleri ve 800 figüran kostümünün 600'ü Paris'te özel yapılmıştır (<http://latimes>, 2023). Filmdeki kostümler incelendiğinde iç gömlek, korse, stomacher ve çemberli iç etek kullanılmadığı görülmektedir. Başka döneme ait saç aksesuarları, kolyeler ve saç modelleri kullanılmaktadır. Döneme ait süsleme teknikleri kullanılmayarak daha sade kostümler tercih edilmiştir. Rönesans döneminde saçlar kurdeleler kullanılarak toplanmıştır. Değerli taşlarla süslenmiştir. Ayrıca başlıklar ve şapkalar kullanılmıştır. Filmde ise kadın oyuncuların saçları açık bırakılmış ve aksesuar kullanılmamıştır.

Anne of the Thousand Day filmindeki kostümler Margaret Furse tarafından yapılmıştır. Film En İyi Kostüm Tasarımı dalında, Oscar kazanmıştır. 24. İngiliz Akademisi Film Ödüllerinde En İyi Kostüm Tasarımı alanında aday gösterilmiştir. Filmdeki kostümler incelendiğinde 1500 ve 1570 yıllarına ait kollar kullanıldığı görülmüştür. Elbiselerin içine giyilen iç gömlek ve petticoat kullanılmamıştır. Elbiselerin form olarak Rönesans dönemi özelliklerini tamamen yansıtmadığı görülmüştür. Elbiselerin tek parça olacak şekilde dikildiği gözükmemektedir. Yapılan araştırma sonucunda ise Rönesans döneminde elbiselerin üst üste giyildiği ve tek parçadan oluşmadığı bilgisi elde edilmiştir. Kalıplar ve dikiş teknikleri döneme göre modern gözükmemektedir.

Elizabeth Golden Age filminin kostümleri Alexandra Byrne tarafından tasarlanmıştır. Film En İyi Kostüm kategorisinde Oscar kazanmıştır. Byrne kostümleri tasarlarken birçok resim ve portelere baktığını, derin araştırma yaptığını dile getirmiştir. Kullanılan renklerin, kumaşların ve elbise formlarının dönemi yansıttığı gözlemlenmiştir. Ruff yakalar, bileklikler, manşetler, çemberli iç etekler ve korse Rönesans dönemi kadın giyim özellikleri arasında yer almaktadır. Kızıl saç ve yüzü beyaz, soluk gösteren makyaj dönem özelliklerini yansıtmaktadır.

The Other Boleyn Girl filminin kostümleri Sandy Powell tarafından yapılmıştır. Powell röportajında, Rönesans dönemi elbiselerinin zengin ve gösterişli olduğunu, filmde kostümler için ayrılan bütçenin düşük olduğu ve tasarım yaparken bu zenginliği

yansıtmakta sıkıntı yaşadığını dile getirmiştir. Kalabalık sahnelerde kostüm kiralamak istemiş fakat başka bir dönem dizisi olan The Tudor tarafından döneme ait tüm kostümler kiralanmıştır. Powell bütçe ve kiralık kostüm kalmaması kaynaklı sıkıştığını, bu yüzden figüranların kostümlerinin de elde yapıldığını belirtmiştir. Kostümlerde kullanılmak üzere Türkiye’ den birçok aksesuar satın alınmıştır (<http://variety>, 2023). Filmdeki kostümler incelendiğinde, elbiselerin içine giyilen iç gömlek ve petticoat kullanılmadığı görülmektedir. Kumaşlar döneme uygun gözükmemektedir. Form olarak önceki döneme ait kollar ve Alman stili elbiseler görülmektedir. Saçların bazı sahnelerde örülerek başlıksız kullanılması Rönesans dönemi yansıtmamaktadır. Filmin bütçesinin tasarımları etkilediği gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak tarihi filmlere kostüm tasarlarken, dönem ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların detaylıca araştırılması önem teşkil etmektedir. Döneme ait kadın portreleri incelendiğinde kadın kostümlerinde yıllar içerisinde yaşanan değişiklikler görülmektedir. Aynı dönem içinde ülkeden ülkeye kostüm özellikleri farklılık göstermektedir. Örnek olarak Alman ve İngiliz modası arasındaki farklılık döneme ait portreler dikkatlice incelendiğinde anlaşılmaktadır. Tarihi filmlere kostüm tasarımı yapılırken kullanılan kumaşlar ve desenler de önem taşımaktadır. Kostüm tasarımcıları için ressamların tablolarından yararlanmak en doğru yöntemler arasında yer almaktadır. Rönesans döneminde nar motifi sıkça kullanılmıştır. Örnek olarak Toledo’lu Eleonora’un 1545 yılında ressam Bronzino tarafından resmedildiği tablosunda nar motifli elbise giydiği görülmektedir. Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda Rönesans döneminde kullanılan kumaşların birebir üretiminin veya teminatının, zaman ve maliyet açısından sorun oluşturabileceği gözlemlenmiştir. La Reine Margot ve The Other Boleyn Girl filmlerinde düz kumaş üzerine dönemi anımsatan desenlerin baskı tekniğinden yararlanılarak üretildiği görülmüştür. Bu teknik ile hem hızlı şekilde döneme benzer kumaş üretilmiş hem de maliyet açısından uygun hale getirilmiştir. Görsel ve yazılı kaynaklardan yola çıkılarak yapılacak tasarım sürecinde kalıp ve dikiş tekniklerine hâkim olmak gerekmektedir. Elbise tek parça halinde dikilmiş olsa bile dikiş teknikleri ile üst üste giyilmiş gibi bir görünüm verilebileceği gözlemlenmiştir. Böylece kostümler daha hızlı ve kolay giyilebilir hale gelecektir. Doğru ve güzel görünmesinin yanı sıra kostümlerin işlevsel ve dayanıklı olması da önem taşımaktadır. Kostüm tasarımcısı dönem hakkında yeteri kadar bilgiye sahip olsa da filmlerde kostüme ayrılan bütçe tasarımları

etkilemektedir. Tasarımcı dönemi birebir yansıtacak kostümler yapabileceği gibi karakterin yaşadığı dönemi kendi yorumuyla harmanlayarak da kostüm tasarımları yapabilmektedir. La Reine Margot ve Mary Queen of Scots filmlerindeki kadın kostümleri buna örnektir. Bu filmlerdeki kadın kostümlerinde tasarımcıların kendi yorumunu kattığı görülmüştür. Kostüm tasarımı yapılırken döneme ait materyallerin temin edilmesi veya bulunmaması kostüm tasarlama sürecini zorlaştıran ve uzatan etkenler arasında yer almaktadır. Tasarımcılar tarafından alandaki yenilikler takip edilmeli, diğer tasarımcıların yaptığı çalışmalar incelenmeli ve tekrara düşülmemelidir.

Elizabeth Golden Age ve Shakespeare in Love filmindeki kostümler ile izleyiciye Rönesans dönemin gösterişi ve zenginliği yansıtılmıştır. Filmlerdeki kostümlerin Rönesans dönemi kadın giyim özelliklerine sadık kalınarak tasarlandığı gözlemlenmiştir. La Reine Margot ve Mary Queen of Scots filmlerindeki kostümlerde ise kostüm tasarımcısının kendi yorumuyla karakterin yaşadığı dönemi harmanladığı gözlemlenmiştir. Anne of the Thousand Day ve The Other Boleyn Girl filmlerinde ise Rönesans dönemine ait formlar, kumaşlar, desenler görölse de karakterin yaşadığı dönemin dışındaki formlar ve başka ülkeye ait özellikler görülmüştür.

Bu tezde Rönesans dönemi kadın giyim kuşamı araştırılmış ve konusu Rönesans döneminde geçen 6 filmdeki kadın kostümleri incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda Rönesans döneminde geçen tarihi filmlere öneri olarak 4 kostüm tasarlanmıştır. 1530'lu yıllara uygun siyah renkli kostüm dikilmiştir. Gotik, Barok ve Victoria dönemi gibi diğer dönemler içinde çalışmalar yapılarak araştırma ve değerlendirmenin kapsamı genişletilebilir.

KAYNAKÇA

Ashdown, C. (2001). *British Costume from Earliest Times to 1820*, United States of America: Dover Publications.

Aydemir, C. ve H. Güneş. (2006). Merkantalizmin Ortaya Çıkışı, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(15).

Beyazperde (2023). Anne of the Thousand Day,
<https://www.beyazperde.com/filmler/film-49512/>, (03.01.2023).

Beyazperde (2023). Shakespeare in Love,
<https://www.beyazperde.com/filmler/film-12263/>, (03.01.2023).

Beyazperde (2023). The Other Boleyn Girl,
<https://www.beyazperde.com/filmler/film-112348/>, (03.01.2023).

Beyazperde (2023). La Reine Margot,
<https://www.beyazperde.com/filmler/film-10054/>, (03.01.2023).

Bilimseldünya (2023). Denim,
<https://www.bilimseldunya.com/kot-pantolon-tarihcesi/>, (04.03.2023).

Britannica. (2022). Ekonomi üzerindeki siyasi ve kültürel etkiler,
<https://www.britannica.com/topic/history-of-Europe/Growth-of-banking-and-finance>, (19.06.22).

Brooks, C. (2022). Ekonomi,
<https://human.libretexts.org/>, (03.06.2020).

Bloshka-info (2023). Arcelet ve Attifet,
https://bloshka-info.translate.goog/2020/09/02/arcelet-and-attifet/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr, (08.03.2023).

Bloshka-info (2023). Saç açma,
https://bloshka-info.translate.goog/2022/07/01/hair-coloring/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr, (08.03.2023).

Carmichael, A. (2003). *Salgınların Biyolojisi*, Londra: Cambridge University Press.

Parlak, S. (2022). *İdeal Beden Algısıyla Kadın Giyim Modasında Oluşan Kodlar ve Silüetlerdeki Biçimsel Değişimler*, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Moda Giyim Tasarımı Bölümü.

Elgin, K. (2005). *A History of Fashion and Costume -Elizabethan England*, England: Bailey Yayıncılık Associates Ltd.

Elgin, K. (2009). *A History of Fashion and Costume -Elizabethan England*, England: Bailey Yayıncılık Associates Ltd.

Ergür, A. (2002). *Tekstil Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Fashionhistoryfitnyc (2023). İtalya’da Giyim,
https://fashionhistory-fitnyc-edu.translate.goog/1530-1539/?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr, (06.01.2023).

Favell, D. (2020). *The Costume Maker’s Companion*, England: The Crowood Press Ltd.

Fiyapa. (2022). Fiyapa,
<https://www.fiyapa.com/sayfa/ronesans-donemi-ayakkabilar>

Fogg, M. (2014). *Modanın Tüm Öyküsü*, Çeviri: Emre Gözgü, İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

Footwear. (2022). Footwearhistory,
www.footwearhistory.com, (18.08.2022).

Fransen, L. Norgaard, A. ve Ostergard, E. (2011). *Medieval Garments Reconstructed*, Aarhus University Press.

Freyy, B. (2018). SAGE Eğitim Araştırmaları, *Ölçme ve Değerlendirme Ansiklopedisi*, CA SAGE Yayınları,1(4).

Gordon, B. (2010). *Calvinism and Capitalism: Together Again*, Money and Morals After the Crash, Yale University.

Grendler, P. F. (2022). Rönesans,
09 Ekim 2022 tarihinde <https://www.encyclopedia.com/literature-and-arts/language-linguistics-and-literary-terms/literature-general/renaissance> adresinden alındı.

Hartley, A. (2010). *Beyond the Painting: Humanism in Renaissance Art*, Ball State University.

Henri, P. (2014). *Orta Çağ Kentleri*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Hunnisett, J. (1986). *Period Costume For Stage & Screen*, Bell & Hyman Limited Denmark House, London.

Kemper, Rachel H. (1977). *A History of Costume*, Italy: Ww norton & Co inc.

Koca, E., F. Koç ve Ö. Kaya. (2011). Kostüm Tasarımcılarının Tasarım Sürecinde Karşılaştıkları Problemler, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6 (2).

Komşuoğlu, Ş., A. İmer, M. Seçkinöz, S. Alparslan ve S. Elike. (1986). Resim II Moda Resmi ve Giyim Tarihi, Ankara: Orta Dereceli Kız Teknik Öğretim Okulları Türk Tarih Kurumu Basımevi.

LaGran. (2004). La Gran Enciclopedia en català (Katalanca).
Barselona. La Gran Enciclopedia en català(Katalanca). Cilt 17. Barselona: Edicions
62. 2004 (12.08.2022).

Larsdatter. (2023). Brustfeck,
<http://www.larsdatter.com/brustfleck.htm>, (02.01.2023).

Lord, W. B. (1868). *The corset and the crinoline*, United States of America: Library of
Congress Cataloging-in-Publication Data.

Malowist, M. (1981). *Merchant Credit and the Putting-Out System: Rual Production
During the Middle Ages*, JSTOR, s.667-681.

Merriman, J. (2018). *Rönesans' tan Bugüne Modern Avrupa Tarihi*, İstanbul: Söyle
Yayınları.

Meryem, İ. (2011). *Tarihsel Gelişim İçerisinde Moda, Ayakkabı ve İnsan İlişkileri*,
İstanbul: Haliç Üniversitesi, Sosyal bilimler Enstitüsü.

Mrdowling. (2022). Rönesans'ın Sosyal Sınıfları,
<https://www.mrdowling.com/renaissance-classes-nobles-merchants-tr>, (28.11.2022).

Muratalan, T. (2011). *Tarih Öğretmenlerinin Tarihî Filmlerden Yararlanırken
Karşılaştıkları Sorunlar* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara
Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Nationalclothing. (2023). Partlet.
<https://nationalclothing.org/973-partlet-%E2%80%93cute-accessory-that-covered-lady%E2%80%99s-low-neckline.html>, (03.08.2023).

Nilay, E. (2013). *Moda Tasarımı*, Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Norris, H. (2013). *Tudor Costume and Fashion*, New York: Dover Publications INC.

Özen, D. (2013). *Moda Geçmişten Günümüze Giyim Kuşam ve Stil Rehberi*, İstanbul:
Kaknüs Yayınları.

Öztürk Dönmez, F. (2015). Tarihi Kostümlerin Resim Sanatı İçerisinde İncelenmesi, *İdil
Dergisi*, 4(18): 123-136.

Özön, N. (2008). *Sinema Sanatına Giriş*. İstanbul: İdil Matbaacılık.

Painting. (2022). Rönesans Resim.
<http://www.essential-humanities.net/western-art/painting/renaissance/>, (01.07.2022).

Pinterest. (2022),
<https://tr.pinterest.com/pin/639581584592104180/>, (03.04.2022).

Portia's Premiers Corsetry (2008). Politarchopolis A&S Weekend.

Prak, M. (2006). *Craft Guilds in North Western Europe*, France: Utrecht University.

Renaissance. (2022). Tekstilin Tarihsel Perspektifleri.

03 Aralık 2022 tarihinde <https://sites.google.com/site/textileshistoricalper/renaissance> adresinden alındı.

Stokstad, M. (2008). *Art History*, New Jersey: Pearson Education.

Strickland, C. ve J. Boswell. (2007). *The Annotated Mona Lisa*, Andrews McMeel, Kansas City.

Şenses, P. (2015). *Rönesans Döneminde Renk Olgusunun Modaya Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Haliç Üniversitesi.

TDK. (2022). Kostümün kelime anlamı, <https://sozluk.gov.tr>, (19.03.2022).

Vincent, S. J. (2009). *The Anatomy of Fashion, Dressing The Body From The Renaissance To Today*, New York: Berg Press.

Yıldırım, A. ve H. Şimşek. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Warren, G. (1987). *Fashion Accesories Since 1500*, London: Unwin Hyman Limited.

Wikipedia.(2022). Rönesans mimarisi.

https://en.wikipedia.org/wiki/Renaissance_architecture, (03.02.2022).

Wikipedia. (2023). Western European Fashion.

https://en.wikipedia.org/wiki/1500%E2%80%931550_in_Western_European_fashion, (02.01.2023).

Wikipedia. (2023). Stumpwork.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Stumpwork>, (03.01.2023).

Wikipedia. (2022). Rönesans sanatı.

https://en.wikipedia.org/wiki/Renaissance_art, (16.04.2022).

Ridley, J. (2002). *A Brief History Of The Tudor Age Rob*, London: Constable & Robinson Ltd.